

ERICH SEGAL

AUTORUL CELEBRULUI ROMAN

LOVE STORY

**SINGURA
IUBIRE**

- SINGURA IUBIRE -

ERICH SEGAL

SINGURA IUBIRE

Traducere: MONICA SABIN
Titlul original: *ONLY LOVE*

Cuprins

PROLOG

PARTEA I Primăvara 1978

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

PARTEA A DOUA Vara 1978

12

13

14

PARTEA A TREIA New York 1981

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

EPILOG

PROLOG

Trebuie să fac o mărturisire cumplită. Când am aflat că Silvia e pe moarte, nu am fost foarte nefericit.

Știu că o asemenea atitudine poate părea inumană, mai ales când vine din partea unui medic, dar nu pot să mă gândesc la ea ca la pacienții mei obișnuiți. De fapt, când mi s-a spus că îmi va face o vizită după atâta vreme, am fost tentat să cred că era o tentativă de împăcare.

Mă întreb ce se petrece în sufletul ei. Oare privește apropiata noastră întâlnire ca un ultim gest disperat de a-și salva viața? Sau poate vrea să mă mai vadă o dată, înainte de căderea întunericului, lucru pe care-l doresc și eu la fel de mult?

Nu știu cum stau lucrurile cu soțul ei. Chiar dacă nu i-a spus despre relația noastră, care a existat cu ani în urmă, va fi nevoită să o facă acum.

Dar indiferent de sentimentele lui, nu poate împiedica întâlnirea noastră. În fond, este o persoană obișnuită să obțină tot ce e mai bun pe lume, iar în domeniul meu cred că sunt într-adevăr cel mai bun.

Silvia este cu doi ani mai mică decât mine, are doar patruzeci și trei de ani. Judecând după ultimele articole din ziar, a rămas la fel de frumoasă. Pare prea radioasă, prea *plină de viață* pentru cineva grav bolnav. Pentru mine ea a reprezentat întotdeauna chintesența forței vitale.

În prima noastră conversație telefonică, Rinaldi e politicos și formal. Deși îmi vorbește despre propria soție, nu simt nicio urmă de emoție în vocea lui. Pare convins că îi voi sta la dispoziție imediat.

— Doamna Rinaldi are o tumoare pe creier – ați putea să o examinați cât mai curând?

Îndărățul acestei aroganțe detectez totuși o acceptare tacită a faptului că eu dispun de o putere pe care el nu o are. Oricât de versat ar fi în afaceri, nu poate să negocieze cu Îngerul Morții, și asta mă face să mă simt satisfăcut.

Apoi, ca și cum și-ar fi dat seama, îmi spune cu o ezitare aproape imperceptibilă în glas: „Vă rog”.

Nu-mi rămâne decât să îi ajut. Pe amândoi.

Fișele și radiografiile au ajuns pe biroul meu în mai puțin de o oră. De îndată ce am rămas singur, am rupt plicul cu gândul nebunesc că înăuntrul lui voi găsi o parte din Silvia pe care să o recunosc. Bineînțeles că erau doar niște imagini ale creierului ei, obținute cu ajutorul tehnicii de ultimă oră. Și eu care credeam că mai văzusem ce este înăuntrul lui. Dar mintea nu este un organ. Creierul nu este lăcașul sufletului. Și atunci, medicul din mine s-a revoltat.

Încă de la primele imagini se vedea clar existența unui neoplasm. Ce fel de medici o consultaseră? Am frunzărit repede însemnările, dar în afara obișnuitului jargon medical nu am găsit nimic relevant. Pacienta, o femeie albă, căsătorită, pe atunci în vârstă de patruzeci și unu de ani, se prezentase mai întâi la cabinetul unui anume profesor Luca Vingiano, acuzând puternice dureri de cap. El le-a pus pe seama stresului și i-a prescris cele mai moderne calmante. Cu toate acestea, în ciuda filosofiei lui *far niente*, lăsase să-i scape un detaliu ce ținea de viața personală a pacientei, pe care o etichetase drept tensionată. Imediat am găsit o explicație care să-mi convină: era desigur vorba de probleme legate de căsnicia ei.

Deși în poze apărea împreună cu soțul ei ca un fel de ornament marital, Silvia părea să își ducă existența undeva la marginea vieții lui. Prin contrast, Nico era o persoană cu o viață publică foarte activă. Pe lângă faptul că FAMA (Fabbrica Milanese Automobili), colosul multinațional al cărui proprietar era, se situa pe locul întâi în Italia ca producător de automobile, domeniile sale de activitate cuprindeau și

construcții, asigurări și chiar edituri.

Nu de puține ori presa a lansat zvonuri cu privire la relațiile lui cu diverse tinere. Desigur, fotografiile publicate erau făcute la dineuri de caritate, deci puteau fi doar speculații ordinare. În plus, celebritatea atrage oricum după sine speculații. Am trăit pe propria-mi piele asemenea întâmplări, după ce am ajuns medic de renume.

Oricare ar fi fost realitatea, aceste insinuări mi s-au strecurat în suflet ca niște picături de otravă și am ales să cred insinuările jurnaliștilor, punând starea de anxietate din însemnările doctorului pe seama faptului că soțul ei căuta fericirea în altă parte.

Am făcut un efort considerabil ca să continuu lectura.

A trecut mult timp, în care ea a continuat să fie chinuită de dureri, până când profesorul Vingiano a luat-o în serios și a trimis-o la Londra, la un neurolog de talie internațională, al cărui nume avea în față un „Sir”.

După cum era de așteptat, acesta a identificat tumoarea, dar a concluzionat că ajunsese într-un stadiu în care nu mai putea fi operată. Era într-adevăr imposibil pentru orice chirurg, chiar și pentru cei mai pricepuți, chiar dacă ar fi folosit instrumente chirurgicale miniaturale, să nu facă mai mult rău decât bine. Sau, cel mai probabil, să o omoare.

În această situație disperată eu am devenit ultima ei speranță. Mă simțeam copleșit, deși tehnica genetică pe care o pusesem la punct dăduse rezultate foarte bune în reducerea tumorilor prin copierea ADN-ului, corectarea structurii afectate și reintroducerea lui în corpul pacientului.

Pentru prima oară am înțeles motivul pentru care medicilor le vine greu să îi trateze pe cei apropiați. M-am simțit deodată nesigur și neîncrezător în calitățile mele medicale. Faptul că ai un pacient la care ții foarte mult te face să devii dureros de conștient de posibilitatea unui eșec.

Nu voiam să o am pacientă pe Silvia.

Nu trecuse niciun sfert de oră de când plicul ajunsese pe

biroul meu, când a sunat telefonul.

— Deci, doctore Hiller, ce părere aveți?

— Îmi pare rău, nu am avut încă timp să mă uit pe toată documentația medicală.

— Dar nu vă sunt suficiente ultimele scanări pentru a afla informațiile de care aveți nevoie?

Evident, avea dreptate. Mă întrebam dacă nu cumva dorea să mă împiedice să citesc fișele în amănunt. Se temea oare că îl voi învinovăți pentru faptul că nu a acționat mai rapid? (Într-un fel îl învinovățisem deja.)

— Domnule Rinaldi, mi-e teamă că sunt de aceeași părere cu doctorul de la Londra. La dimensiunile la care a ajuns, nu mai există nicio șansă de vindecare.

— Cu excepția tratamentului dumneavoastră.

Mă așteptam să-mi spună ceva de genul ăsta.

— O puteți vedea astăzi?

Mi-am consultat agenda din reflex. După-amiaza era foarte aglomerată și aveam un seminar la 4:30. Nu știu de ce am făcut-o; oricum aș fi cedat insistențelor lui. (Ca să fiu sincer, m-am bucurat că totul se va petrece cât mai curând. Nu m-aș fi simțit în stare să am o noapte albă cu gândul la ea.)

— Vă convine la ora două? am propus eu.

Calculasem greșit capacitatea lui de a-și arăta recunoștința. Trebuia să-mi închipui că n-o să fie mulțumit de oferta mea.

— Știți, apartamentul nostru se află la doar câteva minute distanță. Putem ajunge imediat la dumneavoastră.

— Bine, am capitulat eu cu un oftat.

Trebuia să o fac și pe asta.

Câteva minute mai târziu, secretara mi-a anunțat sosirea domnului și doamnei Niccolo Rinaldi.

Inima a început să-mi bată nebunește. În câteva secunde ușa cabinetului meu avea să se deschidă și, o dată cu ea, cutia amintirilor mele. Am așteptat-o, incapabil să respir.

Mai întâi a apărut el: înalt, impozant, cu un început de chelie. Părea o personalitate puternică. M-a salutat cu o înclinare discretă a capului și și-a prezentat soția ca și cum eu nu aș fi cunoscut-o.

Am privit intens chipul Silviei. La prima impresie, părea neschimbat de trecerea anilor. I-am văzut ochii la fel de negri și strălucitori, deși își ferea privirea. Nu puteam să-i deslușesc trăirile, dar treptat mi-am dat seama că ceva se schimbase la ea.

Poate că imaginația îmi juca feste, dar Silvia părea afectată de o tristețe și o oboseală total necaracteristice bolii de care suferea. Aveam impresia că pe chipul ei era întipărită expresia unei vieți trăite undeva foarte departe de fericire.

Am făcut jenat câțiva pași către ei (sau cel puțin așa mi s-a părut), i-am strâns mâna lui Niccolo și i-am spus în șoaptă Silviei:

— Îmi pare bine să te revăd.

- ERICH SEGAL -

PARTEA I
Primăvara 1978

1

La Paris a avut loc întâlnirea. Acei dintre noi care au supraviețuit șocului primei întâlniri și antrenamentului riguros care a urmat, drept recompensă aveau să fie trimiși în Africa să-și riște propria viață încercând să salveze pe a altora. A fost prima mea călătorie la est de Chicago.

Avionul nostru a aterizat în zori. Orașul se trezea ca o femeie senzuală care dimineața se scutură de langoarea somnului.

O oră mai târziu, după ce mi-am luat bagajele de la aeroport, urcam treptele metroului spre inima zonei St. Germain des Prés, care pulsa de *acea musique concrète* a orei de trafic intens.

Am privit cu nervozitate la ceas – nu mai erau decât cincisprezece minute. M-am uitat pe hartă a nu știu câta oară și apoi am pornit ca din pușcă spre sediul principal al Médecine Internationale, un ansamblu arhitectural, aflat pe strada Saints Pères.

Am ajuns transpirat learcă, dar la timp.

— Luați loc, domnule Hiller.

François Pelletier, marele inchizitor irascibil, cu barbișon, semăna perfect cu Don Quijote. Singura diferență vizibilă era cămașa, pe care o purta deschisă aproape până la buric și țigara care îi atârna între degetele osoase.

Lângă el stătea un Sancho Panza cu început de chelie, care scrijelea cu febrilitate ceva într-un carnețel, și o olandeză bine dotată, în jur de treizeci de ani (Dulcineea?).

Din momentul în care a început interviul mi-a fost foarte clar că François avea un dinte împotriva americanilor. I se părea că sunt vinovați de toate relele de pe lume, începând cu deșeurile nucleare și terminând cu colesterolul ridicat.

M-a bombardat cu întrebări agresive, la care am răspuns mai întâi cu politețe și profesionalism. Când mi-am dat seama că nimic din tonul lui nu anunța o schimbare de tactică, am început să-i dau replici sarcastice, întrebându-

mă când pleca primul avion înapoi, spre Chicago.

După aproape o oră ajunsese să mă interogheze cu privire la cele mai neînsemnate aspecte din viața mea, de exemplu: de ce nu mi-am ars livretul în timpul războiului din Vietnam?

I-am răspuns tot cu o întrebare, și anume de ce nu și-a ars el livretul când au luptat francezii acolo, înaintea americanilor.

A schimbat repede subiectul, dar am continuat să facem schimb de replici incomode.

— Spuneți-mi, doctore Hiller, știți unde se află Etiopia?

— Vă rog să nu-mi subestimați inteligența, doctore Pelletier.

— Și dacă v-aș spune că alți trei americani pe care i-am intervievat credeau că este în America de Sud?

— Atunci v-aș răspunde că sunt niște dobitoci. Și că nu merită să vă bateti capul cu ei.

— Sunt corecte ambele afirmații.

S-a ridicat brusc în picioare și a început să se plimbe prin încăpere. Apoi s-a oprit, la fel de brusc, s-a pregătit și a atacat:

— Imaginează-ți pentru o clipă că te afli într-un spital de campanie ca vai de capul lui, în sălbăticia din Africa, la mulți kilometri depărtare de ceea tu numești civilizație. Cum ai rezista psihic?

— Bach, i-am răspuns eu fără să clipesc.

— Poftim?

— Johann Sebastian – sau oricare dintre rudele lui, la o adică. Întotdeauna îmi încep ziua cu cincizeci de flotări, cincizeci de abdomene și două sau trei fugi.

— A, da. Am văzut în CV-ul tău că ești pasionat de muzică. Din nefericire, în clinicile noastre n-ai să găsești niciun pian.

— Nicio problemă. Mi le cânt în minte; e la fel de eficient. Am și o claviatură portabilă pe care o iau cu mine peste tot. Nu face niciun zgomot. O să-mi exersez degetele în timp ce

muzica îmi va păstra sufletul în formă.

Pentru prima dată în acea dimineață reușisem să scurtcircuitez curentul electric al antagonismului. Ce mai putea să-mi spună? Minteaa mea era în stare de alertă maximă.

— Ei bine, zise el măsurându-mă din cap până în picioare, încă n-ai cedat.

— Păreți dezamăgit.

François m-a fixat cu privirea înainte de a mă întreba:

— Cum rămâne cu mizeria? Foametea? Bolile îngrozitoare?

— Nu sunt chiar novice. Am văzut cam tot ce se poate vedea în materie de orori medicale.

— Lepră?

— Nu, trebuie să recunosc că nu am văzut așa ceva în statul Michigan. Vrei să-mi tai elanul?

— Într-un fel, a spus el, aplecându-se conspirativ și trimițând un val de fum înecăcios în direcția mea. Dacă ar fi să-ți pierzi curajul, e mai bine să se întâmple aici decât în mijlocul Africii.

Femeia olandeză s-a hotărât să între și ea în discuție.

— Spune-mi, de ce ai dori să pleci în lumea a treia când ai putea foarte bine să faci vizite la domiciliu pe Park Avenue?

— Vi se pare neobișnuit ca o persoană să vrea să-i ajute pe alții?

— Cât de previzibil, a comentat Sancho. Chiar n-ai putut să produci un răspuns mai original?

Începeam să-mi pierd răbdarea – și cumpătul.

— Vă spun sincer că sunteți o mare dezamăgire pentru mine. Credeam că voi aștia de la Médecine Internationale sunteți niște medici altruști, nu niște cinici care caută nod în papură tuturor.

Cei trei inchizitori s-au uitat unul la altul, după care François s-a întors către mine și m-a întrebat:

— Și, în privința sexului?

— Nu aici, François. Nu de față cu toți, i-am răspuns eu, pe un ton ironic.

Mai întâi au izbucnit în râs ceilalți doi, și abia apoi François.

— Matthew, tocmai mi-ai dat răspunsul la cea mai importantă întrebare. Ai simțul umorului. Mi-a întins mâna. Bine ai venit la noi.

Ajunsesem în stadiul în care nu mai eram sigur că vreau să fiu acceptat la ei. Făcusem, însă, o călătorie atât de lungă și înghițisem atâtea prostii din partea lor încât le-am spus că voi cântări oferta lor și le voi da un răspuns a doua zi.

Cursul de orientare cu durata de trei săptămâni pentru Eritreea începea peste două zile. Aveam deci la dispoziție patruzeci și opt de ore pentru a vedea minunile Parisului.

M-am cazat la cocioaba de hotel de pe malul stâng al Senei pe care ei îl rezervaseră pentru candidați, unde domnea o atmosferă specială. Era unul din acele hoteluri mizere în care fiecare cameră este o rezervație de insecte și fiecare arc al patului rupt. Poate că François îl alesese ca să ne antreneze pentru ceea ce ne aștepta în Africa.

Fratele meu, Chaz, îmi spusese că în Paris este imposibil să mănânci prost. Și a avut perfectă dreptate. Am mâncat la un restaurant numit *Le Petit Zinc*, unde la parter îți alegeai crustaceele dintr-un acvariu și la etaj ți le serveau la masă. Dacă aș fi avut curajul să întreb cum se cheamă cheștiile pe care le-am mâncat, probabil că nu mi-ar fi plăcut la fel de mult.

Următoarele două zile au constituit un adevărat șoc pentru organismul meu. Tentativa mea de a vedea comorile artistice ale Parisului în atât de puțin timp a echivalat cu încercarea de a mânca un elefant dintr-o singură înghițitură. M-am străduit să văd cât mai multe. Din zori și până seara târziu, am absorbit orașul prin fiecare por.

După ce m-au dat afară de la Luvru și au închis ușile, am luat cina într-un bistro din apropiere. Apoi m-am plimbat pe Bulevardul St. Michel până n-am mai putut de oboseală și

m-am retras în camera mea, la petrecerea gândacilor.

Când m-am așezat pe pat, am avut impresia că nu mă mai odihnisem de foarte mult timp. Decalajul dintre fusele orare m-a ajuns din urmă. Am apucat să-mi scot pantofii și am căzut lat într-o comă post-pariziană.

Îmi amintesc data exactă: luni, 3 aprilie 1978. A început ca oricare altă dimineață: m-am bărbierit, am făcut duș, mi-am ales cea mai frumoasă cămașă (albastră și cu mânecă scurtă) și m-am îndreptat spre Rue des Saints Pères, în căutarea Operațiunii Eritreea, Ziua întâi.

Deja îmi recăștigasem încrederea în mine, îmi stabilisem idealurile și eram pregătit pentru orice.

În afară de ambuscada emoțională care mă aștepta.

Cei mai mulți se aflau deja acolo, discutând la un pahar de carton cu cafea. François m-a prezentat celor patru candidați francezi (printre ei se număra și o femeie destul de atrăgătoare) și celor doi olandezi, din care unul purta o pălărie imensă cu care probabil urma să-i anestezieze pe toți (nu mă întrebați cum am făcut această legătură).

Și Silvia.

Mi s-a tăiat respirația. O poezie fără cuvinte.

Totul la ea era extraordinar. Avea chipul Medusei, dar efectul era cel opus: o privire te transforma în miere.

Purta jeanși, un pulover, și nu era machiată. Părul lung și-l prinsese într-o coadă de cal. Și totuși înfățișarea aceea nu păcălea pe nimeni.

— Să nu cumva să crezi că Silvia e o păpușă de porțelan, Matthew. Este un diagnostician atât de bun încât am ales-o în ciuda faptului că bunicul ei a fost fascist și tatăl ei provoacă cancer la plămâni.

— Bună, m-am bălbăit eu încercând să-mi recapăt suflul. Pot să înțeleg păcatele bunicului, dar nu văd ce l-ar face pe tatăl ei cancerigen.

— E simplu, a rânjit François. Numele lui de familie este

Dalessandro.

— Te referi la șeful FAMA – fabricanții italieni de mașini?

— Exact. Cei care ne suprapoluează străzile și autostrăzile. Ca să nu mai pomenesc despre deșeurile chimice pe care le produc...

François părea să îmi furnizeze aceste informații cu un soi de satisfacție.

Am privit-o și am întrebat-o:

— Crezi că mă trage iarăși pe sfoară?

— Nu. Mă declar vinovată, a răspuns ea. Dar să știi că acest modern Sfânt Luca a uitat să pomenească faptul că tatăl meu, delincvent din punct de vedere ecologic, a luptat de partea armatei americane în timpul războiului. Tu de unde ești, Matthew?

— Printr-o coincidență, sunt dintr-o altă capitală a automobilelor: Dearborn, Michigan. Doar că pe mine nu mă cheamă Ford.

— Din fericire. Faptul că o persoană provine dintr-o familie bine cunoscută și, în cazul meu, celebră, poate fi un neajuns.

Arătând cu degetul către mine, François i-a spus Silviei pe un ton răutăcios:

— Apropo, Silvia, ferește-te de individul ăsta. Vrea să se dea drept un țărănoi notoriu, dar e un pianist foarte bun și vorbește și italiana.

— Adevărat?

Silvia m-a privit impresionată.

— Italiana mea nu este nici pe departe la fel de fluentă ca engleza ta. Dar trebuie să știi limba atunci când ți-ai ales specializarea în muzică.

— Ah, *un amante dell'opera?* a întrebat ea nerăbdătoare.

— Da. Și tu?

— Iubesc opera la nebunie. Când te naști la Milano, ești pasionat de două lucruri: fotbal și operă – *la scalciata* și *La Scala*.

— Și *la scaloppina*, am adăugat eu mândru de aliterația

mea.

François nu a mai așteptat următoarea replică și a comandat:

— Haideți, stați jos și tăceți din gură. Ora de cocteil s-a terminat.

Brusc zgomotul a încetat. Am luat fiecare câte un scaun (Silvia și alți doi stăteau turcește pe podea).

— O să vă spun ce se va întâmpla, a început François. Cei care încă au o părere bună despre mine or să mă urască de moarte la sfârșitul primei săptămâni pe teren. Acolo va fi foarte cald, stresant și periculos. Condițiile pe care le veți întâlni nu se compară cu nimic din ce ați văzut până acum. Înainte de războiul civil, Etiopia era deja una din cele mai sărace țări ale lumii – venitul anual *per capita* fiind de nouăzeci de dolari pe an. Oamenii trăiesc într-o stare perpetuă de înfometare, accentuată de nesfârșirii ani de secetă. E un adevărat coșmar.

A făcut o pauză ca să-și recapete suflul, apoi a adăugat:

— Ei, acum că tot am ajuns la subiecte neplăcute, haideți să vorbim despre ciură.

Proiectul Médecine Internationale începuse.

Cred că atunci când vine vorba de femei am un complex Groucho Marx. În momentul în care îmi arată cât de puțină sunt interesate de mine, le întorc spatele. Așa s-a întâmplat și în dimineața aceea la Paris.

Nu cu Silvia, bineînțeles, ci cu Denise Lagarde.

Era o internista țănoșă și iute la minte din Grenoble, cu „balcoane bine dimensionate” – cum atât de pitoresc spun francezii (e uimitor cât de repede prinzi vocabularul de bază al unei limbi). În oricare alt context, mi s-ar fi părut extrem de atrăgătoare.

Ne-am dus cu toții să cinăm la un restaurant unde, n-o să vă vină să credeți, se serveau mai mult de două sute de feluri de brânză. În mod normal, m-aș fi simțit într-un rai culinar, dar papilele mele gustative, ca și celelalte organe senzoriale,

erau amortițe din cauza impactului întâlnirii cu Silvia.

Denise s-a așezat chiar lângă mine și a început să-mi facă tot felul de apropouri. Trei ore mai târziu, când ne beam cafeaua, mi-a șoptit:

— Matthew, ești foarte atrăgător.

I-am întors complimentul, sperând că nu va provoca reacția de care mă temeam.

— Vrei să-ți arăt Parisul?

Din nefericire, n-am reușit să-i dau decât un răspuns lipsit de tact:

— Mulțumesc, Denise. L-am văzut.

A înțeles mesajul și cu această ocazie mi-am făcut primul dușman.

Silvia nu era niciodată singură. Precum cimpoierul din Hameln, era urmată oriunde se ducea de o hoardă de admiratori de ambele sexe.

În curând aveam să-mi dau scama că de fapt avea o cu totul altă escortă în sensul mai rău al cuvântului.

În acea primă zi de vineri am ajuns mai devreme. Priveam pe geam fără să fiu atent la ceva anume când Silvia a intrat în câmpul meu vizual, plutind grațios pe stradă, spre intrarea în clădire. În timp ce savuram priveliștea am observat că, pe lângă fanii ei obișnuiți, se ținea după ea, cam la o sută de metri în spate, un individ foarte înalt și solid, între două vârste. Am avut senzația ciudată că o urmărește. Desigur, totul putea să fie doar rodul imaginației mele, așa că nu i-am spus nimic.

În timpul pauzei de prânz de jumătate de oră (ce-i drept, nu prea franțuzească), am ieșit cu toții să mâncăm baghete umplute. Silvia a luat-o în josul străzii să-și cumpere un ziar. Cu câteva minute înainte de a ne întoarce la cursuri, am văzut-o că se întoarce. În spatele ei, la o distanță nu prea mare, l-am văzut pe același individ care îi urmărea fiecare mișcare.

Atunci am fost sigur că imaginația nu îmi joacă feste. Și

m-am hotărât să o pun în temă.

La sfârșitul cursurilor de după-amiază, când câțiva dintre noi se întorceau la „Termite Hilton”, cum porecliserăm noi hotelul, mi-am făcut curaj și am invitat-o să meargă împreună cu mine să bem ceva și să discutăm o problemă personală.

A acceptat într-o manieră destul de prietenoasă și ne-am îndreptat spre un mic *bistro à vin*, aflat la două case mai încolo.

— Deci? A zâmbit când m-a văzut cum încercam să mă strecur în separeul îngust cu câte un pahar de vin alb în fiecare mână. Ce se întâmplă?

— Silvia, sunt sigur că ai planuri pentru seara asta. Nu o să te țin prea mult de vorbă. Nu aș vrea să te supăr... Am ezitat. Dar cred că te urmărește cineva.

— Știu.

Vorbele mele nu păruseră să o afecteze cu nimic.

— Știi?

— Întotdeauna mă urmărește cineva. Tatăl meu se teme că mi s-ar putea întâmpla ceva rău.

— Vrei să spui că tipul ăsta e bodyguard-ul tău?

— Un fel de. Dar prefer să mă gândesc la Nino ca la un înger păzitor. Oricum, să știi că tatăl meu nu e paranoic. Îmi pare rău că trebuie să-ți spun, dar există motive întemeiate să procedeze așa...

Vocea i s-a stins treptat.

Of, Doamne! făcusem o gafă cât mine de mare. Mi-am amintit atunci de răpirea și uciderea mamei ei cu mulți ani în urmă. Fusese o știre difuzată în toată lumea.

— Hei, am mormăit eu în chip de scuze. Îmi pare rău că te-am întrebat. Acum putem să ne întoarcem la ceilalți.

— Te grăbești? Hai să terminăm vinul și să stăm la o bîrfă mică. Urmărești meciurile de baschet din liga profesionistă americană?

— Nu prea. Vezi tu, când ești medic rezident îți folosești tot timpul liber ca să dormi. De ce mă întrebi?

— Pentru că FAMA își are propria echipă profesionistă în Liga Europeană. În fiecare an recrutăm jucători care sunt dați afară din NBA. Mă gândeam că poate ai observat vreun jucător de la Detroit Pistons care nu mai țâșnește ca din pușcă, dar mai are resurse pentru câteva sezoane într-o ligă inferioară.

— Uite cum facem. Voi consulta un specialist. Când îi voi scrie fratelui meu Chaz, am să-l întreb. E înnebunit după sport.

— Și mie o să-mi lipsească meciurile în Africa. Ori de câte ori jucau băieții noștri în Anglia, tata mă lua cu el ca să-i văd jucând.

— Și ce făceai în Anglia în perioadele dintre meciuri?

— După ce a murit mama, am studiat acolo timp de zece ani. Mi-am dat examenul pentru admiterea la doctorat în medicină la Cambridge.

— Aha, acum înțeleg de unde ai accentul ăsta ciudat. Ce specializare îți alegi?

— Nu m-am hotărât încă. Probabil că va fi chirurgia pediatrică. Depinde de cât de îndemânică sunt – lucru pe care îl voi afla în curând. Tu?

— La început am fost și eu atras de *lo scalpello*, dar consider că bisturiul nu va mai fi de actualitate peste câțiva ani, când tot greul va fi preluat de tehnicile genetice. Spre acest domeniu aș vrea să mă îndrept. Deci, după Africa, probabil voi urma niște studii aprofundate de biologie moleculară sau ceva asemănător. Oricum, aventura care ne așteaptă mă pasionează mai mult în clipa de față.

— Ca să fiu sinceră, nu știu dacă voi face față.

— Nu-ți fă griji. Dacă François, care are ceva împotriva la din pricina familiei te-a ales, e clar că ești foarte bună în meserie și faci față unor situații deosebite. Altfel nici nu s-ar fi uitat la tine.

— Sper, a murmurat ea cu o umbră de nesiguranță în voce.

Atunci, pentru prima oară, am avut senzația că îndărătul

acelei înfățișări perfecte existau și îndoieli. M-am bucurat să o știu frământată de aceleași probleme omenești ca și mine.

Când am ieșit pe ușă, l-am văzut pe Nino sprijinit de un ceas de parcare, „citind” un ziar.

— Apropo, Silvia. Vine și el cu noi în Eritreea?

— Nu, slavă Domnului. Să știi că nu am mai fost de capul meu nicăieri – va fi o experiență cu totul nouă pentru mine.

— Nu cred că are vreo importanță, dar poți să-i spui tatălui tău că voi avea grijă de tine.

Mi s-a părut că vorbele mele au impresionat-o. Mi-a zâmbit, și cu acel zâmbet a reușit să-mi distrugă toate reacțiile autoimune la a mă îndrăgosti de ea.

2

La sfârșitul celei de-a doua săptămâni a cursului nostru, la Operă a avut loc un eveniment muzical unic. Legendara soprană Maria Callas cânta pentru ultima dată *La Traviata*. Era o ocazie pe care mă hotărâsem să nu o pierd. N-aș putea spune că am avut un comportament foarte matur, dar m-am prefăcut că îmi e rău și am plecat mai devreme de la seminar pentru a mă așeza la coada pentru bilete în picioare.

E de prisos să menționez că nu eram singura persoană din Paris și împrejurimi care dorea să o vadă pe Callas. În fața mea erau atâția oameni încât cele două mii de scaune din sală nu ajungeau. Mi-am amintit totuși că trăisem o viață cinstită până atunci și, dacă era să fiu răsplătit pentru asta, sosise momentul.

Rugăciunile mi-au fost ascultate. Pe la șase și jumătate, când coada abia avansase cu douăzeci de persoane și șansele mele se diminuau cu fiecare minut, am auzit o voce de femeie strigând:

— Matthew, credeam că nu te simți bine...

Prins cu mâța în sac! M-am întors și am văzut că nu era nimeni alta decât Domnișoara Perfectiune.

Își schimbase coafura, lăsându-și cărlionții să-i cadă într-o cascadă pe umeri. Purta o rochie simplă, neagră, care, spre deosebire de jeansii pe care îi purta în fiecare zi, îi evidenția picioarele. Pe scurt, arăta formidabil.

— N-am nimic, i-am explicat eu, dar trebuie neapărat să o văd pe Callas. Oricum mi-am primit pedeapsa pentru prefăcătorie fiindcă, după cum vezi, nu prea am șanse să reușesc.

— Atunci haide cu mine. Firma tatălui meu are o lojă rezervată și în seara asta nu am venit decât eu.

— Mi-ar face mare plăcere, dar nu crezi că sunt îmbrăcat puțin cam pretențios pentru tine? am întrebat eu, arătând spre cămașa mea denim și pantalonii de in.

— Să fim serioși, Matthew, doar nu apari pe scenă... Sunt

singura care te vede așa. Haide repede, să nu pierdem uvertura.

M-a luat de mână și am trecut triumfător prin mulțimea de rivali care rămăseseră fără bilete, pe Marea Scară de Marmură și prin foaietul boltit a cărui frumusețe mi-a tăiat respirația. Era construit din marmură roșie, albastră, albă și verde.

Așa cum mă temusem, eram singurul bărbat care nu purta sacou sau frac. M-am consolată cu gândul că eram de fapt invizibil. Vreau să spun, cine ar fi avut ochi pentru mine când mergeam la braț cu *Venus din Milano*?

Un plasator în uniformă ne-a condus de-a lungul unui coridor până la o ușă de lemn, îndărătul căreia se afla o lojă tapisată cu catifea purpurie. De acolo se deschidea o priveliște largă asupra canionului plin de plebei rafinați și a boitei imense de deasupra avanscenei. În centru se afla celebrul candelabru al Operei din Paris, care atârna sub tavanul cu bordură aurită pictat de Chagall, cu reprezentări ale celor mai celebre subiecte din operă și balet (îndrăgostiții păreau să predomine).

Mă simțeam în al șaptelea cer în timp ce orchestra își acorda instrumentele. Stăteam pe cele două scaune de pe rândul din față al lojei, lângă care ne aștepta o sticlă mică de șampanie. Punând în practică experiența acumulată de-a lungul anilor în care lucrasem ca chelner, am turnat în cele două pahare fără să irosesc nicio picătură. Apoi am rostit un toast:

— În cinstea gazdei mele, am început eu, Fabbrica Milanese Automobili, și a celor care sunt cei mai apropiați și dragi conducerii.

A râs în semn de mulțumire.

Când s-au stins luminile în sală, Nino a intrat în lojă și s-a așezat în spatele nostru fără să ne deranjeze. Arăta ca un urs îmbrăcat în smocking. Deși chipul îi era la fel de inexpressiv ca de obicei, m-am întrebat dacă și lui îi plăcea muzica de operă.

— Cunoști bine *Traviata*? m-a întrebat Silvia.

— *Mezzo mezzo*, am răspuns cu modestie. Am scris o lucrare despre ea în facultate, iar ieri după cursuri am cântat la pian niște fragmente, preț de o jumătate de oră.

— O, dar unde ai găsit un pian?

— M-am prefăcut că fac cumpărături în magazinul La Voix de Son Maître, am luat partitura de pe raft și am început să cânt la unul din pianele lor Steinway. Din fericire, nu m-a dat nimeni afară.

— Mi-ar fi făcut mare plăcere să fiu și eu de față. Păcat că nu mi-ai spus.

— Nu aveam de unde să știu, dar oricum putem merge mâine acolo dacă vrei. Directorul mi-a lansat o invitație deschisă.

— Îți promit, Matthew.

Și-a ridicat paharul ca și cum prin acest gest mi-ar fi mulțumit anticipat. Zâmbetul ei strălucea până și în semiîntunericul din lojă.

Corul de deschidere, *Libiamo ne'lieti calici* (Să bem din cupa fericirii) îmi reflecta întocmai starea de spirit. Deși eram complet vrăjit de prezența scenică a Mariei Callas, nu mă abțineam să nu arunc câte o privire furișă în direcția Silviei, al cărei profil perfect aveam ocazia să-l studiez.

Jumătate de oră mai târziu, eroina a rămas singură pe scenă și a cântat *Ah, fors'è lui* (Poate că el este alesul), în care a recunoscut că, în ciuda numeroaselor ei aventuri, pe Alfredo îl iubea cu adevărat.

Callas era în superformă și, cu puterea ei unică de expresie, a reușit să redea profunzimea sentimentelor Violetei. Și, atunci când Silvia s-a întors către mine preț de o clipă pentru a împărtăși acea încântare, am îndrăznit să mă întreb dacă ea trăise vreodată acel sentiment – și dacă da, cu cine?

În timp ce cortina a coborât în aplauzele frenetice ale publicului, în lojă a intrat un alt lacheu care ne-a adus șampanie și tartine. Fiind invitatul ei, m-am simțit obligat să

fac o remarcă inteligentă, dar n-am reușit decât o observație pedantă.

— Îți dai seama că în tot Actul I nu a fost nicio întrerupere a muzicii, niciun recitativ, și nici măcar o arie adevărată până la *Fors'è lui?*

— Nu am observat aceste detalii.

— Asta a intenționat. Verdi avea o inteligență diabolică.

— Companionul meu din această seară îmi face aceeași impresie.

Luminile au pălit din nou și tragedia și-a reluat cursul.

Câteva minute mai târziu s-a auzit un acord tunător al alămurilor în momentul în care Violeta și-a dat seama că destinul nu iartă: „O, Doamne, să mor atât de tânără!” în final, Callas a leșinat, pentru a-și reveni apoi suficient cât să cânte un Si bemol incredibil de sus – și să moară imediat din cauza efortului.

Spectatorii erau atât de transpuși încât aproape le era frică să strice vraja. Apoi, în momentul în care aplauzele s-au revărsat, formând un adevărat torent, am simțit mâna Silviei în mâna mea. Am privit-o. Obrazul îi era scăldat în lacrimi.

— Îmi pare rău, Matthew. Știu că mă comport prosteste.

Momentul avea însă o intensitate răscolitoare. Scuzele ei mi s-au părut gratuite. Și mie mi se umeziseră ochii.

Mi-am pus cealaltă mână deasupra mâinii ei și am rămas așa până la căderea cortinei.

Dacă nu mă înșel, am numărat paisprezece reverențe solo ale divei în fața publicului extaziat care se ridicase în picioare în semn de omagiu. Am aplaudat din egoism. Atâta vreme cât exclamațiile admirative și buchetele de flori zburau către Callas, puteam să fiu singur cu Silvia în această oază a timpului.

Când într-un târziu am ieșit din clădirea teatrului, Nino era la datorie, așteptându-ne undeva destul de departe de ieșire.

Silvia m-a luat de braț și mi-a propus:

— Vrei să mergem pe jos?

— N-am nimic împotriva.

A făcut un gest subtil în direcția lui Nino și am pornit într-o promenadă nocturnă pe străzile Parisului, trecând pe lângă nenumăratele restaurante luminate puternic, pline de melomani care cinau și toastau cu propriile „cupe ale fericirii”. Am discutat despre măiestria Mariei Callas.

— Știi, am impresia că e și altceva decât vocea ei, a spus Silvia. Felul în care reușește să confere o vitalitate perceptibilă personajului.

— Da, mai ales dacă te gândești că eroina originală a lui Verdi cântărea vreo sută de kilograme. Nu glumesc. În timp ce se desfășura scena morții, spectatorii mureau și ei – de răs. Chiar și la vârsta ei, Callas este credibilă în rolul de femeie tânără și fragilă și nu ca un luptător de sumo de sex feminin.

Un răs expresiv mi-a confirmat faptul că Silvia apreciasse gluma mea.

Când am ajuns la capătul străzii St. Honoré, m-am oferit să opresc un taxi – sau chiar să-i fac semn lui Nino, care mergea chiar în spatele nostru cam cu doi kilometri pe oră într-un Peugeot (nu într-o mașină fabricată de FAMA!). Silvia, încă debordând de energie, a insistat însă să mergem pe jos și restul drumului.

Chiar înainte de a traversa Sena pe Pont Neuf, ne-am oprit și ne-am așezat pe o bancă. Din locul acela, orașul părea o galaxie terestră ce se întindea la infinit în toate direcțiile.

În timp ce stăteam unul lângă altul fără să scoatem o vorbă, mă sfătuiam cu mine însumi dacă să-i împărtășesc sau nu sentimentele confuze pe care le trăiam. Ne cunoșteam oare suficient de bine? Nu eram sigur. Totuși, mi-am încercat norocul.

— Spune-mi, Silvia, *Traviata* te face întotdeauna să plângi?

Ea a dat din cap în semn de aprobare.

— Ce să-i faci, se pare că italienii sunt cam sentimentali.

— La fel ca americanii, însă eu mi-am dat seama că asociez tristețea de pe scenă unor evenimente pe care le-am trăit. E un fel de scuză, respectabilă din punct de vedere social, pentru a-mi aminti de vechile răni.

Ochii ei mi-au spus că mă înțelegea pe deplin.

— Știi ce s-a întâmplat cu mama mea?

— Da.

— Știi, în seara asta – pe scenă – când doctorul a anunțat moartea Violetei, mi-am amintit momentul în care tatăl meu a venit la mine și mi-a spus aceleași cuvinte. Dar, spre deosebire de tine, eu nu am nevoie de un pretext artistic ca să jelesc. Îmi lipsește, în continuare, teribil de mult.

— Tatăl tău cum a făcut față situației în perioada care a trecut de atunci?

— N-a făcut deloc față. Au trecut aproape cincisprezece ani și el a rămas la fel de afectat. Din când în când mai stăm de vorbă, dar marea majoritate a timpului și-o petrece lucrând. Stă închis în biroul lui, departe de oameni.

— Inclusiv de tine?

— Cred că mai ales de mine.

Mă întrebam dacă discuția nu devine prea dureroasă pentru ea, dar a continuat să vorbească.

— Eram doar un copil, nu puteam să apreciez toate valențele personalității ei – a fost prima femeie redactor al ziarului *La Mattina*, milita pentru reforme sociale și era foarte curajoasă. Mi-e greu să mă compar cu ea. Cred că ar fi mândră de ce sunt – sau cel puțin de ceea ce încerc să devin.

Nu știam dacă să-i răspund cu o platitudine apreciativă sau să-i spun ceea ce credeam cu adevărat – și anume că părinții morți nu supraviețuiesc decât în mintea copiilor.

A oftat și a privit în depărtare, peste apă. Nefericirea ei devenise o prezență fizică.

— Hei, am spus eu după o clipă. Îmi pare rău. Probabil că nu ar fi trebuit să aduc vorba despre asta.

— Nu, e în regulă. O parte din mine mai simte nevoia de a discuta despre acest subiect – despre ea. Iar ocazia pe care

mi-o oferă un prieten nou se dovedește a fi un pretext suficient de bun.

— Sper, am spus eu cu blândețe. Adică sper că vom fi prieteni.

Preț de câteva secunde a tăcut. Apoi mi-a răspuns:

— Sigur că da. Adică deja ne putem considera prieteni.

Tonul vocii ei s-a schimbat brusc. S-a uitat la ceas și s-a ridicat repede în picioare.

— Doamne, știi cât e ceasul? Mai am de citit încă două articole pentru cursurile de mâine.

— Care anume?

— Tifosul, mi-a răspuns ea în timp ce grăbeam amândoi pasul.

— Ah, am spus eu atotcunoscător. Permiteți-mi să vă reamintesc, domnișoară doctor, că există trei tipuri identificate în nomenclatorul tifosului.

— Da, mi-a răspuns Silvia pe loc. Epidemic, Bril-Zinsser și murin¹.

— Foarte bine, am aprobat eu luând-o cam de sus.

— Recunoaște, Matthew, de fapt îți vine greu să crezi că eu am făcut medicina.

— Ai dreptate, am mărturisit eu zâmbind. Îmi vine al dracului de greu.

La îngemănarea dintre noapte și zi, s-a întors către mine și mi-a zâmbit.

— Îți mulțumesc pentru această seară minunată.

— Ei, asta trebuia să fie replica mea.

A urmat o pauză în care am tăcut amândoi stânjeniți, ferindu-ne de formalități ce anunță despărțirea. Ea a rupt, șovăitoare, tăcerea:

— Am observat cât de impresionat ai fost și tu de spectacol. Judecând după lucrurile pe care mi le-ai spus în seara asta, tind să cred că...

I-am confirmat presupunerea, întrerupând-o:

¹ Termenul se referă la modalitatea de transmitere, și anume la familia de rozătoare *Muridae*, care include șoarecii și șobolanii.

— Da.

Până și acest cuvânt mă durea.

— E vorba despre tatăl meu. Am să-ți povestesc într-o zi.

Am sărutat-o ușor pe amândoi obraji și m-am retras în intimitatea propriilor mele vise.

3

L-am iubit pe tatăl meu, dar mi-a fost rușine de el. Încă din primele mele amintiri, l-am văzut pendulând de la o extremă la alta – ori extrem de fericit, ori cumplit de nefericit.

Cu alte cuvinte, sau foarte beat, sau dureros de treaz. Din nefericire, în oricare din aceste stări era la fel de inaccesibil pentru copiii lui. Nu suportam compania lui. Nu e nimic mai înspăimântător pentru un copil decât să-și vadă părintele pierzându-și controlul. Iar Henry Hiller se situa chiar la extremă, aruncându-se din avionul responsabilității fără parașută.

Era profesor asistent de literatură la Colegiul Cutler Junior din Dearborn, Michigan. Cred că scopul vieții lui era autodistrugerea și reușea de minune să îl atingă. A reușit să devină profesor și catedrei de literatură faptul că avea o problemă cu alcoolul. Asta s-a întâmplat doar cu câteva luni înainte de termenul la care se presupunea că își va primi titularizarea.

Tata și mama ne-au explicat mie și fratelui meu mai mic, Chaz, că această răsturnare de situație în cariera tatei se datora faptului că el dorea ca, de acum încolo, să se concentreze exclusiv asupra scrierii unui roman. După cum a spus el, „Mulți stau și visează să producă acea măreață carte care se află în fiecare din noi, dar este nevoie de foarte mult curaj să faci acest salt fără a avea o plasă de siguranță dedesubt, adică serviciul.”

Mama nu s-a bătut cu pumnii în piept și nici nu a organizat o reuniune de familie ca să ne spună că, începând de atunci, urma să câștige ea pâinea pentru toată familia.

Soțul ei „muncea” până noaptea târziu, ea se trezea devreme, ne pregătea micul dejun și ne făcea sandvișurile. Ne ducea la școală, apoi mergea la spital, unde fusese mai demult soră instrumentară șefă. Acum, pentru că avea mare nevoie de bani, era un fel de om bun la toate, la dispoziția oricărui departament care o solicita.

Acest lucru a reprezentat o dovadă a flexibilității și

capacității ei de a îndura. În schimbul câtorva ore libere după-amiaza – când ne lua de la școală și ne ducea pe la diverși prieteni, la dentist sau pe mine la foarte importantele lecții de pian – trebuia să se întoarcă seara la spital și să muncească până noaptea, ore care din nefericire nu erau considerate suplimentare.

Ea avea grijă de toți, dar de ea nu avea grijă nimeni. Era tot timpul obosită și cu ochii încercânați.

Am încercat să mă maturizez cât mai repede ca să-mi pot asuma și eu o parte din povară. Chaz era prea mic pentru a-și da seama ce se petrece cu adevărat, iar tot ce puteam eu să fac era să-i protejiez inocența, încercând să petrec cât mai puțin timp cu tata.

Aveam zece ani, când i-am propus mamei să renunț la școală și să mă angajez pentru a-i face viața mai ușoară. A râs, amuzată și impresionată în același timp, și mi-a explicat că legea cere ca până la cel puțin șaisprezece ani copiii să urmeze o școală. Mi-a spus că speră ca eu să urmez și o facultate.

— Bine, atunci mă înveți măcar cum să fac de mâncare? Așa te-aș ajuta.

S-a aplecat și m-a îmbrățișat strâns.

N-a trecut un an și mi s-a repartizat postul de bucătar al familiei.

— Complimente maestrului, a spus tata după ce a mâncat prima dată din mâncarea făcută de mine.

Am simțit că mi se face greață.

Ori de câte ori tata era „bine dispus” la cină, ne interoga la nesfârșit pe mine și pe Chaz despre activitatea școlară și cea socială, lucru care ne făcea să ne simțim oribil. Am hotărât să întorc foaia și să-l fac pe el să vorbească despre ce scrisese în ziua respectivă. Chiar dacă nu pusese nimic pe hârtie, vorbea de fiecare dată despre subiectul lui preferat – „Noțiunea de erou” – și exprima idei de-a dreptul interesante.

Într-adevăr, mulți ani mai târziu, când eram la liceu, am

luat un zece pentru o comparație între Ahile și Regele Lear, lucrare care era literalmente o copie la indigo după unul din cursurile de seară mai captivante ale tatei.

Mă bucur că am avut ocazia să văd cât de bun profesor fusese odinioară, și după o vreme am început să înțeleg cât de complexe fuseseră motivele care-l determinaseră de a se retrage din viață. Fiind un așa-zis expert în literatură universală, era atât de copleșit de măreția clasicilor, încât în cele din urmă și-a pierdut toate speranțele de a produce o lucrare însemnată. Ce păcat.

În ciuda vârstei lui fragede, fratele meu și-a dat seama că lucrurile nu merg tocmai bine în familia noastră.

— El de ce nu se duce la birou ca alți tați?

— Biroul lui e în mintea lui. Nu ți-ai dat seama?

— Nu prea, a mărturisit el. Dar mintea lui îi dă salariu?

Puștiul începea să mă calce pe nervi.

— Taci și du-te să-ți faci temele sau curăță niște cartofi.

— Cum de-ai ajuns să faci pe șeful cu mine? s-a plâns el.

— Am mare noroc, atâta tot.

N-avea niciun rost să îi împărtășesc sentimentul de vinovăție care mă măcina de când se alesese cu mine drept surogat de tată.

Când oalele fierbeau pe aragaz sau, mai bine zis, în timp ce semipreparatele se decongelau, aveam răgaz jumătate de oră să cânt la pian. Era o bine venită evadare.

Îmi doresc să fi avut timp în acei ani să practic și eu un sport. Uneori îmi lipsea compania golanilor transpirați, adevărați eroi locali pentru adolescenții din Dearborn. Pot totuși să afirm că acest gol a fost umplut de faptul că la liceu cântam în toate ansamblurile și eram singurul care făcea concurență golanilor la cele mai frumoase fete.

Pianul era fortăreața inexpugnabilă pe care o conduceam – monarh absolut și solitar. Era o sursă de bucurie indescrribilă – aproape fizică.

La noi acasă cina dura foarte puțin – cât timp poate să îi ia cuiva să mănânce macaroane cu brânză? Tata se făcea nevăzut după ultima înghițitură, aruncând în urma lui câteva cuvinte de laudă la adresa bucatelor și lăsându-ne să terminăm treaba în bucătărie.

După ce Chaz și cu mine strângeam și spălam vasele, ne așezam la masă și eu îl ajutam la matematică.

Avea probleme la școală, era agitat și neatent. Profesorul lui, domnul Porter, scrisese deja o scrisoare pe care tata o interceptase. Conținutul ei l-a adus într-o stare acută de indignare și a hotărât să se ocupe el de problemă.

— Despre ce e vorba, Chaz?

— Nimic, nimic, s-a revoltat fratele meu. Tipul nu face decât să se ia de mine.

— A, a remarcat tata. Așa mă gândeam și eu. Un filistin arogant. Va trebui să mă duc și să-i dau o lecție.

Am încercat cu disperare să-l fac să se răzgândească.

— Nu, tată, nu te duce.

— Poftim, Matthew, am auzit bine? mi s-a adresat el cu o sprânceană ridicată. De fapt cred că o să mă duc să discut cu acest domn Porter chiar mâine.

Eram cu adevărat îngrijorat și i-am povestit totul mamei când s-a întors seara târziu de la spital.

— Of, Doamne, a oftat ea aproape la capătul puterilor. Nu putem să-l lăsăm să facă așa ceva.

— Cum poți să-l oprești?

Nu mi-a răspuns, dar mai târziu Chaz a intrat în camera mea, în pijama, și mi-a făcut semn să ies pe scări.

Stăteam amândoi în întuneric, ca doi naufragiați pe o plută, ascultându-i pe părinții noștri care se certau îngrozitor.

— Pentru numele lui Dumnezeu, se plângea mama furioasă. Nu face lucrurile mai rele decât sunt.

— La dracu', sunt tatăl lui. Tâmpitul ăla se ia de el și eu n-am de gând să stau cu mâinile în sân.

— Nu cred că varianta lui Chaz e sută la sută adevărată. Oricum, lasă-mă pe mine să mă ocup de treaba asta.

— Ți-am spus deja că eu voi face dreptate, Joanne.

— Cred că e mai bine să rămână în mâinile mele, Henry, a spus ea cu fermitate.

— Și de ce, mă rog frumos?

— Te rog, nu mă obliga să-ți spun pe litere.

S-a lăsat o liniște apăsătoare, după care vocea tatei a devenit rugătoare.

— Pari obosită, Joanne. Stai jos. O să-ți aduc ceva de băut.

— Nu!

— Voiam să spun că îți fac o ceașcă de cacao. Cel puțin atât pot să fac și eu pentru tine.

— Nu, Henry, a răspuns ea cu o amărăciune pe care nouă ne-o ascundea. Din păcate asta e tot ce poți face tu.

În singurătatea care îmbiba fiecare colț al casei noastre, de-abia am reușit să văd conturul chipului fratelui meu, care aștepta temător o confirmare din partea mea.

De data asta nu mai aveam cu ce să-l amăgesc.

4

Silvia și cu mine căscam de zor a doua zi. François a încercat toată dimineața să-mi prindă privirea, dar am evitat cu îndărătnicie să-l privesc în ochi. L-am lăsat să-și închipuie ce vrea.

Domnișoara doctor Dalessandro revenise la atitudinea și costumația de profesoară de modă veche, nelăsând să-i scape niciun gest care ar fi putut să o trădeze.

Mi s-a părut că la un moment dat a zâmbit, dar este posibil să fi fost adâncită în gânduri. De-abia așteptam să stau de vorbă cu ea.

Persoana invitată să țină cursul despre tifos era profesorul Jean-Michel Gottlieb, de la celebrul spital La Salpêtrière, specializat în „bolile antichității” – cele despre care cei mai mulți oameni cred că au fost demult eradicate de pe fața pământului. Ca și variola sau ciuma. Sau lepra, care face milioane de victime în Africa și India chiar și în zilele noastre.

Mai mult, el ne-a reamintit pe un ton cât se poate de calm că, în timp ce noi stăteam liniștiți la palavre în Paris, în lume existau mai multe cazuri de tuberculoză decât fuseseră înregistrate vreodată.

Nu știu dacă am ezitat în hotărârea mea de a mă înrola în Médecine Internationale, dar dacă am avut momente de cumpănă, le-am depășit cu ajutorul lui Gottlieb. Mă consideram un medic adevărat, dar nu tratasem în viața mea niciun caz de variolă. Chiar și cei mai săraci pacienți ai mei din America, care trăiau din ajutor social, erau *vaccinați*. Și, cu excepția copilului unui cuplu de imigranți ilegali din Guatemala, nu văzusem niciun alt caz de poliomielită infantilă.

O fi scriind în Declarația de Independență că nu se pune la îndoială faptul că toți oamenii au fost creați egali, dar tragicul adevăr global este că, dincolo de raza vizuală a statelor industrializate, un număr necunoscut din cei mai săraci oameni ai planetei nu are parte de drepturile umane

elementare la *sănătate*.

Cred că asta m-a făcut să fiu atât de mândru de perspectiva de a-mi folosi cunoștințele și abilitățile în lumea a treia. Acolo nu vom vindeca doar pacienți care nu ar supraviețui fără medicamente, ci vom practica medicina *preventivă*, sub forma unor vaccinuri descoperite de oameni ca Jenner și Jonas Salk cu mult timp în urmă.

În timpul pauzei de masă care fusese scurtată intenționat, Silvia și cu mine nu ne-am alăturat grupului de zeloși strânși ciorchine în jurul lui Gottlieb.

— Ți-a plăcut cursul? am întrebat eu.

— Foarte mult, a zâmbit ea. Din fericire, mi-am petrecut noaptea cu un tânăr medic care era la curent cu cele mai recente lucrări despre tifos.

Tocmai voiam să o întreb ce planuri are în seara aceea, când François a bătut cu indicatorul în podea și ne-a ordonat să reluăm lucrul imediat, astfel că a trebuit să îndur o după-amiază întreagă de microbi și virusuri exotice până să aflu ce-mi rezervă soarta.

La cinci fix, profesorul Gottlieb și-a încheiat prezentarea și ne-a urat tuturor mult noroc.

Pe când încercam să pun ordine în haosul de notițe adunate pe parcursul întregii zile, a venit Silvia și și-a pus calmă brațul pe umărul meu, întrebându-mă:

— Vrei să-mi cânti ceva în seara asta? Promit că învățăm după aceea.

— Cu o singură condiție. Să accepți să te invit la cină.

— Nu e o condiție, e o plăcere. Unde vrei să ne întâlnim?

— În holul hotelului, la șapte.

— E perfect. Cum să mă îmbrac?

— Foarte frumos, am răspuns eu. Ne vedem mai târziu.

Mi-a făcut cu mâna în semn de *ciao* și a plecat spre casă, însoțită de nelipsitul grup de admiratori.

Când am văzut-o în acea seară nu am fost sigur că își schimbase hainele. Apoi, la o privire mai atentă, am observat

că jeanșii nu mai erau albaștri, ci negri, iar tricoul, care stătea mai strâns pe ea, nu avea niciun înscris. Spre deosebire de alte dați, purta la gât o mică bijuterie: un șirag fin de perle.

Eu îmbrăcasem pantaloni și un pulover albastru, pe care îl cumpărasem chiar în după-amiaza aceea de la Galeriile Lafayette.

După ce m-a sărutat pe amândoi obrajii, m-a întrebat dacă nu uitasem de tema pe care o aveam pentru a doua zi. I-am arătat rucsacul și am făcut în glumă precizarea că nu conține rufele mele murdare.

Când am ieșit pe ușă, ea mi-a spus pe un ton cât se poate de normal:

— Am rezervat o masă la Hotel Lutetia.

— Îmi pare rău, am declarat hotărât. *Eu* am rezervat la Petit Zinc. Ți-am spus că vreau să...

— Dar nu e nicio problemă, Matthew. Rezervarea e doar pentru concertul tău.

Ce? Cel mai elegant hotel din cartier? Nu știam dacă să mă simt flatat sau supărat. Am decis să mă abțin de la comentarii și am luat-o de mână în timp ce ne îndreptam către Bulevardul Raspail.

Când am ajuns în holul fastuos al hotelului am început însă să simt o stare acută de disconfort, care s-a transformat brusc în intimidare în momentul în care am intrat în imensa sală de bal cu tavan înalt și oglinzi pe toți pereții, la capătul căreia se afla un pian de concert, cu capacul ridicat.

— Ai închiriat și niște spectatori? am întrebat eu pe jumătate în glumă.

— Termină cu prostiile. Și nici nu am „închiriat” sala asta.

— Vrei să spui că am intrat fără știrea nimănui?

— Nu. Am dat doar un telefon și am cerut foarte politicos permisiunea directorului hotelului. Când a auzit despre cine e vorba, a fost imediat de acord.

— Și cine sunt eu?

— Un medic pasionat de pian care s-a înrolat în Médecine

Internationale și va pleca în scurt timp în străinătate, unde va fi la mii de kilometri depărtare de cea mai apropiată claviatură. A fost foarte impresionat de dăruirea ta.

Dispoziția mea a trecut din minor în major. Mă simțeam de-a dreptul onorat. Dorința de a cânta la acel pian a început să mă copleșească.

Pe măsuța de lângă pian era o sticlă de vin alb și două pahare.

— Tu le-ai adus?

Ea a scuturat din cap.

— Uite, e și un bilet.

Am deschis plicul și am citit:

Dragii mei doctori,

Vreau să vă bucurați de serata voastră muzicală și să știți că foarte multă lume admiră „armonia” pe care voi o aduceți în viața celor mai puțin fericiți din lume.

Bon voyage amândurora.

Louis Bergeron,
DIRECTOR

— Dar ce i-ai spus, Silvia? Că sunt Albert Schweitzer?

Ea a râs.

— Ce te face să crezi că nu ești?

— Vei afla în minutele următoare.

M-am așezat și am început să mă încălzesc, plimbându-mi degetele pe clape. Claviatura mea portabilă s-a dovedit de folos; am constatat că nu îmi „ieșisem din mână”.

— Ia te uită, am remarcat eu cu vădită plăcere. Tocmai a fost acordat.

Cu audiența mea formată exclusiv din Silvia, care stătea comod pe un scaun lângă mine, am început cu Preludiul nr. 21 în și bemol major de Bach – o piesă destul de ușoară, care îmi oferea ocazia să mă încălzesc fără s-o dau în bară. Pe tot parcursul piesei, cu excepția a patru măsuri, maestrul nu a folosit decât o singură linie muzicală pentru fiecare mână.

Bineînțeles, nota potrivită.

La primele note cântate am simțit un fel de fior. Nu mai atinsesem un pian de aproape trei săptămâni și tânjeam într-un mod aproape senzual să devin una cu instrumentul. Nu îmi dădusem seama că făcea parte din ființa mea.

Pe măsură ce cântam, deveneam din ce în ce mai puțin o prezență fizică, contopindu-mă tot mai mult cu muzica.

Nu mă gândisem dinainte la un program. Mi-am lăsat sufletul să-mi conducă mâinile, care în acel moment au vrut Sonata în de minor, K. 457 de Mozart. Simțindu-mă *allegro molto*, m-am lansat în octavele care conturează cu o vitalitate uimitoare tonalitatea piesei.

Eram atât de hipnotizat de muzică încât aproape că am uitat de prezența Silviei. Treptat am încetat să fiu solistul, transformându-mă într-un spectator care ascultă muzica cântată de altcineva.

Piesa poate fi confundată destul de ușor cu muzica lui Beethoven: puternică, elocventă și cu accente de suferință nelumească.

Când am ajuns la jumătate, eram complet pierdut, ca o navetă spațială care plutește printre stele.

Nedându-mi seama cât timp trecuse, am început să revin încet cu picioarele pe pământ și să devin conștient de locul în care mă aflam. Am preluat controlul asupra muzicii și am cântat ultimele note cu o pasiune stăpânită. Apoi mi-am lăsat capul în piept, epuizat emoțional.

Nu știu cum a reacționat Silvia, dar eu mă simțeam minunat.

Apoi, fără o vorbă ea a venit către mine, mi-a luat obraji în palme și m-a sărutat pe frunte.

Câteva minute mai târziu mergeam către restaurant. Bulevardul Saint Michel era întunecat și sunetul râsului, cea mai umană dintre muzici, se strecura pe stradă din bistrouri și cafenele. Silvia continua să meargă în tăcere.

Ne-am ales meniul din varietatea de creaturi marine din

acvariul de la parter, apoi am urcat la etaj, unde ospătarul a deschis o sticlă de vin roșu, vinul casei, pentru noi. Silvia a ridicat paharul, dar nu a băut. Părea pierdută în gânduri. În cele din urmă a început să vorbească, vizibil emoționată:

— Matthew, nu prea știu cum să-ți spun. Eu vin dintr-o lume unde totul poate fi cumpărat. A făcut o pauză și apoi, aplecându-se peste masă, a spus cu pasiune: *Cu excepția a ceea ce ai făcut tu.*

Nu știam ce să-i răspund.

— Cânti ca un înger. Ai putea fi un profesionist.

— Nu, am corectat-o eu. Sunt un amator în cel mai adevărat sens al cuvântului.

— Dar ai fi putut să fii.

Am ridicat din umeri.

— Poate că da, poate că nu. Dar nu poți să-i cânti Bach unui copil cu tuberculoză înainte de a-l face bine. De aceea mergem în Eritreea, nu?

— Bineînțeles, a spus ea cu o ușoară ezitare. M-am gândit doar că ai putea avea mult mai multe de la viață.

Am simțit că o încercă sentimente contradictorii cu privire la pasul pe care urma să-l facă. Poate că era de înțeles. Urma să plece într-unul din puținele locuri din lume unde FAMA și produsele ei erau complet necunoscute.

Se făcuse ora unsprezece când ne-am așezat la o masă în Café de Flore. Am comandat cafea și am început să discutăm despre bolile pe care urma să le studiem a doua zi.

După cum ar fi trebuit să ne așteptăm, François, care stătea într-un separeu dintr-un colț al localului, a venit să vadă ce facem.

S-a uitat la hârtiile noastre și apoi mi-a spus pe un ton zeflemitor:

— Mă dezamăgești, Matthew.

— Ce vrei să spui?

— Dacă eu aș fi ieșit în oraș cu o creatură atât de încântătoare ca *La Dalessandro*, nu mi-aș fi pierdut timpul

învăţând la epidemiologie.

— Lasă-ne în pace, François, i-a răspuns Silvia mimând enervarea.

François s-a retras.

Ne-a luat aproape două ore să trecem prin materia complicată pentru a doua zi, care conţinea şi o grămadă de statistici.

Într-un târziu, ea a propus să ne oprim.

— Ce-ar fi să trecem pe cafea fără cofeină şi să bem un pahărel înainte de culcare?

— Da, sigur, de ce nu? Mai ales că tu trebuie să dai rîndul ăsta.

Fusese o seară foarte lungă, pe cât de emoţionantă, pe atât de obositoare. De-abia aşteptam să dorm.

— Ştii ceva? mi s-a adresat Silvia în timp ce ne strîngeam lucrurile. Directorul reprezentanţei noastre din Japonia i-a trimis lui tata un casetofon portabil. Ai putea să te înregistrezi pe nişte casete pe care să le luăm cu noi şi să le ascultăm în Asmara.

— Am o idee şi mai bună, am contrazis-o eu. Dacă tot n-o să avem ce face cu banii, ce-ar fi să cumpărăm nişte interpretări de prima mână, de exemplu Ashkenazy sau Daniel Barenboim...

— Eu te prefer pe tine, a insistat ea.

— Încearcă să ieşi din banal, am sfătuit-o.

Ajunşi în stradă am pornit pe jos spre hotel.

— Cum ai început? Vreau să spun, cum ai început să cânti la pian?

— Vrei să auzi versiunea lungă sau pe cea scurtă?

— Nu mă grăbesc. Hai să-ţi arăt brutăria unde se fac baghete, ca să avem şi noi un mic dejun delicios.

A zâmbit.

Când eram copil, îmi închipuiam adesea că tatăl meu va veni la zilele festive în aer liber ţinute la şcoala noastră şi îi va

bate pe toți ceilalți tați la cursa de o sută de metri plat. Inutil să spun că acest lucru nu s-a întâmplat niciodată, pentru că în zilele de concurs era mai tot timpul „afumat”.

Mai apărea din când în când, dar atunci stătea deoparte ca un observator căzut pe gânduri, sorbind pe ascuns din butelca lui. Nu l-am văzut activ din punct de vedere fizic decât în dimineața aceea la școală când, cu colțul ochiului, l-am zărit la poartă. Părea să se îndrepte către domnul Porter, profesorul de matematică al fratelui meu.

Mă concentram să joc baschet pe jumătate de teren când brusc l-am auzit pe Tommy Steadman strigând: „Să mă ia toți dracii, Hiller, taică-tău e fantastic!”

Am simțit o emoție irațională. Nu fusesem niciodată mândru de tatăl meu. Din nefericire, bucuria mea s-a evaporat instantaneu, pentru că ce găsisese Tommy de admirat la tatăl meu era faptul că-i dăduse un pumn în față profesorului de matematică, care se dezechilibrase și căzuse la pământ.

Până să ajung la locul incidentului, victima se ridicase deja în picioare și își scutura degetul arătător în semn de amenințare către tata.

— O să vezi tu, bețiv nenorocit! a strigat el în gura mare în timp ce intra în clădirea școlii.

Tatăl meu rămăsese pe loc, având întipărit pe față un rânjet triumfător. M-a văzut și a strigat:

— Bună, Matthew. M-ai văzut cum l-am pus la podea pe căpcăun?

Eram peste putință de umilit și îmi venea să intru în pământ de rușine.

— Tată, de ce ai făcut asta? Mama te-a rugat... M-am oprit, înainte de a continua: Asta îi va face lui Chaz și mai multe probleme.

Mi-a răspuns ofensat:

— Îmi pare rău, băiete. Dar n-am putut să-l las pe omul de Neanderthal să-l persecute pe fratele tău. Cred că ar trebui să fii mândru de mine. Hai să mâncăm în oraș.

— Nu, tată, am șoptit eu. Mai sunt patru reprize. Du-te

acasă.

Mi-am dat seama că nu va pleca din proprie inițiativă, așa că l-am luat de braț și l-am condus către poartă. Simțeam privirile colegilor sfredelindu-mi ceafa, dar nu îndrăzneam să mă întorc.

Din păcate, când am ajuns la ieșire, am dat ochii cu ei. Stăteau și mă priveau, suspect de tăcuți.

Într-un fel, atitudinea lor nu a făcut decât să înrăutățească situația. Știam că bășcălia era inevitabilă și mă îngrozea gândul că voi da peste grupuri de puști care vor râde cu jumătate de gură pe seama mea. Mergeam ținând privirea în pământ.

— *Ești bine, Matthew?*

Mi-am ridicat ochii și am tresărit când am văzut că în fața mea stătea domnul Porter. Nu părea supărat pe mine.

— *Da, domnule. N-am nimic.*

— *Se întâmplă des să fie în starea asta?*

Nu știam ce să-i răspund. Dacă recunoșteam că era un bețiv cronic rușinea ar fi fost și mai mare. Sau puteam să păstrez un dram de demnitate?

— *Când și când, am răspuns eu vag și m-am îndreptat către Tommy Steadman.*

— *Hei, nu jucăm și noi baschet?*

— *Da, sigur, Hiller, sigur.*

Ciudaț, lucrul care m-a durut cel mai tare ca urmare a acestui incident a fost faptul că prietenii mei s-au purtat atât de frumos cu mine. Atât de oribil, de dureros, de compătitor de frumos.

Din fericire, tatăl meu nu a mai avut alte ieșiri de acest gen în lumea reală. A rămas acasă, „lucrând la carte” și răzvrătindu-se împotriva nedreptății din această lume.

În acea perioadă nici eu nu eram prea mulțumit de viața pe care o trăiam. Singurele mele momente plăcute erau seara, când Chaz era plecat sau când învăța singur în camera lui. Exersam la pian ore în șir, revărsându-mi toată furia.

Când am intrat la liceu eram prea ocupat să stau și să-i ascult povestirile din ce în ce mai incoerente. Începuse să mă scoată din sărite.

Într-o seară, în timp ce cântam Fantaisie-Impromptu de Chopin, tata a apărut în prag și s-a răstit la mine:

— Încerc să lucrez. Chiar trebuie să cânti atât de tare?

Am stat să mă gândesc o clipă, amintindu-mi că Chaz își face temele sus și nu-l deranjează cât de tare cânt. Apoi l-am privit pe tata drept în ochi și, pierzându-mi cumpătul, i-am răspuns sec, fără să ridic vocea:

— Da.

M-am întors la pian și din clipa aceea l-am ignorat.

Am tăcut un moment și am spus în șoaptă:

— La puțin timp după aceea s-a sinucis.

Ea m-a strâns de braț.

— Deși nu se ducea niciodată nicăieri, avea o mașină în garaj și se mai urca în ea, probabil închipuindu-și că merge spre o anume destinație. Într-o zi, într-un gest pe care eu l-am înțeles a fi revolta lui finală față de lume, a cuplat un furtun la țeava de eșapament...

Am privit-o pe Silvia. Rămăsese fără cuvinte.

— Oricum, să știi că nu discut prea des despre asta.

— Nu. Nici nu trebuie. E ceva care zace acolo, îndărătul perdelei fine a memoriei, și care iese la iveală când te aștepti mai puțin.

Fata asta mă înțelegea. Mă înțelegea cu adevărat.

Tot restul drumului niciunul din noi n-a scos o vorbă.

Când am ajuns la hotel, m-a sărutat pe obraz, m-a strâns din nou de braț și a plecat.

Erau orele târzii ale nopții, perioadă de timp pe care am urât-o întotdeauna, însă atunci nu m-am mai simțit atât de singur.

5

Paradoxal, moartea tatălui meu, deși un moment greu pentru noi, ne-a adus un soi de eliberare. Era ca și cum aș fi privit un om umblând pe sârmă deasupra cascadei Niagara. Deși a durat ceva până s-a prăbușit, soarta i-a fost pecetluită în clipa în care a început să se clatine. Căderea în sine nu a reprezentat ceva ieșit din comun.

Am apreciat faptul că preotul nu a făcut o apologie dulceagă și nu a bătut câmpii despre marele om care a fost smuls dintre noi în floarea vieții.

A spus câteva propoziții despre speranța noastră comună că sufletul chinuit al lui Henry Hiller își va găsi în cele din urmă odihna. Și atât.

Mi-a adus mai multă alinare acea confirmare a adevărului, decât perpetuarea unui mit ipocrit.

Niciunul din noi nu a fost surprins de lipsa vreunei schimbări. Tata pur și simplu dispăruse de la periferia existenței noastre și rămăsesem în formația strânsă care se cristalizase înainte de moartea lui.

Singura schimbare notabilă a constat în faptul că ritmul vieții mele a devenit mai alert. Am fost ales să reprezint liceul la faza pe stat a concursului de pian, unde am luat locul doi.

Dacă în urmă cu un an aș fi fost în culmea fericirii să fiu măcar invitat, acum eram nemulțumit că nu luasem premiul întâi.

Când ne întorceam spre casă cu autobuzul, domnul Adam, profesorul meu, m-a consolat explicându-mi că medaliata cu aur, Marisa Greenfield, nu mă depășise din punct de vedere muzical, ci din punct de vedere teatral.

— Avea prestață, atitudine de învingător, încredere în sine și entuziasm când a pășit pe scenă, lucruri care au compensat partea muzicală mai slabă.

— Dar eu le am tot timpul, la naiba.

— Știu, însă ea a fost suficient de vicleană să creeze pentru juriu un fel de rol, în timp ce tu ai fost tu însuși, cel de fiecare

zi, care cântă fără greșeală. În cazul în care concurenții ar fi cântat în spatele unor paravane, ai fi câștigat negreșit.

Marisa a venit la mine la petrecerea ce a urmat premierii și mi-a propus să colaborăm în vederea unui duet la pian. M-am simțit flatat și probabil că aș fi acceptat, dar voiam să mă înscriu la medicină și eram foarte ocupat cu orele de laborator, ca să nu mai vorbesc de comisiunile de admitere.

Am făcut totuși schimb de numere de telefon și ne-am promis să păstrăm legătura. M-a sunat într-o seară când cântam (îmi dezvoltam flerul dramatic) pentru cei dintr-a IX-a și a X-a. N-am mai apucat să o sun după aceea.

După o audiție de două ore, catedra de muzică a Universității Michigan mi-a oferit o bursă care îmi acoperea toate cheltuielile. Am fost în al nouălea cer și parcă am plutit pe un nor de la Ann Arbor până acasă. Dar starea aceea a durat doar până am ajuns acasă și le-am spus vestea mamei și fratelui meu.

Sărbătorind succesul, i-am spus mamei să scoată de la bancă banii pe care îi economisise atât de greu pentru educația mea și să-și ia o mașină nouă de care avea mare nevoie. Ea a insistat că nu trebuie să fiu pedepsit pentru succesul meu, ci e cazul să îmi cumpăr ceva care să-mi facă plăcere. Alegerea a fost cea previzibilă: un pian la mâna a doua. Într-una din vizitele mele de recunoaștere am descoperit o proprietăreasă extrem de tolerantă, care avea o cameră de închiriat și căreia îi plăcea muzica clasică. Mi-a dat voie să aduc și instrumentul. („Dar, pentru numele lui Dumnezeu, Matthew, fără rock and roll, te implor!”)

Era de așteptat să mă simt ciudat când a venit vremea să plec de acasă. Mă încercau sentimente contradictorii. O parte din mine se simțea vinovată că îi părăsește pe mama și pe Chaz, iar cealaltă parte se temea de o viață din care ei nu vor face parte.

Următorii patru ani au fost semnificativi pentru mine.

Deși cursurile de pregătire pentru admiterea la medicină

erau fără îndoială concepute să distrugă sufletele temerarilor, faptul că îmi alesesem ca primă specialitate muzica mi-a prins foarte bine și m-a întărit. Dincolo de pian, am descoperit bogățiile orchestrei. M-am îndrăgostit de operă și am ales italiana la cursul de limbi străine. Acum puteam să ascult Nunta lui Figaro și să înțeleg complementaritatea care exista între muzică și text. Mozart este măreț de unul singur. Însă Mozart și Da Ponte – un banchet divin al simțurilor.

Cursul vieții mele s-a schimbat în mod dramatic.

Până atunci, nu făcusem altceva decât să rătăcesc printr-un labirint de griji. Acum, în sfârșit, mă aflam pe o câmpie scaldată de soare, care se întindea până la orizontul albastru fără pic de nori. Am descoperit că aceste noi și ciudate senzații aveau un nume: fericire.

Aparițiile mele solistice cu diverse orchestre de cameră mi-au sporit încrederea în mine și m-au făcut să nu mă mai pierd cu firea când aveam ocazia să fac cunoștință cu colegele mele mai arătoase.

Dar cel mai important eveniment al primului an de facultate a fost întâlnirea mea cu Evie. Era o persoană caldă, drăguță, cu un chip radiind de prospețime și un zâmbet molipsitor, cu ochi mari, căprui, care străluceau de optimism. În același timp era și o violoncelistă extrem de talentată.

Încă din copilăria ei petrecută în Ames, Iowa, aspirase să o ajungă din urmă pe eroina ei, Jacqueline du Pré. Ascultam toate discurile pe care le găseam cu ea la violoncel și cu soțul ei, Daniel Barenboim, la pian. Cântam și noi doi acele piese o dată cu discul. Am făcut acest lucru de atâtea ori, încât am tocit efectiv șanțurile discurilor.

Deși petreceam aproape tot timpul împreună, Evie nu era prietena mea în sensul romantic al cuvântului. Găseam fiecare în celălalt calitățile pe care le căutam amândoi într-un prieten adevărat.

Când ne-am cunoscut ea era în anul II și la început am suspectat-o că are nevoie de un corepetitor. Eu citeam la prima vedere ca nimeni altul.

Cred că la vremea respectivă nu am apreciat pe deplin unicitatea relației noastre, care a început cu Mozart și Bach și s-a terminat cu toate lucrurile de pe lume. S-o numim înțelegere reciprocă.

Ne împărtășeam gânduri și sentimente pe care nu le-am fi dezvăluit nimănui altcuiva. Nu discutam numai despre colegi sau prieteni, ci despre problema mult mai intimă pe care o aveam amândoi cu privire la ce ne va rezerva viitorul.

Domnul și doamna Webster nu acceptau în ruptul capului ca fiica lor să devină artistă. Ei credeau, cu toată sinceritatea, că o asemenea carieră era incompatibilă cu căsătoria, care ar trebui să fie prima alegere a oricărei fete.

Dacă și-ar fi ascultat părinții, Evie s-ar fi înscris la colegiul pedagogic, ar fi predat probabil câțiva ani la liceu și apoi s-ar fi așezat la casa ei cu unul din băieții cuminiți care se întorc în Ames cu diploma de facultate în buzunar.

— Vrei să spui că ei nu înțeleg ce înseamnă violoncelul pentru tine? am întrebat-o eu.

A încercat să îi dezvinovățească.

— Mama mea e o persoană cumsecade, care crede cu sinceritate că nevoile mele „muzicale” se pot reduce la corul de duminică și la interpretarea Messiei de Händel la Crăciun.

— Cum s-a întâmplat de a început să-ți placă violoncelul?

— Mătușa Lily, sora mamei mele, și-a făcut studiile în Italia, a concertat prin Europa cu un trio și apoi s-a întors aici și a predat violoncelul până în ziua morții ei. Nu s-a căsătorit niciodată. De la vârsta de cinci ani mă lua cu ea la fiecare concert ce avea loc în localitățile din jur – o dată m-a dus până la Des Moines. Îi admiram pe virtuozii ca Rubinstein și Heifetz care veneau pe orice vreme să cânte pentru țărănoii de noi. Când a murit, mătușa Lily mi-a lăsat violoncelul ei și o sumă de bani destinată exclusiv „educației muzicale a lui Evie”.

— E foarte frumos. Ar trebui să dai numele ei primului tău copil.

— Așa voi face, a zâmbit Evie. Cu condiția să fie fetiță.

Bineînțeles că nu toate conversațiile noastre erau atât de

profunde. La urma urmei, ne vedeam în fiecare zi și eram obligați să discutăm lucruri obișnuite ca, de exemplu, lucrările de sfârșit de trimestru, meciurile de fotbal sau festivalurile de film.

Evie era nevoită să-și convingă iubiții că între mine și ea nu era nimic. Unii credeau că e ceva dubios, chiar și atunci când ea încerca să-mi aranjeze diverse întâlniri cu fete frumoase. Eu eram atât de acaparată de muzică și de noul sentiment de libertate, încât nu mă interesa o legătură de durată. Apoi mai erau și serile acelea de sâmbătă când, ca doi devotați monași, abjurând celelalte plăceri ale vieții de colegiu – berea și popicele – rămâneam în lumea specială pe care ne-o creasem, exersând o nouă piesă muzicală.

Cele mai „pasionate” momente din acei ani au fost când eu și Evie exersam împreună. Petrecusem atâta vreme unul alături de celălalt încât trecusem prin mai toate lucrările importante pentru pian și violoncel. Îmi plăcea la nebunie să o privesc cum își trecea limba peste buza de jos într-un gest inconștient când se concentra sau lucra la digitația unui pasaj mai dificil. Câteodată trecea mai mult de o oră fără să ne spunem nimic. Atunci când cânti cu o persoană pe care o cunoști cu adevărat, comunicarea devine prea profundă pentru o conversație banală. A fost o experiență artistică intensă, care a conferit și mai multă intimitate prieteniei noastre.

Desigur, ne sprijineam unul pe altul atât muzical cât și moral. O ocazie de acest gen pe care mi-o amintesc a fost când am acompaniat-o la Siciliana de Fauré, pe care o alesese pentru recitalul de diplomă, în primăvara ultimului an de studiu. Cunoșteam atât de bine partitura încât am avut timp să mă uit la reacțiile de pe fețele profesorilor, și să-mi dau seama că a făcut o impresie foarte bună.

După cum am prezis, a terminat summa cum laudae – și eu am primit cea mai lungă și mai caldă îmbrățișare din partea ei. În dimineața următoare încă mai simțeam mirosul parfumului ei pe puloverul meu.

I-am fost întotdeauna recunoscător pentru că m-a ajutat să

trec peste marea mea criză de identitate deoarece, cu fiecare semestru care trecea, mă apropiam tot mai mult de o răscruce.

Ce drum să aleg?

Cei de la facultate nu mi-au făcut alegerea mai ușoară, războindu-se între ei, trăgând fiecare de mine, unii spre muzică, alții spre medicină.

Evie era singura persoană cu care puteam să discut această problemă. Ea nu a încercat să îmi impună o alegere, ci s-a străduit să-mi sporească încrederea în mine astfel încât să devin capabil de a face o alegere.

— Vei reuși ca profesionist în muzică, a afirmat ea. Ai acea scîlpire divină care diferențiază un tehnician desăvârșit de un virtuoz. Știi asta, Matthew, nu-i așa?

Am dat din cap în semn de aprobare. Nu era niciun dubiu în privința faptului că voiam să fac muzică în continuare, dar o parte din mine nu concepea o viață care să nu implice în vreun fel ajutorarea altor persoane; nu puteam să mă bucur de un lucru fără să îl împart cu ceilalți – trăsătură moștenită de la mama mea.

Evie mă înțelegea și încerca să nu mă influențeze. Stătea și asculta cu răbdare cearta nesfârșită pe care o purtam cu mine însumi.

Vara aceea a reprezentat încercarea cea mare.

În timp ce Evie era la Festivalul de la Aspen unde participa la un master class de violoncel ținut de Roger Josephson, eu m-am angajat funcționar la Spitalul Universitar.

Îmi amintesc că într-o noapte, în rezerva de pediatrie era o fetiță în stare de inconștiență, care părea că geme. Am raportat acest lucru asistentelor, care mi-au spus că este imposibil să simtă durerea, deoarece este puternic sedată.

Când mi-am terminat schimbul, m-am așezat pe marginea patului ei și i-am luat mâna. A tăcut imediat.

Am rămas lângă ea până în zori. Fetița era probabil conștientă de faptul că fusesem lângă ea tot timpul, pentru că atunci când s-a trezit mi-a zâmbit și mi-a spus:

— Mulțumesc, domnule doctor.

Am sunat-o pe Evie și i-am spus că m-am hotărât.

— Mă bucur foarte mult pentru tine, Matthew.

— Că am ales medicina?

— Nu, a spus ea cu afecțiune. Că te-ai hotărât în cele din urmă.

Și eu mă bucuram.

La mijlocul ultimului an de studiu, Evie a primit vestea bună că intervențiile lui Josephson în favoare ei dăduseră roade și i se oferise o bursă la Juilliard.

M-a implorat să încerc la medicină în New York ca să mai putem cânta împreună. M-am gândit mult. Ideea era tentantă – chiar dacă Chaz fusese acceptat la Michigan și urma să vină și el în campus în toamna următoare.

M-am dus la biroul de consiliere pentru candidații la medicină și am luat un vraf de broșuri despre New York și alte locuri mai exotice, pe care am început să le studiez.

Sosise timpul ca Evie să plece. Cred că în majoritatea cazurilor în care prietenii buni se despart, ies în oraș pentru o cină de adio sau ceva de genul ăsta. Noi doream să ne petrecem altfel ultima seară împreună. Ne-am dus în sala noastră preferată pe la șase și am rămas până la miezul nopții, când îngrijitorul Ron a venit să ne dea afară. După ce i-am explicat despre importanța acelei seri, ne-a dat voie să mai stăm până când termina de închis celelalte săli.

Am încheiat cu Sonata în la, de César Franck, pe care Jacqueline du Pré și Daniel Barenboim o înregistraseră de curând.

Muzica a fost plină de tristețe și durere. Am pus amândoi atâta suflet în interpretare încât profunzimea aceluia moment a rămas de neuitat.

A doua zi dimineața am dus-o la aeroport. Ne-am îmbrățișat, și ea a plecat.

M-am întors acasă într-o mașină foarte goală.

În luna septembrie a aceluiași an, fratele risipitor a venit la Ann Arbor, maturizat și pregătit pentru viață.

Desigur, concepțiile lui despre viață erau puternic condiționate de senzația de nesiguranță psihică din copilăria noastră. Părea foarte grăbit să se așeze la casa lui.

Pentru a dovedi acest lucru, încă înainte de a opta pentru specialitatea A, și-a ales o prietenă stabilă.

După câteva luni el și Ellen Morris, colega lui pistruiată care cânta la chitară, trăiau fericiți împreună la etajul de sus al unei case din Plainfield, la douăzeci și cinci de minute de mers cu autobuzul de la universitate.

Între timp, eu eram ocupat cu redactarea lucrării de diplomă la muzică, chinându-mă simultan cu chimia organică – echivalentul științific al unei dureri crunte de măsele.

Câteva nopți pe săptămână (după unsprezece, când era mai ieftin) vorbeam cu Evie la telefon. Nu era la fel de bine ca în întâlnirile noastre „live”, și în mod cert nu era la fel de bine ca atunci când cântam împreună, dar îmi plăcea să-i aud părerile despre ce mi se întâmpla mie, de la prietene până la dizertația de absolvire. Se gândea mai mult la cea din urmă decât la cele dintâi. Era de părere că dizertația putea fi publicată.

Lucrarea se concentra pe anul de mare inspirație a lui Verdi (1852-1853), în care scrisese atât Il Trovatore, cât și La Traviatta. Am studiat similaritățile de stil și evoluția lui ca orchestrator. Era ca și cum aș fi intrat în mintea compozitorului. Ambii profesori care mi-au citit lucrarea au fost de aceeași părere cu Evie – am primit 10+.

Când a venit în vizită de Ziua Recunoștinței, mama ne-a făcut o surpriză de proporții. Îl chema Malcolm Hearn și era medic. Bănuiala mea că în viața ei își făcuse apariția cineva s-a confirmat.

Malcolm, un chirurg divorțat, avea doi copii mari. Părea un tip cald și de încredere, cu simțul umorului (și cu o viziune despre lume aflată la polul opus de cea a tatei). Pe deasupra,

mai era pasionat și de muzică și cânta ca prim tenor ca unul adevărat, care putea să țină Do de sus fără să trișeze și să treacă în falsetto. Numai această calitate l-ar fi făcut un invitat râvnit la toate evenimentele corale. Mal devenise deja starul cvartetului de „inimă albastră” de la spital, iar dacă-l auzai cântând „You Gotta Have Heart” era imposibil să nu te înveselești. Dar cel mai important lucru era că ținea foarte mult la mama, care avea acum a doua șansă la fericire.

Evie s-a bucurat când i-am povestit de Malcolm. („Chirurg, mișto, și Do de sus? E prea frumos ca să fie adevărat!”)

I-am spus că o să aibă ocazia să-l cunoască personal de Crăciun.

— Hmm, tocmai îmi făceam curaj să-ți spun, Matthew. Mi-e teamă că n-am să pot veni. Roger și cu mine...

— Roger? am întrebat eu cuprins de un val de gelozie. Te referi la Maestro Josephson?

— Da, chiar la el. El a răspuns la telefon.

— Hei, am spus eu, recăpătându-mi calmul. Trebuia să-mi fi spus că vă deranjez.

— Tu nu mă deranjezi niciodată. În plus, i-am spus totul despre noi. Ce-ar fi să vii cu noi o săptămână la schi la Sugarbush?

— Îmi pare rău, dar nu pot. Am de lucru până peste cap. Abia o să ajung acasă pentru o zi. Oricum, Crăciun fericit.

Am închis telefonul simțindu-mă ca un nătâng. Îi urasem lui Evie „sărbători fericite” cu o lună mai devreme.

Am rămas în Ann Arbor pentru Facultatea de medicină. Așa puteam să-i văd pe Chaz și pe Ellen destul de des, chiar și după ce s-au căsătorit (ea s-a înscris la pedagogie, iar el și-a luat o slujbă la Blue Cross).

În august Evie și Roger și-au pus și ei pirostriile la Tanglewood, unde el cânta Dvorak sub bagheta lui Zubin Mehta. Din fericire, am ajuns acolo două zile mai devreme pentru că, în timp ce Roger era la petrecerea burlacilor, Evie a

avut o criză pe care nu o pot descrie decât ca angoasă. („Matt, el e atât de celebru și – atât de matur. De ce vrea o copilă ca mine?”)

Am reușit să o conving că un tip ca Roger avea suficientă experiență ca să-și dea seama cât de deosebită este ea. De altfel oricine ar fi luat-o de soție și-ar fi dat seama că este cel mai norocos bărbat de pe pământ. Criza inevitabilă era demult uitată când s-a deschis șampania și s-au făcut pozele.

În ceea ce mă privește, cea mai plăcută parte a festivităților a reprezentat-o concertul dat de unii oaspeți după ceremonie. Jumătate din colecția mea de casete se afla acolo.

M-am întors acasă și m-am cufundat în lumea medicinei. În toamna aceea, Evie a renunțat la Juilliard pentru a-l însoți pe Roger și, treptat, lumile noastre s-au depărtat.

Chiar și după ce Chaz a devenit un soț cu normă întreagă, continuam să ne întâlnim duminică seara, să bem bere și să stăm de vorbă ca între frați.

Nu-și pierduse obiceiul de a pune întrebări enervante.

— Îți pare rău că nu te-ai însurat cu Evie când ai avut ocazia? a întrebat el cu naivitate.

— N-ar fi mers niciodată. Eram ca frate și soră.

— Atunci de ce ești așa de nefericit?

— Nu sunt nefericit, Chaz. Sunt doar neliniștit în privința interviului pentru plecarea în Africa.

— Africa? s-a mirat el. Ce faci, frățioare, te înrolezi în Legiunea Străină ca să o uiți?

— Termină, i-am retezat-o eu.

I-am mărturisit apoi că trimisesem niște formulare pentru Médecine Internationale, o organizație care înființează clinici în locurile cele mai uitate de soartă din lumea a treia, destinate victimelor sărăciei și conflictelor.

— Pare că se potrivește firii tale altruiste. E periculos pe acolo?

— Depinde unde te trimit. Eu sper să plec în Eritreea, unde e război civil. Din câte am aflat, nici una din părți nu are

inconștiența de a trage în doctori.

— *Sigur, n-o să se întâmple nimic atâta vreme cât purtați plăcuțe cu Crucea Roșie pe pijamale, a glumit Chaz vizibil îngrijorat. Spune-mi și mie, când afli răspunsul?*

— *Săptămâna viitoare, după interviul de la Paris.*

— *Vrei să zici că ai ajuns la etapa de interviu și nu i-ai spus nimic propriului tău frate?*

— *Mă gândeam să-mi rumeg singur eșecul dacă nu reușesc.*

— *Hai să fim serioși, Matt. Tu reușești întotdeauna.*

— *Ar fi bine, i-am răspuns eu zâmbind. Asta ar putea fi șansa vieții mele.*

6

Milano, septembrie 1953

Stăteau în ordinea rangului. Dumnezeu primul. Fecioara Maria. Apoi pruncul.

Oaspeții mai importanți care se adunaseră în Domul din Milano erau în relații amicale cu primii doi. Pruncul de-abia se născuse.

Pruncul era fiica lui Gian Battista Dalessandro, proprietarul FAMA, cel mai mare trust italian. Și acesta era debutul ei în societate.

În timp ce prim-ministrul ținea copilul în brațe și cardinalul incanta cuvintele latinești care o botezau Silvia Maria Dalessandro, mama sa, Caterina, îi șoptea soțului ei: „Îmi doresc să fi crezut în Dumnezeu ca să-l pot mulțumi acum.” El i-a zâmbit larg și a îmbrățișat-o.

— El există, *carina*. Cum altfel ne-am fi găsit unul pe altul?

Deși demnitarii prezenți veniseră din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, într-un sens metaforic persoana care făcuse drumul cel mai lung era Mario Rinaldi și asta pentru că rivalul și cel mai bun prieten al lui Gian Battista se născuse într-un sat uitat de lume din sudul Italiei și nu avusese o pereche de pantofi până la vârsta de zece ani. Acum era președintele Gruppo METRO (Metalmeccanica Torinese), al doilea om ca bogăție din Italia, companie care fabrica de la uscătoare de păr la elicoptere – nepunând la socoteală cauciucurile fiecărei mașini care ieșea de pe linia de asamblare FAMA.

Deși evenimentul îi aparținea și de această dată lui Gian Battista, în jurul căruia magnații industriei gravitau ca niște sateliți, Mario avea o consolare: chiar și după două căsnicii și în ciuda bănetului de care dispunea, Gian Battista nu reușise să cumpere un fiu, un moștenitor. În schimb el îl avea.

În timp ce prelatul stropea cu apă sfințită fruntea copilului, Mario îi șopti adolescentului chipeș care stătea lângă el:

— Ea va fi soția ta.

Tânărul Nico, la cei șaisprezece ani ai lui, nu și-a dat seama dacă era vorba de un ordin sau de o previziune.

Moștenitorul averii METRO a ajuns la majorat fără să muncească o singură zi în viața lui – și fără intenția de a o face vreodată.

Pentru a-i da satisfacție tatălui său, Nico s-a înscris la facultate, unde a trecut examenele cu ajutorul unor colegi care stăteau mai prost cu banii și îi scriau lucrările. El avea lucruri mai importante de făcut.

Încă din copilărie îi plăcuse viteza: pe șosea, în aer și în apă. Această pasiune îi oferea numeroase ocazii de a-și risca viața.

Vara își ducea ambarcațiunea de curse în portul de la Nisa și umplea casa de oaspeți cu hoarde de prieteni care nu erau niciodată aceiași.

Deși domnul Dalessandro încercase să-i imprime Silviei o atitudine rezervată față de străini, el personal nu îl considera ca atare pe fiul vecinului său de pe Riviera. Nico era, printre altele, partenerul de tenis preferat al lui Gian Battista și în fiecare an organizau un turneu doar pentru ei doi, care dura toată vara. Nici unuia nu-i plăcea să piardă.

Silvia stătea pe o bancă la marginea terenului și, din când în când, se ridica în picioare pentru a anunța scorul în engleză, franceză și italiană.

Ultima cucerire a lui Nico, senzuala Simona Gattopardo, era fermecătoare.

— O să vrei să joci tenis cu mine într-o zi?

— Pe câți bani? a întrebat-o Silvia. Nico și cu tata joacă întotdeauna pe bani mulți.

— A spus asta doar ca să vadă cât de atentă ești la joc, le-a întrerupt Nico.

— Nepoata ta e tare dulcică.

— Nu e nepoata mea. E amica mea, a spus el luând-o după gât pe Simona în timp ce se îndreptau spre terasă.

Silvia i-a privit cum se îndepărtează cu un sentiment surd și dureros, pe care nu-l conștientiza ca fiind gelozie.

Firește, Nico era prea preocupat pentru a observa că micuța îl adoră.

Într-o iarnă, tatăl ei și cu Mario au luat-o la Cortina D'Ampezzo să-l vadă pe Nico cum concurează la proba de bob. Privindu-i pe eroul ei și pe coechipierul lui cum zboară pe pistă, a simțit cum acea parte din ea reprimată și sufocată de bodyguarzi prinde aripi. Și asta pentru că, într-un sens foarte apropiat de realitate, el întruchipa fanteziile ei despre libertate.

Spre sfârșitul după-amiezei, sania lui a trecut peste un petic de apă și a ieșit de sub control, rostogolindu-se de mai multe ori. Cel de la frâne a scăpat nevătămat.

Silvia a izbucnit în lacrimi. Gian Battista a luat-o în brațe să o consoleze.

La centrul de prim ajutor, medicii au făcut un inventar sumar al fracturilor lui Nico și l-au pregătit pentru călătoria cu elicopterul până la Milano.

— O să te faci bine, nu-i așa?

— Sigur, *carina*, a răspuns el bravând. Sunt indestructibil.

Gian Battista l-a vizitat pe tânărul Rinaldi în rezerva imensă de la ultimul etaj al spitalului. Apoi le-a comunicat soției și fiicei lui:

— Cred că va sta câteva luni bune aici.

— Poate că doctorii o să-i facă și un transplant de creier, a remarcat Caterina și atunci o să găsească ceva mai bun de făcut cu propria-i persoană.

— Cred că i-au mai venit mințile la cap. Lista lui de vizitatori arată ca un *Who's Who* al lumii de afaceri. Cred că acesta e domeniul în care va concura pentru medalia de aur

de acum înainte.

— Sper. Era cazul să se potolească. Ce mai așteaptă?

În acel moment Silvia, care se juca liniștită lângă ei, a spus cu drăgălășenie:

— Pe mine.

În primăvara anului 1964, Caterina Dalessandro a fost răpită de un grup de revoluționari care au cerut drept răscumpărare o sumă de bani ridicol de mare.

Într-un impuls complet necaracteristic de eficiență, poliția italiană a interzis accesul lui Dalessandro la toate conturile sale pentru a-l determina să nu cedeze pretențiilor răpitorilor.

Atunci atât tatăl, cât și fiul Rinaldi și-au dovedit prietenia.

În timp ce Mario călătorea cu avionul spre Londra pentru a lua din bancă dolarii, Nico s-a dus la Lugano pentru a lua francii elvețieni. Gian Battista avea suma cerută în schimbul eliberării soției lui.

Din nefericire, carabinierii, care ascultaseră convorbirile telefonice, au ajuns la teroriști înaintea banilor.

În schimbul de focuri care a urmat, Caterina a fost împușcată mortal.

Din clipa în care a primit vestea, Gian Battista s-a închis în camera lui, incapabil de a da ochii cu lumea.

Deși știa că fiica lui are nevoie de el, n-a găsit suficientă forță să răspundă acestei nevoi. Parcă trăia în spatele unui perete de sticlă. Putea să-i vadă pe ceilalți, dar nu să-i și atingă.

Misiunea de a o consola pe Silvia i-a revenit lui Nico.

Cu o zi înainte de înmormântare, în timp ce tatăl lui stătea cu Gian Battista în biroul acestuia, tânărul Rinaldi a intrat în camera de joacă a copilului.

Încăperea era goală; peste tot erau împrăștiate păpuși și jucării. A coborât la parter și apoi în grădină, a trecut de piscina cu luciul parcă înghețat și pe lângă terenul de tenis

pustiu.

În cele din urmă a văzut-o lângă fântână, stând pe o bancă și privind în gol. Guvernanta ei, domnișoara Turner, încerca să-i abată gândurile, citindu-i cu voce tare dintr-o carte.

Pe chipul copilului de zece ani era întipărită o expresie de nefericire cumplită.

Nici când l-a văzut pe Nico nu a zâmbit și nici nu a alergat să i se arunce în brațe.

Concediind cu un gest guvernanta, Nico s-a așezat lângă fetiță și a început să-i vorbească cu blândețe:

— Silvia, nu am cuvinte să-ți spun cât de rău îmi pare pentru mama ta și pentru tine.

A urmat un moment de tăcere. Apoi ea a răspuns, cu o voce lipsită de viață:

— Lumea asta e un loc oribil.

— Da, te cred, acum ți se pare de nesuportat. Dar nu trebuie să te lași învinsă. Știi ce ar fi vrut mama ta.

Silvia a scuturat din cap. Expresia ei trăda în aceeași măsură mirare și durere.

— Nico, tata nu vrea să vorbească cu mine. Am făcut vreo prostie?

— Dă-i timp să-și revină. Și lui îi e foarte greu.

Ea l-a privit întrebătoare.

— Crezi în Dumnezeu?

— Nu vă învață asta la școală?

— Ba da, dar te întreb pe tine. Crezi?

— Da, câteodată.

— Aș vrea să-L pot întreba ce rele a făcut mama ca să o pedepsească așa.

Da, se gândea Nico. Acesta este cu siguranță unul din momentele în care nu cred. A privit în depărtare și a spus pe un ton cât se poate de normal:

— Nu știu cum îți e ție, dar mie mi-e frig. Hai să mergem înăuntru și să bem ceva cald.

La început Silvia nu i-a răspuns.

— Haide, camarade. A întins mâna către ea. Fă-o pentru

mine.

Fata s-a ridicat încet și au pornit către casă.

Înmormântarea a avut loc în cerc restrâns, dar tragedia a fost nemilos de publică.

O șleahță de *paparazzi* înarmați cu obiective telescopice stăteau după zidurile cimitirului, cățarați pe platforme construite în grabă, camerele lor hrănindu-se cu durerea victimelor.

Membrii cortegiului funerar mergeau încet în urma sicriului. Nico o ținea de mână pe Silvia, pășind în spatele lui Gian Battista și Mario Rinaldi.

La sfârșitul slujbei, când demnitarii au început să plece, Silvia a rămas lângă mormântul neacoperit și a șoptit:

— Pa, mama.

Apoi s-a întors, a prins din nou mâna lui Nico și au plecat amândoi.

7

Dintr-o dată întreaga populație a Parisului s-a redus la Silvia și la mine.

Stăteam unul lângă altul la cursuri, iar serile mâncam în diverse bistrouri. Mai târziu, după ce ne rezolvam temele pentru a doua zi, închideam cărțile și discutam îndelung.

Dacă ar fi s-o descriu pe Silvia cu un singur cuvânt, aș spune pasiune.

Era foarte hotărâtă să fie un medic bun, îi plăcea opera la nebunie, știa o mulțime de lucruri despre baschet; în concluzie, îmbrățișa cu mult entuziasm fiecare aspect al vieții. Dacă stau să mă gândesc, ea îmi evoca sentimentul extatic al corului din finalul Simfoniei a IX-a de Beethoven.

Nu știu cum se face, dar nici povara averii imense, nici micile traume din copilărie nu păreau s-o fi afectat în vreun fel.

Sau cel puțin asta a fost impresia mea la început.

Dusese o existență ferită de primejdii și avea foarte puțini prieteni apropiați. Nu se ferea deloc, cel puțin față de mine, să-și ascundă problemele. O pomenea adesea pe mama ei.

— Când s-a căsătorit cu tata, mama era redactorul ziarului *La Mattina*, ziarul de dimineață cu tirajul cel mai mare din Italia. Din clipa în care l-a cunoscut pe tata, nu au petrecut aproape nicio noapte separat. După ce m-am născut eu, mama a transformat o aripă a casei în corp de birouri și a reușit să conducă ziarul de acolo cu aceeași fermitate. Nu era asemeni acelor femei care, preocupate de carieră, nu mai au timp pentru copii. Ori de câte ori aveam nevoie de ea, era lângă mine.

Ținând cont de timpul care trecuse și de durerea pe care fusese nevoită să o îndure, nu-mi puteam da seama dacă acestea erau amintiri reale sau idealizări.

— Cum te-ai descurcat după aceea?

— Ei bine, a fost tata... a spus ea încet. Tonul ei trăda mai mult loialitate față de familie decât convingere. Apoi mi-a

mărturisit: De fapt el avea mai multă nevoie de ajutorul meu decât aveam eu de al lui. Tata nu și-a revenit niciodată. Încă mai încearcă să se sinucidă muncind excesiv de mult. Îmi fac griji în privința lui.

— Dar de tine cine a avut grijă? Cine s-a jucat cu tine? Cine te-a dus la școală?

— Mai mulți. Nu-mi aduc aminte de nimeni în mod special. Toți purtau aceeași uniformă.

Nu m-am putut abține să nu comentez:

— Întotdeauna mi-am zis că pe lumea asta există un lucru pe care nu-l poate face nimeni pentru tine: să-ți fie părinte.

A zâmbit. Un zâmbet aprobator.

— Sarah Conrad, cea mai bună prietenă a mea de la școală, practica psihiatria fără autorizație. Părerea ei de amator era că sufeream de privare de dragoste părintească. M-a sfătuit să mă duc imediat la un psihoterapeut dacă nu vreau să am probleme mari în relațiile mele viitoare.

Nu și în relația cu mine, m-am gândit eu. Și am încercat să-i spulber acel sentiment de vulnerabilitate.

— Haide, Silvia. Fiecare regulă are excepțiile ei. Există persoane care provin din familii unite și fericite care sunt la fel de sărite de pe fix ca și singuraticii. Uite un exemplu concludent: „Bătrâna care trăia într-un pantof”.

— Sigur, a râs ea. În povești nu e ca în realitate. Știi, Nico îmi citea povești în engleză.

— A, Nico.

— Da. Tot el m-a învățat să joc tenis și șah. Și m-a dus la circ.

— Atunci poți să-l iei de bărbat.

— Ce te face să spui asta? Ce-ți povestesc eu s-a întâmplat cu foarte multă vreme în urmă. Nico are o sută de ani acum.

— Ca să încep cu începutul, nu are o sută de ani. E destul de tânăr să se joace cu tine și suficient de matur ca să-l privești cu respect. Dar, mai mult decât orice, a fost întotdeauna alături de tine. Și acest lucru e foarte important, nu-i așa?

A dat din cap în semn de aprobare, năruindu-mi orice speranță cu privire la șansele mele.

— Ai dreptate într-o anumită măsură, a conchis ea. S-a purtat extraordinar cu mine în perioada pe care eu o numesc „de încarcerare”.

— Ce vrei să spui cu asta?

— După ce s-a întâmplat cu mama, tatăl meu a avut o adevărată obsesie pentru protecția mea. M-a retras de la școală și mi-a luat profesori acasă. Cred că nu ți-e greu să-ți imaginezi cum îi verificau pe bieții oameni. Iar în ceea ce privește viața mea socială, a adăugat ea pe un ton glumeț, unora li se pare mișto să aibă cinematograful lor cu mașină de popcorn cu tot. Dar nu e la fel de bine atunci când în fiecare săptămână tu și alți trei sau patru copii sunteți singurii spectatori. Nu împlinisem încă paisprezece ani când am descoperit că cea mai puțin importantă parte a unui film este ceea ce se petrece pe ecran. Îmi doream cu disperare să văd și alți oameni.

— Cum ai scăpat până la urmă? Tot datorită lui Nico?

— Nu mă mai tachina. Adevărul este însă că el m-a încurajat întotdeauna să studiez în străinătate. Totuși, nu puteam să-l las pe tata până nu își revenea complet.

Foarte ciudat instinctul părintesc venind din partea unui copil.

— Apoi mi-am dat seama că singura lui șansă să revină în rândul oamenilor era tocmai plecarea mea. Am crezut că dacă o să-l las de unul singur va fi forțat să înceapă să-și caute pe altcineva. Oricum, Anglia era singura țară unde tata m-ar fi trimis, din motive de siguranță. Firește, școala trebuia să fie catolică. Deci toate opțiunile s-au redus la școala Sfântul Bartolomeu din Wiltshire. M-am simțit foarte bine acolo, deși mi-a fost destul de greu să mă acomodez cu latura religioasă. Pe lângă faptul că puteam să mă întâlnesc cu cea mai bună prietenă a mea, Sarah, am învățat toate sporturile inventate vreodată și am primit o educație de nota zece. Dar în fiecare dimineață și seară mă rugam ca la

următoarea zi de vizită, tata să apară la braț cu o femeie. A făcut o pauză, apoi a adăugat: Dar acest lucru nu s-a întâmplat niciodată.

— În consecință, a trebuit să-mi petrec vacanțele de vară cu el în Italia. Uram faptul că trăiește în singurătate. Deși nu am cunoscut prea multe persoane de vârsta mea, m-am distrat bine cu tata. Îi plăcea să mă ia cu el când vizita fabricile. Era foarte mândru de mine. De fapt, au fost singurele dați când ieșea din carapacea lui și devenea plin de viață. Chiar zâmbea când mă prezenta colegilor și angajaților lui. Și mie îmi plăcea. Muncitorii păreau să-l aprecieze cu adevărat.

Acest fapt a fost consemnat într-un articol din *Le Monde* pe care îl citisem recent, în care se spunea că tatăl Silviei se numără printre primii industriași din partea de nord a Italiei care a oferit muncitorilor săi veniți din sud cazare la prețuri mici, permițându-le să-și aducă și familiile cu ei.

— Dar amintirile mele cele mai vii se leagă de weekendurile pe care le petreceam împreună în La Locanda, un mic *alberghetto* din pădurile Toscanei. Acolo veneau bogătași cu gusturi bune din Milano și Torino.

— În cazul ăsta trebuie să fi fost foarte puțini... am glumit eu.

Ea a râs.

— Ai dreptate, Matthew. Tocmai de aceea era atât de special. În ciuda numelui său simplu, „Hanul” era liniștit și elegant. Seara serveau cina într-o grădină plină de miros de iasomie. Cel puțin în ochii mei de adolescentă toți bărbații mi se păreau chipeși, și, fiind îmbrăcați în alb, bronați. Dar niciunul nu arăta mai bine decât tatăl meu. Femeile purtau cele mai moderne rochii, foarte discrete însă, și era un mic trio care cânta muzică de dans.

— Pian, tobe și vioară, nu-i așa?

— Da, prietene muzician, a zâmbit ea.

— Mi-am închipuit eu că vioara face ca totul să pară mai romantic.

— Așa și era, dar din nefericire nu și pentru o fată de cincisprezece ani venită împreună cu tatăl ei.

Nu prea îmi vine să cred, mi-am spus atunci eu.

— În fiecare vară speram că o să cunoaștem o femeie care să se apropie de tata.

Imaginea Silviei adolescentă, plimbându-se pe ringul de dans cu tatăl ei și căutându-i discret o parteneră m-a emoționat foarte mult.

— Într-o seară erau două doamne la masa de lângă noi. Cea mai tânără era brunetă, atrăgătoare și avea vârsta perfectă. Și stăteau suficient de aproape de noi ca să văd că nu purta verighetă. Pe tot parcursul serii au privit către masa noastră și au șușotit între ele. Chiar înainte de cafea, femeia mai în vârstă s-a ridicat, i-a spus noapte bună brunetei și a plecat.

— A, devine interesant. Cine a făcut următoarea mișcare?

— Bineînțeles, eu. M-am făcut că mă doare capul, mi-am cerut scuze că trebuie să plec și am insistat ca tata să rămână și să termine de mâncat. Când ieșeam din încăpere, m-am uitat în spate și am văzut că tata se pregătea să-și aprindă o țigară. Nu părea deloc grăbit. Era momentul pe care îl așteptam de atâta timp. N-am putut nici să dorm, nici să citesc. Am stat cel puțin o oră la fereastră, chinându-mă să văd dacă dansau. A doua zi dimineață, când m-am trezit, îmi imaginam că o voi găsi pe terasa camerei lui tata, luând micul dejun. Ea nu era acolo, dar tata era atât de bine dispus încât mi-am închipuit că o invitase la prânz. N-am avut răbdare până atunci. L-am întrebat direct ce părere are despre frumoasa brunetă care stătuse cu o seară înainte la masa de alături.

Silvia s-a oprit o clipă, apoi a scuturat din cap a dezamăgire.

— Nu-mi spune, am glumit eu iarăși. Tatăl tău preferă blondele.

— Nu, prostuțule. Nici măcar nu o observase.

— Cred că ți-am împuiat capul cu poveștile mele, nu? m-a

întrebat Silvia în chip de scuze.

Era aproape unu noaptea și noi stăteam în holul gol al pensiunii „Păduchele vesel” (altă poreclă pe care o inventasem pentru hotelul mizerabil în care eram cazați).

— Deloc, am răspuns cu toată sinceritatea. Cum altfel să ajungi să cunoști pe cineva?

— Dar a cunoaște pe cineva nu implică neapărat și a plăcea pe respectiva persoană.

— Silvia, în cazul tău nu poate fi vorba decât de unul și același lucru.

Ne-am pupat pe obraji în semn de noapte bună și ea a luat liftul. Eu, americanul incorigibil care sunt, mi-am făcut porția zilnică de mișcare urcând pe scările dărăpănate până la etajul la care locuiam, care la ora aceea mi s-a părut al zecelea. În timp ce urcam mă gândeam – sperând că nu mă îmbătasem cu apă rece – că exista o anumită semnificație în ultimele ei cuvinte. Nico nu o cucerise încă total.

Următoarea noapte în Cafê de Flore, după ce terminasem de studiat și ultimul subiect pentru a doua zi – apariția, dezvoltarea și tratamentul schistosomiazei, o formă de septicemie transmisă prin contactul cu apa contaminată – am comandat o carafă de vin alb sec și ne-am început deja familiarul ritual de fiecare seară: depănarea amintirilor.

Mai întâi am vorbit despre lucrurile care ne-au determinat să alegem medicina.

— Ca să fiu sinceră, a spus Silvia, nu pot să-mi amintesc să-mi fi dorit vreodată să ajung altceva decât doctor. Cred, totuși, că a început cu Giorgio.

— Cine e Giorgio?

S-a aplecat peste masă, așa cum făcea de fiecare dată când dorea să-mi împărtășească cele mai tainice gânduri ale ei. În seara aceea, din cauza decolteului de la puloverul ei, n-am putut să nu arunc o privire către sânii ei superbi în timp ce îmi povestea despre Giorgio Rizutto.

— A fost primul meu „prieten”. Aveam amândoi șapte ani.

Era un copil slăbănog, cu ochi negri, mult mai puțin dezvoltat decât ceilalți colegi. În pauze, când toată lumea alerga sau juca jocuri, el stătea deoparte, de unul singur. Eu obișnuiam să merg și să-i țin de urât. L-am invitat să vină acasă la noi să ne jucăm împreună, dar nu a putut să vină din cauza faptului că în fiecare seară după școală trebuia să meargă la spital pentru dializă.

Silvia a respirat adânc.

— Fir-ar să fie. Chiar și după atâta timp, tot îmi vine greu să vorbesc despre asta. Nu mai avea mult de trăit. Tatăl meu s-a oferit să-i plătească operația de transplant, care pe atunci era o noutate în America. Am fost cu adevărat mândră de tata. Credeam că el nu greșește niciodată.

A făcut o mică pauză, apoi a continuat:

— L-au operat pe Giorgio la Boston General. Transplantul nu a reușit.

Silvia și-a plecat capul.

— Tatăl meu a rămas profund marcat de această întâmplare. Închipuie-ți cum se simțea doamna Rizutto. Dacă nu ne-am fi amestecat, fiul ei ar mai fi putut să trăiască șase luni sau poate chiar un an. Întâmplarea a făcut ca intervenția să-i grăbească sfârșitul.

Am tăcut preț de câteva secunde, după care i-am spus cu blândețe:

— Atunci te-ai hotărât să te faci medic.

— Nu în mod conștient, dar probabil că ceva s-a petrecut în sufletul meu. Tatăl lui Sarah, profesor de medicină la Cambridge, era directorul unei clinici pentru bolnavii în stadiul terminal. Într-o zi ne-a permis să-l însoțim la vizita de dimineață. John Conrad era un om minunat. Când vorbea cu un pacient, îl făcea să se simtă cea mai importantă persoană din lume. Asculta păsurile tuturor și găsea câte o vorbă bună pentru fiecare. Printre pacienți era și un băiețel de opt ani. Deși era foarte slăbit, glumele doctorului îl făceau să râdă. Atunci mi-am dorit ca Giorgio să-și fi petrecut zilele într-o asemenea clinică unde pacienții sunt tratați cu atâta

căldură. În ziua aceea, pe drumul către St. Barts, m-am hotărât.

— Încerc să-mi imaginez reacția tatălui tău.

— N-o să reușești. Deși a fost foarte surprins, nu mi-a contestat decizia. Abia mai târziu a încercat. A început să-mi spună despre responsabilitatea imensă, despre sentimentul de vinovăție care mă va încerca uneori...

— Da, discursul cu vinovăția e comun mai multor părinți.

— Oricum, a văzut că nu merge și a dat-o pe rigorile pe care le presupune educația medicală.

— Nu-i așa că ți-a vorbit despre gărzile de trei zile, când nu apuci să închizi un ochi?

— Mi-a povestit în cel mai mic detaliu. I-am răspuns că din moment ce alții supraviețuiseră unui asemenea regim, nu văd de ce eu aș fi mai prejos. După aceea a încercat să mă mituiască. Mi-a propus să înființăm ceva în genul Ford Foundation și să donăm bani pentru scopuri medicale nobile. În cele din urmă, după o vară întreagă de încercări nereușite de a mă face să mă răzgândesc, a capitulat. Când și-a luat la revedere de la mine mi-a șoptit că lucrul cel mai important este să fac ce mă mulțumește pe mine.

— Bine, am spus eu încercând s-o testez, dar vei continua și după ce te vei mărita cu Nico?

— Doamne, a exclamat ea cu prefăcută indignare, ești mai rău decât tata. Ce te face să crezi că-l iubesc? Ți-am spus eu vreodată așa ceva?

— Nu știu cum e cu iubirea, dar ar fi o afacere grozavă unirea celor două imperii, am încercat eu să evit un răspuns direct.

— Aici trebuie să recunosc că ai dreptate.

— Și, ați stabilit data?

Brusc, mi-am dat seama că nu doresc să aud răspunsul la întrebare.

— Tații noștri au propus să facem nunta în ultimul weekend din august.

— Anul ăsta?

A aprobat din cap.

— Desigur, acum vor trebui s-o amâne.

Am respirat ușurat.

Înțelesesem în cele din urmă unul din motivele majore ce o determinaseră să se înscrie în organizația Médecine Internationale. Nu numai că i se oferea ocazia să lucreze cu copii bolnavi, dar avea șansa să se afle la mii de kilometri depărtare de Nico Rinaldi și de toate presiunile familiale la care era supusă.

— Spune-mi, Silvia, decizia ta de a pleca în Africa a fost determinată și de dorința de a amâna nunta?

A făcut o încercare nereușită de a-și ascunde un zâmbet.

— De fapt, le-am explicat că am nevoie de timp și spațiu ca să mă gândesc mai bine.

— Și cum au reacționat?

— Nu au avut de ales. Sunt în aceeași măsură fiica mamei mele și a tatălui meu. Și ea și-ar fi afirmat independența. Acum spune-mi, domnule reporter curios, ai obținut toate răspunsurile de care aveai nevoie?

Nu, mi-am zis eu. N-am reușit decât să-mi pun alte întrebări.

8

La ora cinci, în ultima zi a cursurilor de pregătire, François și-a aprins o țigară și a făcut câteva afirmații surprinzător de sincere.

— Ei bine, am terminat cu introducerea formală, care, după cum veți vedea când ajungeți acolo, nu vă va folosi la nimic. Fiecare zi pe teren e o experiență pe care voi trebuie să o acumulați. Noi am încercat doar să vă formăm o atitudine mentală care să vă ajute să faceți față situațiilor de criză – de fiecare dată altele decât cele pentru care v-am pregătit noi. Vreau să-mi cer scuze față de cei cu care am fost mai dur și să le comunic celor cu care nu am fost dur că nu voi rata nicio șansă să fiu.

Am izbucnit cu toții în râs. Cred că îndărătul măștii lui răutăcioase se ascundea o ființă foarte timidă și plăcută.

— Acum vă urez noroc tuturor, a conchis el, adăugând niște cuvinte pe care n-aș fi crezut niciodată că le voi auzi din gura lui: Nu mai am nimic de spus.

Ni s-a spus că vom pleca a doua seară, așa că mai aveam trei sferturi de zi program de voie.

Silvia și cu mine am mers la Muzeul Rodin dimineața, apoi ne-am dus pentru ultima dată la sediul Médecine Internationale, unde am semnat diverse documente, inclusiv o poliță de asigurare de sănătate și o asigurare de viață. I-am desemnat pe Chaz și pe mama să primească fiecare cinci mii de dolari în cazul în care aș fi ajuns pe lumea cealaltă.

După-amiază ne-am despărțit ca să facem fiecare cumpărături pentru cei dragi. Le-am trimis mamei și lui Malcolm un ceas auriu, așa-zis antic, în chip de cadou de nuntă întârziat, iar cumnatei mele care aștepta un copil i-am luat niște hăinuțe foarte drăguțe de bebeluș de la magazinul Le Bon Point.

În drumul spre hotel am intrat la La Voix de Son Maître, de unde am cumpărat trei casete, dintre care una pentru

Silvia.

Mă fățaiam nervos în fața autobuzului. Se făcuse târziu și dacă nu plecam imediat, riscam să pierdem avionul. Mă tot uitam la ceas, întrebându-mă ce s-o fi întâmplat cu ea.

— Hei, Matthew, a strigat François, urcă-te în autobuz. Stai liniștit, își permite ea un taxi dacă întârzie.

Nu mi s-a părut o remarcă nostimă și nici una menită a mă face să mă simt mai bine, dar l-am ascultat.

În momentul în care mă așezam pe scaun, a urcat și Silvia în autobuz, urmată de nelipsita ei umbră.

Arăta fantastic. Purta un pulover albastru larg, niște jeanși și cizme negre de piele. S-a așezat lângă mine și m-a bătut prietenește pe mână:

— Îmi pare rău, dar nu mai terminau de discutat la telefon.

Mi s-a părut că ar fi mai bine să n-o întreb la cine se referea.

În timp ce eram prinși în traficul infernal din Place de l'Étoile, François a strigat:

— Dragii mei, căsați bine ochii. Pe geamul acestui autobuz vedeți mai multe mașini decât veți vedea în toată Eritreea.

Omniprezentul Nino ședea singur pe ultimul rând de scaune. M-am întors și i-am făcut semn cu mâna să vină să stea lângă noi. S-a făcut că nu vede. Datoria lui era să-i poarte de grijă Silviei și nimic altceva.

La aeroportul Charles de Gaulle, cerberul a continuat să o supravegheze de la distanță în timp ce ne puneam bagajele în cărucioare. În cele din urmă, când am ajuns la punctul de control, s-a apropiat de noi. Lăsându-și greutatea de pe un picior pe altul și privind în pământ, și-a luat la revedere.

— Îi doresc domnișoarei Dalessandro călătorie plăcută, îmi pare rău că nu pot să o însoțesc. Dar...

A făcut o pauză, prea timid pentru a continua.

— Ești un dulce, i-a răspuns ea. Îți mulțumesc pentru tot.

Transmite-le salutări soției și fetei tale. *Arrivederci.*

Nino mi-a aruncat o privire piezișă care voia să spună „Contez pe tine. Ai grijă de ea.” Apoi s-a întors și a plecat.

— O să-ți fie dor de el?

— Nu, mi-a răspuns Silvia pe un ton categoric.

Am luat-o de mână și ne-am dus împreună cu ceilalți la magazinul Duty Free să facem ultimele cumpărături: coniac și scotch. Maurice Hermans se lupta cu o sticlă uriașă de gin olandez.

— Știați că acest gin făcut din fructe de ienupăr este invenția unui profesor olandez de medicină? a întrebat plin de el.

— Cred că ai suficient gin să vindeci toată Eritreea, am spus eu amuzat.

— Era la preț redus și m-am gândit că o să ne fie de folos când rămâne pilotul fără combustibil.

Toți unsprezece stăteam la poarta de îmbarcare, discutând tot felul de banalități și încercând să nu părem atât de nervoși pe cât eram.

În cele din urmă am auzit anunțul la stație: zborul 224 spre Asmara. François stătea în ușa avionului ca un sergent, asigurându-se că fiecare membru al echipei sale de comando medical ajunge la bord. După cum era de așteptat, a avut și el un comentariu la sticla de gin a lui Maurice: „Chestia aia e grotescă. Nu puteai și tu să iei ceva respectabil, un Courvoisier de exemplu?”

Nu s-a abținut să nu-mi critice și mie bagajul de mână din care ieșea o cutie dreptunghiulară.

— Vai de mine, domnule Hiller, ce-o fi acolo? Un bar în miniatură?

— Îmi pare rău că te dezamăgesc, François. E claviatura despre care ți-am vorbit.

— Da, și-a amintit el. De-abia aștept să nu o aud.

Ca niște alergători la sosirea dintr-un maraton, Silvia și cu mine ne înghesuiam pe culoarul îngust al avionului, încercând să ajungem la locurile noastre. În timp ce ne

puneam centurile, mi-a zâmbit larg.

— De ce zâmbești?

— Nimic special, a răspuns Silvia. Sunt doar *pienna di... sentimenti*.

„Plină de sentimente diverse.” La fel ca mine. Nici eu nu le puteam transpune în cuvinte.

Am băgat mâna în buzunar și am scos caseta.

— Să o ascuți la bijuteria aia de casetofon japonez.

— Mulțumesc. E cumva „Hiller Greatest Hits”?

— E mai mult decât atât.

Deja desfăcuse ambalajul și văzuse că erau selecțiuni din minunata operă din secolul al XVIII-lea a lui Gluck, *Orfeu și Euridice*.

— N-am ascultat-o niciodată, mi-a mărturisit ea.

— Ei bine, este expresia perfectă a dorului care îi macină pe cei care se iubesc. Nu există o transpunere muzicală mai bună a acestui sentiment.

Mi-a întins casetofonul.

— Găsește-mi bucata.

Mi-am pus căștile și am derulat până la pasajul respectiv. I-am întins casetofonul. Asculta cu ochii închiși „*Che farò senza Euridice?*” („Ce mă voi face fără Euridice?”)

La un moment dat mi-a strâns mâna și mi-a spus:

— Matthew, „*che farò senza te?*” Ce mă voi face fără tine?

M-am apropiat de ea și am sărutat-o. Lung. Încet. Senzual.

Cu un zgomot asurzitor, avionul a decolat și s-a pierdut în cerul serii târzii.

Într-un acces de naivitate presupusesem că acest zbor ne va feri de cicăleala lui François, dar se pare că i-am subestimat zelul.

Când a început să se servească masa, am auzit o voce familiară în difuzoare.

— Vă vorbește dr. Pelletier. Vreau să le amintesc tuturor pasagerilor – în special celor din grupul meu – să nu uite să-și ia pastilele contra malariei. Vă mulțumesc. *Bon appétit*.

Am ajuns la Asmara la unu noaptea. Niciunul din noi nu adormise, de nerăbdare și curiozitate.

Am amintiri foarte vii despre primele mele impresii asupra Africii Negre. Era foarte neagră. O dată ce avionul a aterizat, luminile de pe pistă s-au stins. În întunericul din aeroport vedeam doar luciri ale ochilor și sclipiri ale dinților.

Vama nu a durat mult și apoi ne-am înghesuit cu toții în partea din spate a unei dube astmatice. În spatele ei mergeau alte trei dube, și mai rablagite, care ne cărau bagajele. Silvia a dormit cu capul pe umărul meu timp de două ore, cât a durat deplasarea foarte zgâlțâită a caravanei noastre.

Am ajuns în cele din urmă la Adi Shuma și la tabăra dărăpănată formată din colibe dreptunghiulare, cu acoperișuri de tablă, ce aveau să ne țină loc de case un timp mai mult sau mai puțin îndelungat.

În timp ce niște localnici ne descărcau bagajele, François m-a luat deoparte.

— Matthew, eu sunt responsabil cu repartizarea voastră în camere și din motive practice aș vrea să știu unde ai de gând să-ți petreci nopțile.

I-am răspuns sincer:

— Ascultă, François, nu pot să-ți răspund acum. Pentru moment, aș dormi oriunde.

În prima noapte l-am avut coleg de cameră pe Gilles Nagler, un francez durduliu cu ochelari.

Am despachetat la lumina lumânărilor, fiindcă generatorul electric primitiv cu benzină nu deservea decât sala de operații și alte zone destinate exclusiv practicii medicale.

Gilles a observat pachetul imens din rucsacul meu și s-a alarmat.

— Ce-i aia? a întrebat el vădit îngrijorat.

— Un pian, i-am răspuns.

— Să fim serioși...

— Sunt foarte serios. E doar o claviatură fără instrumentul în sine.

— Vrei să spui că nu o să facă zgomot?

— Zgomot? Las-o baltă, Gilles. Oricum nu face zgomot, ci muzică. În capul meu.

— Țin totuși să te previn, m-a admonestat el în timp ce scotea din geantă cinci sau șase binocluri. Sunt pedant până în măduva oaselor. Sper că ești ordonat.

— Fii calm. Nu trebuie să stai cu ochii pe mine tot timpul ca să vezi dacă țin curat. Nu cred că semăn cu un gândac.

N-am putut să mă abțin să nu mă uit la colecția lui de echipamente optice și el s-a simțit obligat să-mi explice.

— În caz că te întrebi, a rostit el cu mândrie, sunt pasionat de păsări.

— Nu mă îndoiesc, am comentat eu și m-am băgat în pat, încercând să profit de puținele ore de somn pe care le mai aveam la dispoziție.

— Dacă am noroc, o să văd ibisul pleșuv.

— Sună extraordinar. Noapte bună.

Nu știu cât am dormit, dar îmi amintesc că m-am trezit în zori. Camera noastră devenea din ce în ce mai umedă. M-am dus la fereastră ca să arunc prima privire peste peisajul diurn din Eritreea și am fost șocat de ce mi-a fost dat să văd.

— Dumnezeule, am bâiguit.

Colegul meu de cameră s-a trezit și el, a orbecăit după ochelari, a sărit din pat și a întrebat:

— Ce? Ce s-a întâmplat?

— Nimic, am spus eu. Dar cred că diseară o să aibă loc un mare concert rock aici.

— Ești nebun?

— Uite, am spus eu continuând să glumesc, sunt o grămadă de fani care stau la coadă. N-aș putea să-mi imaginez pentru ce altceva ar sta atâția oameni la coadă. Și Marta le dă biletele și programele.

Gilles a privit uluit coloana aparent infinită de oameni – emaciați, prăfuiți, bolnavi – care pornea de la ușa clinicii și se pierdea undeva la orizont.

— Doamne, a oftat el. Or fi știind că noi începem abia la șapte?

— Cred că și-au uitat Rolex-urile acasă, Gilles. Oricum, o să avem o zi plină.

— Ai dreptate, Hiller. Se pare că Marta a și început să trieze pacienții. Trebuie să-mi beau cele două căni de cafea de dimineață. Apoi începem.

Era cam înțepat, dar părea un băiat de treabă.

În timp ce ne îmbrăcam și ne rădeam în viteză (cu apă rece), Gilles a vorbit tot timpul despre păsări și speciile rare pe care spera să le vadă acolo.

Am ajuns la „refectoriu”, o structură masivă (în comparație cu coliba noastră) de forma unui hambar, construită probabil în grabă.

Ceilalți erau deja așezați la masa șubredă și lungă. Silvia mi-a făcut semn spre un loc de lângă ea.

În capătul celălalt al sălii era un fel de bucătărie, cu sobă cu lemne și niște oale metalice vechi. Fuseserăm asigurați că personalul de la bucătărie cunoaște normele elementare de igienă și totul se fierbe de două ori până să ajungă pe masă. Rămânea de văzut în legătură cu ce altceva mai fuseseră instruiți.

Micul nostru dejun a constatat în papaya, banane și brânză de capră cu *injara*, un fel de chiflă făcută din *teff*, o cereală indigenă. Oala de cafea arăta ca și cum ar fi fost folosită drept tuci (chiar fusese).

Stăteam lângă Silvia.

— Cum te simți? am întrebat-o.

— Al naibii de speriată. Tu?

— Mă simt foarte nerăbdător. Vreau să încep lucrul. La urma urmei, de asta am venit aici, nu?

Ea a dat din cap.

În timp ce-mi înfulecam porția, îi priveam pe ceilalți. Toți păreau cuprinși de aceeași energie nestăpânită. În afară de Silvia.

— Ți s-a întâmplat ceva?

A scuturat din cap.

— Am uitat complet simptomele și semnele schistosomiaziei.

— Termină cu prostiile, am alinat-o eu luând-o de după gât, le știai pe dinafară în seara aceea la Café de Flore. Nu reușești să te concentrezi fiindcă ești obosită. Îți garantez, vei vedea bolile astea la fel de clar ca panourile publicitare cu neon din Times Square. N-ai cum să le încurci.

S-a străduit să zâmbească și apoi și-a amintit că nu-mi făcuse cunoștință cu tânărul tigrean care stătea vizavi de ea și cu care vorbise mai devreme.

— Matthew, el este Yohannes. Sunt norocoasă. El va fi asistentul meu și vorbește engleza mai bine decât toți ceilalți.

Tânărul s-a luminat la față la auzul cuvintelor de laudă.

— Cu siguranță doamna doctor și-a format o părere eronată, a spus el. Nu sunt chiar un lingvist.

Din ce auzisem nu puteam decât să-i dau dreptate. Speram din tot sufletul să poată traduce corect întrebările adresate pacienților – și în special răspunsurile lor în termeni mai puțin livrești.

— Hei, am exclamat eu deodată. Unde e bătrânul? Nu-mi spuneți că doarme, n-o să vă cred.

— Glumești? a zis Denise. François și Maurice sunt în sala de operații de când am sosit azi-noapte. Operează niște membri ai trupelor de gherilă care au fost împușcați. Au răni grave și n-au riscat să-i lase până dimineața.

— Bravo lor, am spus eu ridicându-mă în picioare. Hai să le urmărim exemplul și să trecem la treabă.

În timp ce ieșeam din sala de mese, Maria a strigat:

— Să nu uitați că nu există masă de prânz. Mâncarea e aici, așa că veniți și mâncați când aveți chef. Cina e la șapte jumătate și întâlnirea la nouă. Credeți-mă pe cuvânt, aveți o zi plină.

— O cred, i-am șoptit eu Silviei.

Am ieșit în soarele care ardea deja îngrozitor, îndreptându-ne către „Corpul de consultații” (o baracă), unde fuseseră

repartizate ea și Denise.

Când am sărutat-o pe frunte, m-a strâns puternic de mână preț de o secundă.

— Pot să te întreb pe tine dacă am nelămuriri?

— Sigur, dar nu va fi cazul.

Nu puteam să-mi explic tracul Silviei. Am tot încercat să găsesc un motiv plauzibil în timpul celor aproximativ două minute și treizeci de secunde cât mi-a luat să ajung în cabinetul meu, să îmbrac halatul alb, să mă spăl pe mâini și să pun un diagnostic de TBC fără să folosesc stetoscopul.

Fetița era într-un stadiu atât de avansat al bolii încât mi-am dat seama de leziunile pulmonare din felul în care respira.

Din acel moment am pierdut noțiunea timpului.

În următoarele trei ore am văzut un spectru mai exotic de boli decât văzusem în toată experiența mea de medic. Am diagnosticat și câteva din acele boli „presupuse eradicate” de care vorbește Jean-Michel Gottlieb, inclusiv lepră.

Asistenta mea era o localnică în vârstă, pe nume Aida. Spre deosebire de personajul cu același nume din opera lui Verdi, nu era deloc hieratică.

Era mică și înfiptă și trebuie să recunosc că la început maniera ei de a se purta cu pacienții mi s-a părut prea agresivă, dar mi-am dat seama repede că „tehnica” ei dădea roade. Era singura de care ascultau cei care stăteau la coadă.

Tot ea m-a ajutat să învăț limba tingrineză, primul cuvânt asimilat de mine fiind cel care aduce cele mai mari satisfacții unui doctor: *yekan-yela* – mulțumesc.

La sfârșitul zilei puteam deja să-i întreb pe pacienți ce îi doare și să-mi fac o idee referitor la durata suferinței lor. Când pacientul îmi mulțumea plin de recunoștință, eu puteam să-i spun „Pentru puțin”.

Am fost atât de ocupat încât nu am observat cât de transpirat eram decât atunci când am făcut o pauză ca să

beau litrul obligatoriu de apă.

Nu știu de ce, dar mi-am amintit de interviul de la Paris, care mi se părea pierdut undeva în timp, și de întrebările obositoare ale lui François dacă o să-mi lipsească plăcerile hedoniste ale civilizației moderne, ca televizorul și mâncarea de la McDonald's. Mi-am dat seama că printre aceste plăceri nu menționase și aerul condiționat.

Singurul loc în care funcționa o asemenea instalație era în sala de operații. Saloanele și celelalte zone medicale urmau să primească echipamente de condiționare a aerului „în viitorul apropiat”. Ceea ce însemna în traducere liberă niciodată.

În timp ce savuram momentele de pauză, mi-am amintit de Silvia.

Am lăsat-o pe Aida să se ocupe de tot și am plecat pentru câteva minute. Cuvântul „mâncare” nici nu-mi trecea prin cap; pacienții mei erau aproape morți de foame.

La amiază, soarele era o uriașă minge de foc. În următoarele trei ore personalului i se interzisese cu desăvârșire să iasă din săli, cu excepția deplasărilor pe distanțe foarte scurte, în cazul în care era neapărat necesar.

Desigur, pacienții nu aveau de ales și trebuia să stea în soare, protejându-se cum puteau cu ajutorul zdrențelor ce le țineau loc de haine, suferind în tăcere în timp ce așteptau resemnați să le vină rândul să fie consultați de medicii în haine albe veniți dintr-o altă lume.

Mamele, nemișcate aidoma unor statuete cafenii, își alinau copiii suferinzi alungând muștele care bâzâiau fără încetare în jurul lor. Bătrânii, slabi și uscați ca iasca, cocoșați de greutatea anilor, stăteau în tăcere alături.

Mulți din ei merseseră mai bine de o jumătate de zi ca să ajungă aici și erau pregătiți să rămână atât cât era nevoie. Asta însemna că urma să doarmă unde apucau, primind doar apă și un castron de budincă.

Nu trebuia decât să le privesc chipurile – lucru pe care încercam să nu-l fac – pentru a simți o mare durere în suflet.

Când am ajuns, în clinica Silviei era un adevărat haos. Țipete și îmbrânceli. Mi-am dat seama că, în ciuda faptului că se exprima bine în engleză, lui Yohannes îi lipsea abilitatea Aidei de a disciplina pacienții mai violenți.

Mi-au atras atenția imediat strigătele unei femei chinuită de dureri. Apoi am văzut-o pe Denise cum suturează plaga abdominală a unei femei ținută de mâini și de picioare de voluntari.

— Ce dracu' faci? am întrebat-o. De ce nu-i dai niște lidocaină?

— Pentru că am terminat-o acum câteva minute, a șuierat printre dinții încleștați.

— O să-ți aduc eu, i-am strigat.

M-a privit furioasă.

— Nu mai există, american tâmpit ce ești. Lasă-mă în pace. Crezi că mie îmi face plăcere?

— Unde e Silvia? am întrebat-o pe un ton mai blând.

— Habar n-am, probabil la salonul de cosmetică, mi-a retezat-o Denise. Dacă o găsești, spune-i să-și revină și să-și miște fundul înapoi. Apoi vocea ei s-a înmuiat, devenind rugătoare. *Te rog*, Matt. Sunt la capătul puterilor.

Mi-am dat seama că mai avea puțin și izbucnea în plâns. Era clar că, dintr-un motiv sau altul, Silvia dezertase. Ce se întâmplase? Am plecat spre sala de mese și, când să intru, am dat nas în nas cu François.

După expresia întipărită pe fața lui nerasă am ghicit că nu era într-o dispoziție prea bună. Abia ieșise din sala de operații.

— Dacă îți cauți prietena, să știi că e în cea mai lungă pauză de cafea din istoria omenirii, a spus el dezgustat. Am făcut o alegere proastă. Suma de bani oferită de Dalessandro a fost însă prea mare ca s-o ignor. Cred că prințesa simte bobul de mazăre...

— Ce tot vorbești?

— Ea nu știe, dar când a făcut cererea de înscriere, tatăl ei ne-a oferit un milion de dolari...

— Ca să o luați?

— Nu, *ca să o refuzăm*. Chestie care m-a enervat atât de tare încât am acceptat-o pe Silvia. Acum, dacă nu te deranjează, mai am și alte treburi de făcut.

A ieșit valvârtej, fără să-mi mai spună nimic.

Am văzut-o pe Silvia stând la capătul îndepărtat al mesei, cu capul sprijinit în palmă, privind în gol în ceașca de cafea. Am încercat să-mi controlez indignarea, dar nu puteam să nu fiu dezamăgit și chiar jenat. Atât pentru mine, cât și pentru ea.

Apoi, în timp ce mă îndreptam spre ea, mi-am dat seama că François îi administrase un perdaf de zile mari și ultimul lucru de care avea nevoie erau alte reproșuri. Mai mult ca sigur trecea printr-o criză de încredere în sine și avea nevoie de sprijin.

— Bună, Silvia, am spus eu calm. Vrei să vorbim?

A scuturat din cap în semn că nu.

— Haide, o să fie mult mai bine dacă spui ce ai pe suflet.

A tăcut puțin, după care a început:

— Matthew, îmi e atât de rușine de mine. În toate lunile care au trecut am fost convinsă că asta îmi doream. Dar, în clipa în care i-am văzut pe copiii ăștia inima mea s-a sfărâmat în bucăți.

A, deci asta era. Își pierduse obiectivitatea clinică. Chiar nu-și dădea seama că nu trebuia să cedeze în fața unor reacții afective?

— Ar fi trebuit să fiu mai dură.

— Dacă ai fi fost mai dură, n-ai mai fi fost tu, am consolatat-o eu.

— Atunci mai curajoasă. Oamenii ăștia trăiesc în infern și eu nu pot nici măcar să dau ochii cu ei.

— Termină cu prostiile. François a pretins prea mult de la noi toți în prima zi. Spune-mi, ai băut apă la intervale regulate?

Și-a ferit privirea.

Nu avea rost s-o cert. I-am adus două sticle cu apă.

— Dă-le pe gât și nu mai sări peste porția de apă. În ceea ce privește restul, vreau să-ți spun doar atât: maturizează-te. În mod surprinzător, cuvintele mele au făcut-o să zâmbească.

Zece minute mai târziu, când am ieșit din sala de mese starea Silviei se schimbase radical. Era pregătită să facă față oricărei situații.

În fața ușii m-a luat în brațe și mi-a spus:

— Mulțumesc, Matthew.

Apoi m-a sărutat cu o pasiune care a făcut ca sărutul din avion să pară un pupic nevinovat.

Ziua a continuat la fel de obositoare.

Pe lângă plăgile împușcate, am diagnosticat și tratat mai mulți pacienți decât puteam să număr. Majoritatea lor ar fi murit dacă noi n-am fi intervenit în acel stadiul al bolii lor. Mai mult, venirea noastră a împiedicat orbirea a cel puțin doisprezece copii suferinzi de trahomă. Această perfidă infecție oculară, mai gravă în locurile unde igiena nu este respectată, i-ar fi costat vederea. Administrarea la timp a unor doze de doxiciclină (cine poate să-și închipuie viața fără antibiotice?) duce la vindecarea completă.

Nu voi uita niciodată ultimul caz de trahomă pe care l-am văzut în ziua aceea. Era un băiețel isteț pe nume Dawit care, în multele ore de așteptare, învățase câteva cuvinte în engleză. Îi făcea o deosebită plăcere să mi se adreseze cu „docto”, rostit pe diverse tonuri, chicotind de fiecare dată. Starea lui era gravă, dar țesutul conjunctiv și corneea nu fuseseră încă afectate. Doxiciclina i-ar fi îmbunătățit vizibil starea și nu ar fi rămas cu sechele. Cum nu mai aveam unguent, am rugat-o pe Aida să-i spună mamei lui Dawit că trebuie să-l aducă a doua zi. Din momentul în care am fost aprovizionați și tot restul timpului pe care l-am petrecut în Africa am încercat să-l găsim pe acel băiețel și să-l salvez de la orbire, însă n-am reușit.

Cred că cei mai buni doctori sunt cei care își amintesc în

egală măsură eșecurile și succesele. Asta le dă acea doză necesară de umilință. De aceea, când mă gândesc la Eritreea mă gândesc la cei pe care nu i-am salvat. La micuțul Dawit.

Și la Silvia.

9

Cina a fost posomorâtă, spre deosebire de micul dejun vesel.

Desigur, fusesem preveniți de sute de ori că acest loc este deprimant, însă nimeni, nici măcar conducătorul nostru nu văzuse până acum ființe umane care să trăiască într-o asemenea mizerie și uitare. Mă întrebam dacă voi putea vreodată să mai ies în oraș la pizza știind că atâția copii gem noaptea de foame în brațele mamelor lor.

Ziua fusese atât de haotică încât îmi era greu să-mi amintesc când anume avusese Silvia acea criză. Cert este că după-amiază și-a revenit complet și a ținut pasul cu noi. Diagnosticile ei au fost mai sigure și atitudinea mult mai condescendentă. De fapt, a pus chiar un diagnostic spectaculos.

Denise examina o fetiță de șase ani căreia îi fuseseră administrate antibiotice pentru o infecție pulmonară în satul natal cu o săptămână în urmă, de către una din echipele medicale mobile ale ONU. Acum fusese adusă la clinica noastră, palidă, transpirată, cu un puls accelerat greu detectabil. Când și-a dat seama că nu aude bine zgomotele inimii cu stetoscopul, Denise a intrat în panică și a chemat-o pe Silvia să o asculte.

— Doamne, a reacționat Silvia pe loc. Adu imediat ecograful.

— Ce tot spui, Dalessandro? E o infecție...

Silvia i-a retezat-o scurt și i-a repetat asistentului:

— Grăbește-te, Yohannes.

Acesta a țâșnit ca din pușcă, dându-i ascultare.

— Hai să fim serioși, a protestat Denise. Habar n-ai ce faci, nu-i așa?

— Taci din gură, Lagarde. Cred că am descoperit ceva.

În câteva minute, Yohannes s-a întors cu aparatul primitiv pe care îl aduseserăm cu noi. Silvia l-a pornit repede și a început să examineze pieptul copilului. Bănuiala i-a fost

confirmată.

— E așa cum bănuiam. Are pericardită. Inima ei e comprimată. Nu-i de mirare că n-ai auzit nimic. Ești sigură că nu mai avem anestezice locale?

— Absolut sigură.

— Fir-ar să fie, trebuie să o fac pe viu.

I-a cerut lui Denise să-l ajute pe Yohannes să țină pacienta, în timp ce își spunea cu voce tare, ca să-și facă curaj: „Haide, Dalessandro, nu ai de ales. Intră și fă-o repede.”

O secundă mai târziu copilul țipa de durere în timp ce Silvia introducea un ac pe sub stern și aspira un lichid tulbure. Compresia a dispărut foarte rapid și fetița a început să respire normal.

Silvia s-a aplecat, a mângâiat-o pe frunte și i-a spus:

— Îmi pare rău că a trebuit să fac asta. Știu că te-a durut, dar nu aveam de ales.

Denise a fost nevoită să o felicite:

— Bine lucrat, Dalessandro.

Când François ne-a chemat la ședință, toți știau deja de manevra inspirată a Silviei.

— Băieți, o să vă zic pe scurt, a început el, fiindcă știu că de-abia așteptați să descoperiți viața de noapte din localurile din zonă.

Eram mult prea obosiți pentru a râde la o asemenea glumă.

— Oricum, a continuat el, singurul lucru pe care trebuie să-l discutăm în seara asta este felul în care vom folosi puținele medicamente pe care ni le-au lăsat hoții.

— Ai spus „hoți”? a întrebat mirat Maurice.

— Da, pe aici le spune *shifta*. Dar, oricum s-ar numi, sunt aceiași traficanți care vând medicamente pe piața neagră. Reușesc să ia partea leului din rezervele noastre.

— Cu tot respectul, François... am început eu să protestez.

— Termină cu tâmpeniile, vrei să spui „fără pic de

respect”...

— Bine. Atunci, fără pic de respect, dacă știai că vor încerca să fure din stocurile noastre, de ce nu ai pus paznici la camioane?

— Dar ce dracu’ crezi că am făcut, Hiller? Din nefericire, ieri paznicii au fugit cu tot cu camion.

După ce m-a strivit ca pe un gândac, s-a adresat celorlalți:

— Trebuie să stabilim foarte clar prioritățile operatorii.

Un val de nemulțumire ne-a cuprins când am văzut lista. Maurice a pălit:

— Nu-mi vine să cred. Dacă nu mă înșel, nu mai avem lidocaină, eritromicină și am rămas cu jumătate din halotanul cu care am venit. Ce vrei să facem, François? Să rezolvăm cazurile de unghii încarnate?

Pe lângă aceste medicamente foarte importante, dispăruseră și toate tuburile de antibiotic oftalmic. În viitorul apropiat, Dawit și zecile de pacienți suferind de aceeași boală aveau să fie trimiși acasă netratați.

— Când crezi că primim altele? am întrebat eu disperat.

— De îndată ce oamenii noștri de la Paris ridică asigurarea, mi-a spus François. Și nu mă luați cu birocrăția. Ar trebui să ne considerăm norocoși că avem asigurare.

Atunci Silvia a ridicat mâna.

— Da, domnișoară FAMA?

Iritarea lui era evidentă.

— Pot să dau un telefon?

Fără să aștepte răspunsul lui François, ceilalți au strigat aproape la unison: „Nu!”

Denise nu a pierdut ocazia să o tachineze:

— Ce faci, Dalessandro, chemi șoferul să te ducă acasă?

După patru ore petrecute în toiul luptei, Silvia nu mai semăna deloc cu creatura fragilă de dimineață. Și nici nu îi mai păsa ce poziție ocupă în sondajele de opinie:

— Știu că nu prea mă aveți la inimă astăzi și îmi cer scuze tuturor – în special lui Denise – pentru ce am făcut dimineață. Dar trebuie să dau un telefon. Nu pentru mine

personal, ci pentru a obține ajutorul cuiva.

— Te ascult, a spus François cu brațele încrucișate.

— Aș vrea să-l sun pe tata.

S-au auzit și mai multe huiduieli și fluierături. Echipa își găsisse țăpul ispășitor.

— Terminați, băieți. Lăsați-o să vorbească.

S-a făcut liniște și Silvia și-a expus planul:

— Fiind, după cum bine știți, un nemernic de capitalist, tata are legături puternice cu oameni de teapa lui din industria farmaceutică și ar putea să facă rost de ce ne trebuie.

Primul răspuns a fost tăcerea. Toți îl priveau fix pe François, care a reacționat surprinzător de calm:

— Ei, după cum spune proverbul etiopian, numai un *shifta* poate să prindă un *shifta*. De ce să nu-i dăm o șansă și lui tăticu’?

A băgat mâna în buzunar, a scos o cheie și i-a dat-o Silviei.

— Dacă tot vorbești cu el, spune-i să trimită și câteva baterii de Chianti Riserva.

Silvia a avut tăria să iasă cu capul sus din încăpere, conștientă de bășcălia ce avea să se declanșeze după plecarea ei.

— Tipic burgheză, a început Denise. Orice i se întâmplă, fuge la tati.

— Las-o în pace, am strigat. Ținând cont de faptul că știe cât de mult o „iubiți”, nu crezi că a dat dovadă de mult curaj oferindu-se să apeleze la influența tatălui ei? Voi n-ați avut niciodată vreun moment de slăbiciune sau de neîncredere? Eu sunt convins că Silvia are tot ce-i trebuie.

— Da, a intervenit Marta cu sarcasm. Bani.

Râsetele lor disprețuitoare au fost întrerupte de revenirea Silviei.

— Mulțumesc, i-a spus ea lui François înapoiindu-i cheia. Știe pe cine să contacteze. Probabil că la sfârșitul săptămânii va sosi transportul.

— Bravo, a exclamat colegul meu de cameră, Gilles. Bună treabă, Silvia. Apropo, nota zece pentru diagnosticul de după-amiază.

Inițiativa lui s-a soldat cu câteva aplauze reținute. Nu era tocmai o manifestare de simpatie, dar măcar reușise să se impună.

— Destul pentru seara asta. La culcare, a strigat François.

În câteva secunde, eu și Silvia am rămas singuri, fiecare cu câte o lumânare în mână.

— Mulțumesc că mi-ai sărit în ajutor.

— Mulțumesc pentru ce ai făcut. Se va simți diferența.

Era atât de frumoasă în lumina lumânărilor.

— Și, cum merg treburile la Milano? am întrebat-o încercând să par nonșalant.

— Bine... în regulă.

— Ce face Nico?

— N-am întrebat.

— Nu ți-a spus tatăl tău?

— Dacă vrei adevărul, află că nu am vorbit decât despre mine și despre voi. Era curios să știe ce face toată echipa.

Mă întrebam ce i-o fi spus Nino despre mine domnului Dalessandro și cât de multe știa deja despre mine. Am hotărât să nu mă mai gândesc la asta. Cel puțin pentru moment.

— Haide, Silvia. Se face târziu. Stinge lumânarea.

— De ce te uiți la mine așa? a întrebat ea, ca și cum mi-ar fi simțit privirea pe obrazul ei.

— Pentru că vreau să te țin minte exact cum ești acum.

Apoi, fără să spunem o vorbă, am stins amândoi lumânăările și ne-am apropiat unul de altul.

Am luat-o de talie, am aprins lanterna și am pornit, încet, către cabana ei. Nu se auzea niciun zgomot, cu excepția celor scoase de păsările de noapte, ale căror nume ciudate nu le cunoștea decât Gilles. Colibele și copacii erau doar umbre în lumina lunii și temperatura devenise suportabilă.

— Știi ceva? a murmurat ea. Cea mai îngrozitoare zi din

viața mea s-a transformat în cea mai frumoasă. Și motivul este unul singur.

M-a strâns de braț.

— Cum aş putea să-ți mulțumesc vreodată?

— N-am făcut nimic special, i-am răspuns eu.

Am ajuns în fața ușii. M-a privit.

— Nu vreau ca ziua asta să se termine.

În secunda următoare eram înăuntru, îmbrățișându-ne cu înfrigurare la lumina unei singure lumânări.

Nu am cuvinte pentru a descrie ce simțeam când o sărutam și când o atingeam pe Silvia Dalessandro și nici sentimentul de împlinire pe care îl aveam când ne strângeam în brațe.

Deodată, Silvia s-a oprit.

— Trebuie să-ți spun ceva, Matthew. Mi-e frică. Nu am mai fost niciodată cu un bărbat.

Am rămas șocat. Nu mi-aș fi imaginat că o femeie atât de sofisticată ca Silvia putea fi virgină. Expresia de pe chipul ei m-a convins și am fost nevoit să trag singur concluziile cu privire la ce însemnam eu pentru ea.

Deci prima dată am făcut dragoste într-o cameră mică, dintr-o colibă dărăpănată, undeva într-un sat din Etiopia.

10

Nu a fost un vis.

M-am trezit cu senzația că e miezul nopții și am constatat că Silvia era încă lângă mine. Că respira liniștită în brațele mele. Nu-mi venea să cred. Era mai frumoasă decât oricând. Voiam să o sărut, dar îmi era frică să nu o trezesc.

M-am uitat la ceas: era trecut de cinci. Prin oblonul improvizat am văzut primele licăriri ale zorilor pe cerul întunecat. Trebuia să ajung la cabana mea.

Deși am încercat să nu fac zgomot când m-am îmbrăcat, ea s-a trezit. A deschis ochii, s-a ridicat în coate și m-a privit în clarobscurul noii dimineți.

— Nu, a spus ea.

— Ce nu?

— Nu poți pleca, Matthew.

Mi-am apropiat obrazul de al ei.

— Ți-e frică că vor afla?

— Ce contează? Oricum vor citi pe fața mea.

— Da, am zâmbit. Pe fața mea se citește?

A dat din cap că da.

— Deci poți să rămâi?

— Nu. N-aș vrea să-l fac gelos pe Gilles, am glumit eu.

În timp ce râdea cu poftă, am reușit să mă eliberez de sub vraja ei și să fac lucrul care mi se părea cel mai indicat.

— Matthew...

M-am oprit și i-am șoptit:

— Nu-ți fă griji. De-abia începem un nou capitol. Ne vedem mai târziu.

Gilles s-a mișcat când am intrat în colibă. A orbecăit după ochelari, dar l-am liniștit.

— Stai calm, e prea devreme. Am ieșit doar la o mică plimbare.

— Da, sigur, a mormăit el pe un ton pe care n-am putut să-l descifrez. Și nu m-ai deranjat deloc. Eu mă scol

întotdeauna la cinci ca să privesc păsările. Dacă tot ești treaz, ce-ar fi să vii cu mine?

I-am mulțumit pentru invitație și i-am promis că o voi onora altă dată. Îi eram recunoscător. Pentru ignoranță, sau pentru discreție. În orice caz, aș fi vrut să vadă pasărea fericirii în dimineața aceea.

Șarada noastră a continuat aproape patruzeci și opt de ore. Colegii mei nu păreau să observe nicio schimbare în comportamentul nostru și noi nu puteam decât să ne bucurăm.

Apoi, în a treia dimineață, François ne-a trimis pe amândoi să tratăm un șef de trib. Ar fi trebuit să-mi pară suspect faptul că mi-a permis să iau pe cineva cu mine, când cazul nu prezenta niciun fel de complicații și un singur medic ar fi fost de-ajuns.

Când ne-am întors, ne-a primit cu un rânjet larg.

— Îmi pare rău că trebuie să vă anunț, dar am fost nevoiți să facem niște redistribuiri la cazare. Începând de astăzi veți locui împreună în cabana unsprezece. Dacă nu vă deranjează prea tare...

Ne-am uitat unul pe altul.

— Nu, am răspuns eu în numele amândurora. O să ne chinuim. Vedem noi până la urmă.

Apoi mi-am dat seama.

— Dar nu sunt decât zece cabane...

— Ei bine, Hiller, crezi sau nu, o să-ți mutăm lucrurile în noul complex rezidențial.

— Și pe ale mele? a întrebat Silvia amuzată și mirată în același timp.

— Nu, ne-am gândit că vei vrea să le cari singură, a glumit el. După orele de serviciu, bineînțeles. Oricum, niște pacienți ai noștri de la EPLF, aflați în convalescență, se pricep de minune să meșterească. Ei v-au ridicat palatul, cât ați fost plecați.

Era un adevărat „palat”. Structura, în felul ei clasică din punct de vedere arhitectonic, combina forma unei cabine

telefonice cu înclinația lină a Turnului din Pisa. Dar avea avantajul inestimabil de a fi în spatele depozitului, departe de ceilalți. Și, oricât de umilă ar fi fost, era prima noastră casă. Ne țineam de mână în fața noului nostru cămin.

— Ești fericită? am întrebat-o.

A zâmbit.

— Ți-am spus eu că toți or să-și dea seama.

Atunci l-am auzit pe François strigând din depărtare:

— Trebuie să vă reamintesc că aceasta nu este o scuză pentru întârzierea la treburile voastre de după-amiază.

Noaptele care au urmat au fost de neuitat.

Eram foarte fericiți.

Bineînțeles că nu puteam rămâne orbi la ceea ce se întâmpla în jurul nostru. Pământul era crăpat de secetă. Cu excepția sfidătoarelor flori violete ale copacilor de jacaranda, nimic nu înflorea și nu lega rod. Peisajul era disperant de monocrom – un maro palid cu o tentă abia perceptibilă de roșu. În momentele în care cădeam pe gânduri, îmi imaginam că nuanța roșiatică provenea de la sângele care se scursese pe câmpurile de luptă.

Din clinică se auzea când și când câte un foc de armă. Era un zgomot care ne făcea să tresărim, pentru că anunța sosirea unor noi pacienți. Bineînțeles, nu-i întrebam din ce grupare politică fac parte. Unii erau atât de tineri încât probabil nu-și dădeau seama ce fac – fapt care mă făcea să reflectez la oribila nechibzuință care este războiul.

Tatăl Silviei a făcut minuni. Spre sfârșitul săptămânii, au sosit elicopterele aparținând exploatărilor petroliere din insulele Dahlak, aducând medicamentele de la aeroportul din Asmara. Grupurile de pacienți au început să danseze și să chiuie bucuroși, în cinstea păsărilor de fier care aduseseră leacurile magice.

Noi ne bucuram că putem să operăm și să administrăm doxiciclină suferinzilor de trahomă (din păcate, nu și lui Dawit).

Singurul lucru care ne făcea să nu ne pierdem mințile era tempoul infernal în care lucram. Pur și simplu nu aveam timp să ne speriem de bolile groaznice cu care ne confruntam. Una e să privești o ilustrație dintr-o carte și cu totul alta să vezi pe viu un chip desfigurat de copil care altfel ar fi arătat ca un înger.

Cu excepția a două îndatoriri medicale, eu și Silvia petreceam tot timpul împreună. Pe ceilalți rutina ajunsese să-i deprime, dar noi, care nu trăiam decât rutina fericirii absolute, eram într-al nouălea cer. Totuși, pierderile inevitabile pe care trebuia să le îndurăm zi de zi și-au pus amprenta și asupra noastră.

Eu puteam să-mi exorcizez durerea exersând pe claviatură, dar Silvia simțea nevoia să-mi împărtășească tot ce i se întâmpla.

Venea acasă, se schimba în halatul de baie și pleca în grabă către dușurile amenajate afară, cu apă care se încălzea de la soare.

Când se întorcea, se așeza pe pat lângă mine. Eu cântam cu nervozitate la instrumentul pe care îl țineam pe genunchi. Fără muzică, nu avea cum să-și dea seama ce piesă exersează, așa că i-am explicat:

— Este din *Sonata Lunii* de Beethoven. Cine i-a dat titlul ăsta stupid nu a ascultat niciodată ultima parte – e cu adevărat sălbatică. Ludwig chiar declanșează un uragan.

Apoi m-am întors la arpegiile frenetice și acordurile tunătoare, cu toată forța de care eram capabil.

— Ești un adevărat artist, a spus ea sărutându-mă pe ceafă. Îți privesc chipul și văd cât de absorbit ești. Câteodată aud și muzica.

Apoi mă opream și discutam despre întâmplările din ziua respectivă. Trebuia. Era singura modalitate de a ne menține sănătatea psihică.

Silvia avea tendința să se învinovățească ori de câte ori

pierdea un pacient. Când a asistat nașterea a doi gemeni morți, și-a petrecut toată după-amiaza făcându-și reproșuri. A fost nevoie de toată puterea mea de convingere pentru a o face să înțeleagă că îngrijirea prenatală era inexistentă în acea țară. Multe din viitoarele mame care plecau spre clinică își pierdeau copiii înainte de a ajunge. A tăcut o clipă, apoi a spus cu un ton grav:

— Câteodată urăsc locul ăsta.

— Nu, nu-l urăști, am contrazis-o eu luând-o în brațe.

Deoarece sala de mese era singura clădire fără destinație medicală care se bucura de energie electrică, stăteam cu toții acolo după cină, citind ziare vechi de o săptămână, scriind scrisori, discutând sau fumând. Stresul era foarte puternic.

Adesea încercam să prindem știrile la BBC World Service, pe radioul cu unde scurte. Ascultam avizi, mai ales când se vorbea despre lupta rebelilor pentru independența față de Etiopia. Cei de la Londra păreau să știe mai multe decât noi, care ne aflam la fața locului.

Ceilalți medici nu prea aveau o viață socială. Gilles era preocupat de păsările lui. În timpul liber citea și medita. Părea să nu-i placă nici propria companie. Am încercat să-l fac să ia parte la discuțiile noastre. M-a refuzat.

— Acest tip de conversație duce inevitabil la discutarea fișei personale, a comentat el cu duritate.

— Și ce dacă? Ar putea fi interesant.

— Ba nu, eu nu am istorie personală.

Bunul Samaritean din mine a învins:

— Întotdeauna poți să inventezi detaliile. Sunt convins că majoritatea fac așa.

— Eu nu am nici imaginație.

În acel moment rezerva mea de bunăvoință s-a epuizat. Când toți au terminat de citit cărțile tuturor pe care le adusesem fiecare cu noi, în sala de mese nu se mai stătea decât la bârfe.

Treptat, am aflat povestea vieții fiecăruia, aventurile și

întâmplările care ne aduseseră împreună în această oază a plictiselii. Inevitabil, poveștile colegilor noștri au devenit principala distracție.

Nu am fost surprins că François s-a destăinuit primul. Știam că e căsătorit deoarece purta verighetă. Am dedus că nu avea o căsătorie foarte fericită datorită eternei absențe a doamnei Pelletier – chiar și de la aeroport când am plecat.

Într-o seară el a reușit să stârnească niște dezbatere intense pe tema căsătoriei, referindu-se la sine folosind termenul „soț fericit”.

N-am putut să-mi stăpânesc un „Pe bune?”

— Pe bune, Hiller. Suntem împreună de douăzeci de ani și avem trei copii interesanți.

— Cât timp petreci cu ei?

— Chestiile de genul ăsta nu se măsoară cantitativ, băiete.

— Știu, știu, dar judecând după timpul pe care îl petreci departe de ei, presupun că experiențele tale sunt spectaculoase.

În acel moment Maurice Hermans a pus întrebarea al cărui răspuns doream cu toții să-l auzim.

— Dacă îmi permiți, François, cu ce se alege soția ta din toată treaba asta?

— Ei bine, a început el tărăgănat, aprinzându-și o țigară. Beneficiază de extraordinarul avantaj de a avea un soț care nu i se încurcă printre fuste toată ziua. Este mândră de ceea ce fac. Conduce biroul nostru de colectare de fonduri și este o mamă extraordinară.

Nu spusese încă nimic.

— De fiecare dată, în august, la casa noastră din Normandia, ne amintim că sexul este ca șampania bună – efervescentă la început, și mai bună după douăzeci de ani. Ne umplem momentele în care suntem împreună cu o conversație atât de civilizată, încât uităm că nu ne mai iubim.

Nimeni nu a mai pus nicio întrebare.

O dată cu trecerea timpului, fraze de genul „când mă întorc la Paris” au început să-și facă loc în vocabularul nostru cotidian. Din când în când ne aminteam de idealismul care ne adusese în acest loc uitat de lume. Treptat ne transformam în personajele din *Fără scăpare* a lui Sartre. Singura diferență era că iadul nu însemna „ceilalți oameni”, ci *aceiași oameni*.

La începutul odiseei noastre, Maurice Hermans cânta la muzicuță pe verandă, și era minunat. Apoi, când și-a mutat concertele înăuntru și a început să cânte ce se difuza și la BBC, a devenit suportabil. În clipa când și-a redus repertoriul la *My Darling Clementine* și *Red River Valley*, eram pe punctul să-l linșăm.

Într-o noapte, la începutul lui mai, am auzit la radio că Aldo Moro, fostul premier al Italiei, a fost asasinat de teroriști de stânga. Pe Silvia știrea a șocat-o. Nu numai că îi amintea de soarta mamei ei, dar Moro fusese bun prieten cu tatăl său.

Am încercat s-o consolez.

— Măcar tu ești în siguranță aici.

Am pus-o să-mi promită că nu mai ascultă știrile.

— Profită măcar de avantajele faptului că te afli în pustietate. Avem destulă bătaie de cap cu pacienții.

Mi-a prins mâna.

— Ai dreptate, trebuie să apreciem aceste momente.

Mi s-a părut că surprind în tonul ei o umbră de tristețe, și mi-am amintit cu durere că această idilă nu putea să dureze la nesfârșit.

Din când în când mă gândeam la viitor. Nu puteam concepe că urma o despărțire. În ciuda eforturilor mele de a fi rațional, îmi imaginam că mă voi căsători cu Silvia.

Într-o noapte am făcut o cezariană. În timp ce înveleam copilul și i-l dădeam mamei, mi-am imaginat chipul copilului meu și al Silviei. A fost apoteoza închipuirii mele. N-am mai reușit niciodată această performanță.

Nu-mi puteam imagina o viață împreună cu Silvia, în lumea reală. Ce puteam face? Să o iau cu mine la Dearborn? Să merg eu în Italia? Nu prea mă vedeam integrându-mă în cercurile sociale milaneze.

Am început să cred că eram victimele unui destin crud, care ne adusese împreună numai pentru a ne provoca o durere și mai mare la despărțire. Nu puteam să-i ascund Silviei aceste gânduri.

— Suntem atât de fericiți acum. De ce nu putem trăi așa la nesfârșit?

— Sunt perfect de acord cu tine.

La început nu mi-a venit să cred că mă aproba.

— Totul e perfect acum, a spus ea. De ce n-am rămâne în Africa? Oricum avem de lucru mai mult decât am putea-o face într-o viață de om.

— Vorbești serios, Silvia? Vrei să spui că ai fi dispusă să renunți la toate privilegiile vieții tale din Italia?

— Dragostea și munca sunt tot ce contează, Matthew. Lumea mea începe și se termină aici.

— Vreau să-mi împart viața cu tine, cu condiția ca tu să fii sigură că asta dorești.

— *Asta* doresc.

— Atunci te căsătorești cu mine?

— Am doar trei cuvinte pentru tine: *da, da, da!*

Ochii negri îi străluceau când m-a cuprins în brațe.

— Să mergem să vorbim cu un preot.

— N-am nimic împotriva.

Nu conta cum ne căsătoream, atâta vreme cât o făceam.

M-am oferit să sun la Catedrala Catolică din Asmara și să stabilesc o întâlnire.

— Când vrei să mergem?

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— Doar nu ești gravidă...

— Nu, dar mi se pare o perspectivă interesantă.

Apoi a adăugat pe un ton serios:

— Ca să fiu sinceră, este mult mai bine să-l pun pe tata în

fața faptului împlinit. Nu știu de ce, dar simt că așa e mai bine.

Știam și eu că are dreptate. Cu cât așteptam mai mult, cu atât posibilitatea de a ajunge vorbe la urechea acestui om era mai mare. Și în acest caz va încerca să-și îndepărteze fiica de mine.

Fără să îi spunem de ce, i-am cerut lui François permisiunea să plecăm la Asmara.

— Sigur că da, a aprobat el bine dispus. Să mergeți neapărat la restaurantul de la etajul șase al hotelului Nyala. *Zigini* de acolo e fantastic

Două zile mai târziu am plecat din Adi Shuma la șapte dimineața și, înainte de prânz, am ajuns la periferia capitalei Eritreei. În ciuda distanței mici, schimbarea de temperatură era dramatică: plecaserăm în plină vară infernală și ajunseserăm primăvara.

Când am ajuns în oraș, am avut un șoc cultural. După atâta timp petrecut în sălbăticie, intrasem într-o zonă care arăta ca o suburbie a orașului Milano. Majoritatea clădirilor datau din 1889, când orașul fusese cucerit de italieni. Apoi a devenit capitala „imperului african italian”.

Asmara, „Pădurea cu flori”, își merita renumele. Era o explozie de bougainvillea și jacaranda. Străzile erau curate, cu cafenele și terase și cu magazine adevărate. Mașina rablagită cu care venisem nu făcea notă discordantă cu restul vehiculelor, dintre ele cel puțin jumătate fiind căruțe.

Ne-am îndreptat direct către Bulevardul Libertății și am parcat lângă Catedrala Catolică, o clădire imensă, în stil italian, care domina net împrejurimile. Având câteva minute de pierdut, ne-am plimbat prin interior, privind vitraliile din secolul douăzeci care se voiau capodopere în stil gotic.

Atenția mi-a fost atrasă de orga catedralei. Am simțit o dorință nestăpânită de a cânta. Fără să mai cer permisiunea cuiva, am deschis orga și am început să cânt Fuga în Sol minor. Primele măsuri abia apucaseră să se înalțe către cer

când am auzit o voce țipătoare:

— Cine ești dumneata?

— În momentul ăsta nu sunt decât un umil servitor al lui Bach. Avem o întâlnire cu vicarul general Yifter. Știți unde îl pot găsi?

— L-ai găsit deja. Ați venit devreme, copii. Probabil că ați zburat încoace pe aripile dragostei.

Ca și majoritatea concetățenilor săi, Monseniorul Yifter era bine făcut, deși ceva mai „plinuț” decât oamenii de la Adi Shuma. Părea o persoană inteligentă. M-a privit insistent, până mi-am dat seama că dorea să mă opresc din cântat.

— E suficient, domnule Hiller. Urmați-mă amândoi.

În biroul lui plin de cărți ne așteptau trei cești de cafea.

— Vă rog, gustați. Cafeaua este cultivată aici de unii din frații noștri capucini.

— Ah, am spus eu nerezistând tentației de face o glumă, atunci vom bea un adevărat capucino.

M-a privit cu dojană, și mi-a adresat ceva ce eu am interpretat ca fiind un zâmbet.

— Deci, copii, sunteți foarte departe de casă. V-ați cunoscut aici, în Africa?

— Nu, Monsenior, acum trei luni, la Paris, când ne pregăteam pentru plecare.

— Ah, a remarcat el, deci nu vă cunoașteți de prea multă vreme.

Oare mi se părea sau exista într-adevăr o notă de suspiciune în glasul lui.

— Probabil că în termeni cronologici e o perioadă scurtă, am răspuns eu. Dar de atunci trăim împreună lucrând zi și noapte. Cred că vă puteți imagina în ce condiții.

— Sigur, sigur, a spus Monseniorul. Am auzit cuvinte de laudă despre ceea ce faceți la clinică. Vă felicit. Deci, cu ce să începem?

Ai putea să fii mai prietenos, mi-am spus eu. S-a lăsat pe spate în scaun, împreună-și degetele, și a privit-o pe Silvia.

— Căsătoria e un pas foarte serios, domnișoară Dalessandro. Și reprezintă o legătură eternă și indestructibilă.

Silvia s-a uitat la mine. Mă irita din ce în ce mai mult atitudinea lui atotștiutoare.

— Înțelegem asta, Monseniore, a spus ea. De aceea am venit la Sfinția voastră. Eu am urmat școala Sfântul Bartolomeu din Wiltshire.

A părut încântat de informația ce-i fusese oferită și i s-a adresat Silviei:

— Într-adevăr.

Ce naiba voia să spună cu asta?

— Deci, ne veți căsători?

— Sigur, sigur, toate la vremea lor. Cuplurile trebuie pregătite înainte; sunt necesare cinci sau șase vizite. Vreți să ne întâlnim o dată pe lună?

Tocmai amânase căsătoria noastră cu șase luni.

— Și, apoi, avem un partener care nu este catolic. Vrei să fii instruit?

— Da. Am înțeles că nu trebuie să mă convertesc dacă nu vreau.

— Așa este, atâta vreme cât accepți să-ți crești copiii în adevărata credință.

Timp de o secundă n-am avut nicio reacție. Voiam să am copii catolici, dar nu-mi plăcea deloc maniera lui de abordare. Oricum, am spus singurul cuvânt pe care puteam să-l spun: „Da”.

— Excelent.

Mi s-a părut entuziasmat.

— Sunt sigur că în cazul vostru pregătirea suplimentară nu va dura mai mult de trei luni.

Practic, nunta se amânase cu nouă luni. Abia am reușit să dau din cap.

— Splendid.

S-a ridicat în picioare.

— Deci, vă convine să ne întâlnim tot pe la ora asta?

— Da, Monsenior, a spus Silvia politicoasă. E bine, putem să facem drumul dus-întors într-o singură zi.

— Deci, ne vedem pe douăzeci și patru? a întrebat el consultându-și agenda.

Adică peste trei săptămâni.

— Bine, a răspuns Silvia și m-a tras de braț afară.

Abia când am ieșit am văzut placa de bronz de la intrarea în biserică. Era datată 1922 și celebra memoria întemeietorilor ei: Vincenzo Dalessandro, fondatorul corporației FAMA, și Il Duce, Benito Mussolini.

— Asta explică multe, am remarcat eu răutăcios. Nu știai că asta e o capelă de familie?

— Dacă aș fi știut, crezi că mai veneam aici?

Apoi m-a privit cu ochii ei minunați și m-a întrebat:

— Mai vrei să mă iei de soție?

— Sigur că da. Oriunde, dar nu aici.

Experiențele de la ambasadele Italiei și SUA s-au situat la polul opus. Funcționarii au spus că vor face totul să ne ajute să câpătăm permisele guvernamentale de a ne căsători în străinătate și ne-au asigurat că în două săptămâni totul va fi gata.

Cu riscul de a-l dezamăgi pe François, am anulat rezervarea de la restaurantul lui preferat și am băut doar o cafea înainte de a porni la drum.

— La ce te gândești, Matt?

— Mă întrebam și eu...

— Ce?

— Cât timp îi va lua tatălui tău să ne despartă.

— Nu fi prostuț. Nimic nu ne poate despartă, a spus ea luându-mă de mână.

— Nu fi atât de sigură.

— Hai să fim realiști. Amândoi avem mai mult de douăzeci și unu de ani. Cum ar putea să ne oprească?

— Silvia, am spus eu pe jumătate glumind, cu relațiile lui poate să te trimită pe prima navetă italiană de explorare a planetei Marte.

Am ajuns seara târziu, și ne-am bucurat de revederea locurilor familiare. Am făcut dragoste ore în șir.

După aceea am stat îmbrățișați. Ea mi-a șoptit:

— Matthew, nu e nicio diferență.

— Adică?

— Suntem deja căsătoriți.

Am strâns-o în brațe. Nu mai conta nimic altceva.

11

— Nu, François, nu mă pune să fac asta.

Dacă aş fi fost în armată, m-ar fi trimis în faţa Curţii Marţiale pentru indisciplină.

Când am ales să vin în Africa, am fost sigur că nu va exista niciun lucru pe care să-l consider respingător, dar m-am înşelat. Eram incapabil să țin o armă în mână, cu intenția de a face rău cuiva. François a fost cel care mi-a testat pacifismul.

— Uite ce e, Matt, să fim realiști. La o aruncătură de băț de aici are loc un război. Poate că va trebui să-ți aperi pacienții și să te aperi pe tine. Trebuie să înveți să folosești arma.

Din gesturile lui mi-am dat seama că și lui îi repugna ideea de a folosi un instrument al morții cu niște mâini antrenate să salveze vieți.

— Hai să stabilim o chestie. Uite, facem un compromis, învață să tragi cu arma și lasă decizia de a împuşca pe cineva pentru momentul când vei fi nevoit să alegi. Cel puțin spune-mi că te mai gândești, a încheiat el aproape exasperat.

Am capitulat.

În fiecare dimineață la 6:30, ne adunam cu toții într-o zonă îndepărtată a taberei, ca să exersăm. Aveam niște figurine de carton pe care erau dispuse cercuri concentrice. Trăgeam de la zece, douăzeci și treizeci de metri. Unora le plăcea. Mie, nu, deși, culmea ironiei, eram cel mai bun. L-am impresionat până și pe François.

— Dacă te plictisești de vindecat oameni, o să-ți găsești un post de lunetist, a glumit el.

În 1978, când am ajuns noi acolo, rușii interveniseră în războiul civil, furnizând arme regimului din Etiopia. Drept urmare, numărul de refugiați a crescut dramatic și taberele ONU n-au mai făcut față. Din când în când, trebuia să ne deplasăm la Kamchiwa pentru a le ajuta pe cele două surori medicale care aveau grijă de refugiați. Silvia și cu mine ne

bucuram de ocazia de a rămâne singuri, deși drumul nu era lipsit de pericole. Trupele etiopiene, rebelii ELA și acei *shifta* se luptau ca nebunii în zonă și nu le păsa cine trece pe lângă ei.

Urma să plecăm în a treia noastră deplasare. François și Marta ne-au ajutat să verificăm proviziile de medicamente din camion. François a luat pistolul din torpedo și a verificat dacă e încărcat.

În timp ce o săruta pe Silvia de rămas-bun, eu l-am implorat să nu facă același lucru și cu mine. Nu că nu l-aș fi iubit, dar nu suportam mirosul de Gauloises pe care îl degaja prin fiecare por.

Cum era de așteptat, Silvia conducea excelent. Ar fi putut să rămână la volan tot drumul, fără nicio problemă. Dimineața era plăcută și șofatul îi făcea plăcere.

În calitatea mea de copilot și mai ales de disc-jockey am pus mai întâi concertele pentru trompetă de Telemann, pentru a fi în ton cu bucuria celui început de zi. Apoi am stat de vorbă.

— În ceea ce mă privește, am spus eu, aș sta aici toată viața. Ce s-a întâmplat, Silvia, te-a lovit brusc dorul de casă?

— De ce m-ar fi lovit?

— Nu știi, ți s-o fi făcut poftă de un castron de paste.

A roșit ușor și mi-a răspuns:

— Stai liniștit, învăț eu să gătesc.

— Haide, doar știi că nu vorbeam serios despre aptitudinile tale de gospodină. Pe de altă parte, când vine vorba de copii...

— Vrei să știi unde îi vom crește?

— Da, am răspuns eu, brusc preocupat de problema paternității.

Silvia a căzut pe gânduri.

— *Signorina*, la ce te gândești?

— Crezi că ne vom întoarce vreodată?

— Unde?

— Acolo de unde am venit.

— Doar la nunta primilor noștri nepoți.

A zâmbit.

După două ore de mers, aerul devenise fierbinte. În timp ce ascultam *Variațiunile Goldberg* în interpretarea lui Glenn Gould, am pus-o pe Silvia să tragă pe dreapta la umbra unui eucalipt. Am băut ceai cu miere și apoi ne-am văzut de drum. Câteva minute mai târziu am ajuns pe o porțiune mai înaltă a drumului, „cea mai periculoasă” din câte fuseserăm informați. Potențialii agresori puteau să ne vadă fără ca noi să-i vedem. Dar, tineri și frumoși cum eram, cine să ne dorească răul?

Într-o clipă aveam să aflăm. La început mi s-a părut că o piatră a lovit caroseria. N-am crezut că e un glonț până când nu a început să iasă abur din radiatorul găurit. Am reușit să țin mașina sub control și să opresc.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Silvia speriată.

— Nu *ce*, *cine*.

Simțeam că tâmplele îmi plesnesc. Am luat pistolul din torpedo și am ieșit să văd ce se întâmplă. Am dat nas în nas cu doi rebeli care și-au îndreptat spre noi puștile rusești de dimensiuni impresionante. Am încercat să stau de vorbă cu ei.

— Ce vreți? am întrebat eu în tigrină, cât de clar am putut.

Inima îmi bătea gata să-mi spargă pieptul. Pentru o clipă au fost surprinși. Cel mai înalt dintre ei mă privea fix. Se mai auzea încă Glenn Gould cântând.

— Tu vii cu noi, a lătrat el.

Pentru nimic în lume n-aș fi lăsat-o pe Silvia să plece cu animalele alea. Peste cadavrul meu.

— Hai, cărați-vă, am strigat eu adăugând și niște înjurături auzite de la pacienți.

I-am strigat Silviei să treacă la volan și să mă anunțe când e gata să pornească mașina.

Era în stare de șoc.

— Nu, Matthew, poate că ar trebui să facem ce spun ei.

— La dracu', ascultă-mă! Doar nu vrei să fii prizoniera lor.

Fă ce-ți spun eu.

Unul din rebeli mi-a făcut semn cu arma să-l urmez. Am refuzat, conștient de faptul că era gata să apese pe trăgaci.

— Haide, Silvia!

Nicio reacție.

Ochii agresorului sticleau de furie. Avea clar intenții criminale. Rațiunea m-a părăsit și în locul ei a apărut instinctul animalic. Un glonț mi-a vâjâit pe la ureche, rupând orice legătură între mine și civilizație. Am ochit pieptul agresorului și am tras. El s-a aruncat la pământ și a evitat glonțul. Înainte de a se ridica în picioare, am zărit un al treilea om înarmat cu pușca îndreptată spre Silvia.

Instinctiv, fără să ezit, am tras. Omul a căzut pe spate. A fost cel mai îngrozitor moment din viața mea. Am intrat în mașină și am scuturat-o pe Silvia strigându-i numele, cât de tare am putut. A reușit să-și revină și mașina a pornit stârnind un nor de praf.

Se trăgea asupra noastră din două direcții. Când am prins viteză, am ieșit puțin pe geam și am descărcat pistolul în direcția dușmanilor. Era un adevărat iad. Aerul parcă exploda de iminența morții.

În secunda următoare am simțit că ceva îmi sfâșie tâmpla. Capul îmi pulsa nebunește.

Apoi n-am mai știut nimic.

- ERICH SEGAL -

PARTEA A DOUA
Vara 1978

12

O rază blândă de soare se strecura prin deschizătura ferestrei, mângâindu-mi obrazul în timp ce-mi recăpătăm treptat cunoștința. Încet-încet am devenit conștient de faptul că mă găseam într-un fel de pat de spital. Capul mă durea; un junghi îmi săgeta brațul. Aplecată deasupra mea, cu chipul obosit și îngrijorat, se afla mama. Ce căuta aici? Unde mă aflam?

Pe chipul mamei se citea o enormă ușurare datorită faptului că deschisesem ochii.

— Matthew, mă auzi? a întrebat ea temătoare.

Deși abia trezit, reacția mea imediată a fost: „*Unde este Silvia?*”

Încercam disperat să vorbesc, înghițind aer, dar nu eram în stare să scot niciun sunet.

Am simțit atunci o mână atingându-mă cu afecțiune și am recunoscut vocea fratelui meu:

— Ia-o ușor, Matthew, a spus el. Ai trecut prin al dracului de multe. Vei putea să-ți uimești nepoții spunându-le că ai fost împușcat în cap și ai supraviețuit.

În sfârșit am reușit să articulez câteva cuvinte.

— Chaz, se simte bine? A reușit să scape?

Părea că nu înțelege ce voiam să spun și mi-a răspuns:

— Încearcă să te relaxezi. Cel mai important lucru este că ți-ai revenit.

— Nu, nu-i asta, am protestat, devenind din ce în ce mai agitat.

Un bărbat grizonat, într-un halat alb, a intrat în câmpul meu vizual, întrerupând conversația. Mi s-a adresat într-o engleză cu un accent ciudat.

— Doctore Hiller, știți unde vă aflați?

În acel moment nu eram sigur nici măcar cine eram.

Folosind din nou ciudatul său accent, domnul mi-a explicat politicos:

— Vă aflați la *Universitätsspital* – Spitalul Universitar din

Zürich.

Elveția! Vestea nu mi-a limpezit deloc gândurile. Ce căutam acolo?

— Numele meu este Tammuz, profesor Tammuz. Acum cinci zile v-am internat cu un glonț în osul sfenoid, foarte aproape de creier. Situația dumneavoastră era destul de gravă. V-am operat imediat și sunt fericit să constat că v-ați întors printre noi.

Mama mi-a explicat mai departe:

— Malcolm a venit cu noi săptămâna trecută și a stat lângă profesorul Tammuz în timpul operației. Spunea că a fost o lucrare splendidă. Din nefericire, avea propriii săi pacienți și a trebuit să se întoarcă la Dearborn.

Mă simțeam amețit, iar ceea ce auzeam nu lămurea lucrurile.

— Cum mama dracului am ajuns aici?

— Se pare că ai fost îmbarcat într-o ambulanță aeriană privată, a spus Chaz.

L-am privit disperat pe profesor.

— Cine altcineva mai era cu mine?

— Un tânăr neurolog și o asistentă.

— Nu era și o italiancă? Ochii mei implorau. Vreau să spun, că ar fi trebuit să fie. Silvia era cu mine, știu că era. E frumoasă, brunetă, cam de un metru șaiszeci și cinci înălțime.

— Mă tem că nu mai era nimeni altcineva în avion, a repetat Tammuz.

Probabil că mă aflu sub efectul unor calmante puternice, deoarece întâmpinam dificultăți în a comunica familiei mele urgența situației. În acel moment, nici măcar nu știam dacă Silvia era în viață. Gândindu-mă la ceea ce se putuse întâmpla, îmi simțeam sufletul sfâșiat de durere.

— Chaz, am privit în sus spre fratele meu, cum ai aflat unde sunt?

— Am primit un telefon de la un doctor din Milano. Nu a fost prea darnic cu detaliile. Ne-a comunicat pur și simplu că ai fost rănit și transportat la Zürich, pentru a fi operat de cel

mai bun neurochirurg din lume. Din câte mi-am dat seama n-a exagerat.

În clipa aceea, profesorul a intervenit din nou:

— Poți să-ți amintești ceva din ceea ce s-a întâmplat înainte să încasezi glonțul?

Am încercat să gândesc. Cu toate acestea, efortul mental de a-mi aminti cele mai recente evenimente s-a dovedit extrem de dificil. În ciuda dificultății, am încercat un asalt asupra fortăreței memoriei mele, dorind să-i dărâm zidurile de piatră.

— Erau doi indivizi... trei. Cu carabine. Au încercat să ne ia prizonieri. Au deschis focul. Am ripostat. Cred că l-am nimerit pe unul dintre ei.

Nici măcar atunci nu m-am putut confrunta cu ideea de a fi ucis o ființă umană. Deoarece eram preocupat de soarta femeii pe care o iubeam, am strigat la cei prezenți:

— Silvia Dalessandro era cu mine când am fost atacați. Poate cineva să-mi spună ce s-a întâmplat cu ea?

Mama mi-a răspuns îngrijorată:

— Matthew, nu știm nimic mai mult decât ți-a spus doctorul. La știri au anunțat că un voluntar american a fost împușcat în Eritreea. Nu au menționat nimic despre vreo altă victimă.

Fratele meu a adăugat:

— Mai mult ca sigur că, pentru cineva atât de important, ar fi folosit un titlu răsunător „Moștenitoarea răpită”, sau așa ceva?

Eram la capătul răbdărilor.

— Este imposibil, am explodat. Nu se poate să fi dispărut pur și simplu.

Disperarea mea s-a dovedit contagioasă. Ai mei erau din ce în ce mai îngrijați de starea în care mă aflam. Fiecare încerca să găsească o modalitate pentru a mă calma.

— Poate că doctorul Pelletier știe ceva, zise Chaz. De fapt, a telefonat ieri și i-am promis că-l vom contacta în momentul

în care îți vei reveni.

— Bună idee, am încuviințat nerăbdător. Să vedem ce știe.

A durat aproape două ore pentru a stabili legătura cu Eritreea. Într-un târziu am auzit vocea lui François.

— Bine ai venit în lumea celor conștienți, Matthew. Mă bucur că ești din nou cu noi. Îți admir curajul, dar ce Dumnezeu te-a determinat să te arunci într-un act de eroism atât de ieftin?

— Uite ce e, termină cu prostiile! Silvia este în viață sau a murit?

A ezitat o fracțiune de secundă, înainte de a-mi răspunde pe un ton neutru:

— În viață, bineînțeles, mulțumită ție. Ea te-a adus înapoi.

— Unde este?

— Habar n-am, Matthew. Țasta este purul adevăr.

Slavă Domnului, m-am gândit, femeia cu care trebuia să mă căsătoresc era vie și nevătămată. Dar de ce nu se afla lângă mine?

— Cine a aranjat transportul aerian?

— Eh, eu, răspunse François.

Chiar și în starea în care mă aflam, am simțit că îmi ascunde ceva.

— Și Silvia unde s-a dus?

— Am presupus că a venit cu tine la Zürich. Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost cum te ținea de mâini în timp ce te ridicau în elicopter.

— Care elicopter?

— Unul dintre cele de la Red Sea Oil Rig, care ne-au ajutat să transportăm medicamentele. Ții minte? Te-au ridicat, iar ea a plecat cu tine. Vreau să spun, omule, i-ai salvat viața!

— François, ai numărul ei de telefon din Milano?

— Da. Dar mă îndoiesc că te va ajuta cu ceva.

Ce știa și nu voia să-mi spună?

— Dă-mi-l oricum.

I-am dat telefonul lui Chaz, care și-a notat numerele dictate de François. I-am spus apoi un „la revedere” grăbit și

i-am poruncit fratelui meu să-mi formeze imediat numărul.

A răspuns un bărbat cu o voce profundă.

— Pot vorbi cu Silvia Dalessandro? am întrebat politicos în italiană.

— Îmi pare rău, domnule, mi-a răspuns laconic.

La naiba, nu puteam nici măcar să-mi dau seama dacă Silvia era acolo sau nu. Cu ultimele puteri, am decis să joc tare.

— Pot vorbi cu domnul Dalessandro, vă rog?

— *Prego?*

— Uite ce e, nu face pe prostul. Dă-mi-l pe șeful tău la telefon. Este în legătură cu fiica sa, cea a cărei viață am salvat-o.

Mi s-a părut că acest lucru a făcut o oarecare impresie. Mi-a cerut să aștept. După câteva clipe, un domn care vorbea engleza cu rutina unui crainic BBC, a ridicat receptorul.

— Bună seara, doctore Hiller. Eu sunt Dalessandro. Nu vă pot mulțumi îndeajuns pentru ceea ce ați făcut. Sunt încântat să aud că vă simțiți mai bine. Am fost foarte îngrijorat.

Dumnezeule, individul se interesase în mod efectiv de starea mea, dar nu se gândise niciodată să mă sune ca să-mi mulțumească? Instinctiv am simțit că nu mai aveam timp, și am trecut direct la subiect.

— Unde este Silvia?

Riposta sa – deoarece nu se putea numi răspuns – a fost fină precum mătasea:

— A fost foarte supărată, Matthew. Sunt sigur că înțelegi acest lucru.

— Pot vorbi cu ea?

— Nu cred că este momentul potrivit.

Ce nenorocit arogant.

— Ei bine, când dracu' crezi că va fi momentul?

— Cred că este mai bine să punem punct conversației noastre, mi-a răspuns politicos, dar ferm. La revedere, doctore.

O puternică premoniție îmi spunea că aceasta era ultima posibilitate de comunicare cu familia Dalessandro, așa încât am hotărât să mă agăț de ea cu tenacitate și să pun cărțile pe masă.

— La naiba, domnule Dalessandro, nu realizați că am ucis un om pentru ea?

Nici măcar această izbucnire sălbatică nu l-a mișcat. A răspuns cu un calm desăvârșit – și aparent cu o profundă sinceritate:

— Matthew, îți voi rămâne întotdeauna îndatorat pentru salvarea vieții fiicei mele.

Apoi a închis.

Am căzut pe pernă într-o letargie totală.

Mi-am dorit atunci ca glonțul care-mi perforase capul să mă fi omorât.

13

În Italia un „mariaj regal” unește două dinastii

Milano, 4 august 1978. Cea mai asemănătoare ceremonie cu o nuntă regală modernă, pe care a văzut-o vreodată populația Italiei a avut loc astăzi la Milano. Aceasta a unit pe cel mai căutat burlac al țării, Niccolo Rinaldi, patruzeci și unu de ani, fiul și moștenitorul președintelui corporației multinaționale METRO cu Silvia Dalessandro în vârstă de douăzeci și cinci de ani, fiica directorului marelui conglomerat FAMA.

Observatorii sunt de părere că acest eveniment va duce în mod inevitabil la cea mai mare fuziune a unor corporații din istoria industriei italiene.

La ceremonie au luat parte doar rudele apropiate.

Mireasa, originară din Milano, a fost eleva școlii romano-catolice Sf. Bartolomeu și a obținut licența în medicină la Universitatea Cambridge. Cuplul se va stabili în Milano.

În naivitatea lor, mama și Chaz au încercat să-mi ascundă vestea. Nu și-au dat seama că întreaga lume adoră astfel de evenimente, rupte parcă din basme. Nunta a fost transmisă pe toate canalele de televiziune care se urmăreau în spital. Am privit-o de nenumărate ori, comentată în Dumnezeu știe câte limbi.

În timpul următoarelor săptămâni, sentimentele mele au oscilat între lipsă de încredere și paranoia. Din când în când mă rugam ca totul să nu fie decât un coșmar din care să mă trezesc și, spre marea mea ușurare, să constat că totul era ca înainte.

În punctul culminant al nebuniei mele, mi-am imaginat că acei criminali fuseseră angajați de tatăl Silviei pentru a mă ucide și pentru a o aduce înapoi. Însă majoritatea timpului am fost total uimit. Nu știam ce să cred despre Silvia, despre

lume, despre mine însumi.

Chinul meu s-a prelungit deoarece în următoarele câteva săptămâni nu a existat ziar sau revistă care să nu prezinte imagini ale cuplului în timpul lunii de miere.

— Matthew, mi-a spus Chaz cu blândețe, trebuie să te consolezi cu ideea că poate nu vei afla niciodată ce s-a întâmplat cu adevărat. Ar trebui să te bucuri că ești în viață și te vei reface total.

Asta nu e o consolare, mi-am spus. Asta este o pedeapsă.

Într-o după-amiază târzie, cu trei zile înainte de a mă externa, stăteam lângă ușa deschisă ce da spre terasă, încercând să citesc și să iau un pic de aer. Asistenta a intrat pentru a anunța un vizitator neașteptat: o tânără care se prezentase drept „Sarah Conrad, prietena unui prieten”.

Era fără doar și poate frumoasă, cu părul șaten strălucitor tuns scurt, ochi blânzi și voce caldă. Accentul englezesc impecabil mi-a sugerat imediat cine era. Am intuit motivul vizitei și am cerut să fim lăsați singuri. M-a privit – un pic stânjenită, mi-am zis eu – și, într-un târziu m-a întrebat:

— Te simți bine?

— Asta depinde de cine întreabă, am răspuns suspicios. Ea te-a trimis?

Sarah a încuviințat din cap.

— Ai fost la nuntă?

— Da.

— De ce a făcut-o?

A strâns din umeri.

— Nu știu. Cred că nici ea nu știe. Era ceva de la sine înțeles.

Părea că își cântărește fiecare cuvânt.

— Dar asta era înainte de Paris – înainte de Africa.

Nu mi-a răspuns imediat. Stătea pe marginea scaunului, ca o școlăriță, strângându-și pumnii, incapabilă să mă privească în ochi. Apoi, a scos un plic. S-a ridicat, mi l-a înmănat și a dat să plece.

— Nu, așteaptă, am strigat eu. Apoi am adăugat: te rog. S-a așezat neliniștită, în timp ce desfăceam scrisoarea:

*Dragul meu prieten,
Îți datorez viața și o explicație. Voi fi întotdeauna recunoscătoare că am avut ocazia să petrec câteva clipe alături de cineva atât de minunat ca tine. Mi-aș fi dorit enorm ca finalul să fi fost altul.*

În situația de față, nu pot să-ți spun decât că am făcut ceea ce mi s-a părut a fi corect. Pentru amândoi.

Iartă-mă, te rog. Sunt sigură că vei afla fericirea pe care o meriți. Voi prețui bucuria întâlnirii noastre tot restul vieții mele.

*Cu dragoste,
Silvia*

Abia în acel moment mi-am dat seama că nu renunțasem să sper. Dar, cu propria sa mână, Silvia distrusese ultimul refugiu al deziluziei mele.

— Spune-mi sincer, cum au convins-o să-l ia de bărbat?

— Nu i-au pus pistolul la tâmplă, îmi răspunse Sarah aproape în șoaptă.

S-a oprit, regretând în mod evident metafora pe care o alesese.

În mod eronat, speram că, insistând, voi obține de la ea explicația pe care o doream.

Sarah a simțit acest lucru, și, în ciuda întrebărilor mele insistente, i-a rămas loială Silviei. Într-un târziu, s-a ridicat.

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Vreau să spun: mă bucur că te vei reface complet. Dacă ai nevoie de ceva...

Nu și-a terminat gândul. În mod clar era pe punctul de a se abate de la scenariul aprobat.

— Aș putea să-ți încredințez un răspuns pentru ea?

A negat neajutorată.

— Deci asta a fost totul? întrebarea era atât pentru mine, cât și pentru ea. Ne întâlnim, ne îndrăgostim, iar apoi ea dispăre pur și simplu de pe planetă fără măcar să-și ia la

revedere?

— Îmi pare rău, Matthew, a murmurat Sarah, dar nu ești singurul care suferă.

S-a ridicat, s-a îndreptat spre ușă, iar eu am strigat după ea.

— Ce vrei să spui cu asta? Ce dracu' vrei să spui?

S-a oprit și s-a întors din nou spre mine. Am fost surprins să observ că era pe punctul de a izbucni în lacrimi.

— Avea dreptate, Matthew. Ești exact așa cum te-a descris.

Apoi a plecat, iar eu am rămas singur cu ultimele cuvinte ale Silviei.

Când, în sfârșit, mi-au permis să părăsesc spitalul, profesorul Tammuz însuși mi-a cerut insistent să iau lucrurile ușor și să evit situațiile stresante. Două milenii nu produsese un tratament mai bun decât părerea lui Hippocrate potrivit căreia cel mai mare vindecător este timpul.

— Matthew este încă nesigur pe picioarele sale, mi-a informat doctorul familia. Obosește repede și trebuie să-și recapete forțele – atât psihice, cât și fizice.

Am dus-o pe mama la aeroport împreună cu fratele meu. M-a îmbrățișat de bun rămas și, cu evidente păreri de rău, s-a îmbarcat într-un avion ce avea să o ducă în Michigan. A trebuit s-o convingem că Malcolm are nevoie de ea. Deoarece Ellen, care aștepta un copil, stătea cu părinții ei, Chaz s-a dovedit persoana cea mai potrivită pentru a-mi ține companie.

Două ore mai târziu ne aflam într-un tren ce străbătea țara.

— Unde se află locul acela unde vrei să mă duci? l-am întrebat eu iritat.

Fratele meu suporta cu răbdarea unui sfânt comportamentul meu irascibil. Nu mă puteam abține să nu-i găsesc nod în papură.

Elveția are în surplus două lucruri: ceasuri cu cuc și munți. Deci, de ce trebuie să străbătem atâta drum doar ca să vedem un alt deal înalt?

— Întâi de toate, călătoria în sine este frumoasă, a început Chaz plin de răbdare. În al doilea rând, mergem de fapt pe acoperișul lumii, de unde poți vedea practic totul până la Matterhorn. În al treilea rând, nu avem altceva de făcut decât să ne plimbăm, să ne relaxăm și să privim zăpada.

— Este prea devreme, am mormăit. N-o să fie niciun pic de zăpadă.

— Pe ghețar este întotdeauna, răspuse el triumfător. Sunt sigur că vei începe să dormi și să mai pui ceva kilograme pe tine. Și, cel mai important lucru, ai putea chiar să găsești persoana pe care o cauți.

— Mda? Pe cine?

— Pe tine însuși, idiotule.

Am coborât din tren la Sion și am străbătut două străzi până la funicular, care a pornit imediat; aproximativ douăzeci de minute am urcat cu el până în orașul Crans-Montana.

Hotel du Parc, la începutul secolului un sanatoriu pentru tuberculoși, oferea de pe terasa sa o superbă vedere panoramică a Matterhorn-ului.

În ciuda părerii potrivit căreia aerul de înălțime te ține treaz în primele nopți, în clipa în care m-am întins pe pat, am adormit îmbrăcat. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc este că Chaz mi-a scos pantofii.

— Așa, fratele meu mai mare, relaxează-te. Ești pe muntele vrăjit acum. Te vei simți mult mai bine. Știu că așa va fi.

Chiar și pesimismul celui mai înveterat mizantrop ar fi fost învins de priveliștea unei coline masive, acoperită de zăpadă reflectând soarele strălucitor de vară. Aceasta era panorama ce se deschidea de pe terasa noastră în timp ce luam micul

dejun. Pâinea provenea de la brutăria de peste drum, untul de la proprietarul unei vaci din apropiere, iar brânza din orașul învecinat.

Asemeni unor școlari, am „folosit” chiflele în plus din *panier*-ul nostru pentru a ne încropi prânzul la picnicul pe care aveam de gând să-l organizăm pe ghețar.

Când am coborât din telecabină, la trei mii de metri altitudine, aerul era rarefiat și respiram cu greutate. În fața noastră se întindea o câmpie concavă acoperită cu zăpadă.

Ca un ghid conștiincios ce era, Chaz mi-a arătat cele mai atractive schioare echipate în cei mai minimaliști bikini.

— Și ce-i cu asta, am spus eu pe un ton acru. Tu ești însurat, iar mie nu-mi pasă. Hai să mâncăm de prânz.

Chaz a răs.

— Ce s-a întâmplat?

— E abia ora zece. Oricum, îmi pare bine să văd că ți-a revenit pofta de mâncare.

După o săptămână de colindat prin pădurile liniștite, pe lângă lacurile limpezi aflate deasupra unor mici orașele și sate, am simțit că-mi recapăt puterile. Rănile mele interioare au început să doară mai puțin.

I-am sugerat fratelui meu să închiriem schiuri.

— Profesorul Tammuz a spus s-o iei ușor.

— Hai să fim serioși, ghețarul este plat ca o clătită. Dacă există un loc unde să pot schia, asta este.

Deși picioarele îmi erau destul de nesigure la început, până la amiază, am reușit să fac o figură destul de frumoasă. Era foarte amuzant, iar Chaz părea mulțumit.

Câteva zile mai târziu, în timp ce ne plimbam prin piața centrală căutând un local pentru a lua masa de prânz, am observat un afiș lipit pe peretele bisericii care anunța un recital de pian al celebrului Vladimir Horowitz. Crans, așezat strategic între Geneva și Milano, atrage o mulțime foarte cosmopolită.

În acea după-amiază, în mijlocul lăcașului de cult cu ziduri albe, se afla o platformă înnobilită de prezența unui magnific pian de concert, lustruit până la perfecțiune.

Deoarece ora de începere a concertului se apropia, am început să fiu agitat. Nu mai auzisem muzică interpretată *live* de atâta timp (de fapt, unica muzică pe care o „ascultasem” în ultimele luni fusese cea din capul meu).

La ora patru, mica biserică era plină până la refuz. Horowitz a pășit pe scenă, osos și slab, cu umerii încovoiați. Avea un chip de păsăroi și părea nervos. Asta, până a ajuns la pian. În momentul în care s-a așezat, întreaga lui ființă emana o încredere supremă, chiar înainte de a cânta prima notă.

A fost o experiență de neuitat. Nu am auzit niciodată pe nimeni care să cânte atât de delicat, exprimând în același timp atâta pasiune. Pentru o fracțiune de secundă, aproape că am regretat alegerea pe care o făcusem cu mult timp în urmă, aceea de a deveni medic.

Programul său variat a demonstrat că nu se temea să abordeze niciun stil componistic. Interpretarea era uimitoare, iar viteza cu care cânta extraordinară. Am simțit că o parte din talentul său consta în a demonstra cât de repede poate o ființă umană să cânte, rămânând totuși un muzician, nu un cântăreț.

Ritmul *allegretto* al sonatei pentru pian de Mozart a fost destul de rapid. *Scherzo*-ul lui Chopin a fost și mai iute. Dar piesa de rezistență a reprezentat-o alegerea pentru final a lui Moritz Moszkowski, un compozitor prusac puțin cunoscut, a cărui Studiu în Fa – de aproximativ un minut și jumătate – a lăsat atât audiența cât și solistul fără respirație.

Bisul pe care l-a oferit a fost o surpriză și o încântare pentru mine. Era propriul său aranjament la piesa lui John Philip Sousa „Stars and Stripes Forever”, interpretat cu o asemenea patimă încât, atunci când l-a imitat pe *piccolo obbligato* în marea finală, mi s-a părut că are trei mâini. Am fost primul în picioare, ovaționând atât din patriotism, cât și

din profundă admirație pentru geniul uman.

Ambianța bisericii transformase publicul într-un fel de congregație. Mulți dintre cei prezenți au simțit nevoia să urce pe scenă și să-i strângă mâna maestrului – gest cu care nu era obișnuit în mod curent. În timp ce-mi așteptam rândul, priveam la magnificul Steinway cu dorința unui om aflat pe o insulă pustie care vede după mulți ani o femeie voluptuoasă.

Chaz mi-a observat privirea fixă și mi-a șoptit:

— Rămâi prin preajmă și vei cânta după ce pleacă.

Într-un târziu, Horowitz a scăpat de admiratorii săi și, după câteva minute, sala a rămas goală. Nu mai eram decât eu, Chaz și pianul.

— N-au să-l încuie?

— Suntem într-un sat, mi-a răspuns, nimeni nu încuie nimic. Haide, servește-te. Trebuie să cumpăr niște cărți poștale. Ne întâlnim la hotel.

Părea foarte tentant. Am rămas pe banchetă multă vreme, fără să îndrăznesc să ating clapele. La început mă întrebam ce să cânt. Apoi m-am întrebat ce aș putea cânta.

Încet, tot mai îngrozit, am găsit răspunsul: nimic. Absolut nimic.

În acel moment am știut că voi supraviețui pierderii Silviei, dar muzica era în mod iremediabil pierdută.

Din mâinile mele. Din capul meu. Din inima mea.

14

Mă simțeam aproape invizibil în timp ce treceam prin mulțimea veselă a turiștilor care sporovăiau despre cinele pe care aveau să le ia.

M-am hotărât să nu spun nimănui despre tăcerea din interiorul meu. Nu doream să încarc cu această povară pe altcineva.

Întors la hotel, m-am străduit din răspuțeri să mențin vie conversația în timpul mesei, perfect conștient de faptul că, mai devreme sau mai târziu, Chaz îmi va adresa dureroasa întrebare. Ceva mai târziu, în timp ce stăteam liniștiți pe verandă, m-a întrebat:

— Cum a mers?

— Ce anume?

— Reîntâlnirea ta cu claviatura.

Am dat din mâna dreaptă indicând „așa-și-așa”.

— Acordă-ți o șansă. Totul va reveni.

Nu știa. Cum ar fi putut să știe?

După câteva zile de gândire am luat o hotărâre. Voi înceta să mai jelesc. Nu voi fi un motiv de îngrijorare pentru familia mea. Dacă nu mi-ar fi fost groază, presupun că m-aș fi aruncat de pe una dintre cele mai frumoase stânci. Dar Ellen avea să mă facă unchi. Era timpul să nu mă mai ascund în acea lume a fanteziei unde scenariul era prea frumos pentru a fi adevărat.

Chaz reușise să mă convingă că motoul lui Scott Fitzgerald (împrumutat de la George Herbert) era corect: să trăiești bine este cea mai bună răzbunare.

— În cazul tău, a adăugat, cu un plus de maturitate dobândită în timpul acestei încercări atât de grele, ar fi bine să începi prin a trăi din nou.

Am încercat să zâmbesc. Acest răspuns „facial” atât de necesar pentru o relație socială normală era ceva ce trebuia să învăț din nou.

Încă din aceeași zi, am început să acționez în sensul deciziei luate. Fratele meu a privit blocat cum îmi îngrămădeam hainele într-o valiză.

— Nu vorbești serios, nu-i așa? N-ai să te întorci în Africa.

— Ei bine, văd că nu ești încă prea bătrân pentru a învăța ceva de la fratele tău mai mare, Chaz. Se numește onorarea promisiunilor. Am semnat contractul pentru doi ani și, Dumnezeuule, știi câtă nevoie au de mine. Mă întorc acolo unde pot fi de folos.

Convins că nu-mi voi schimba decizia, s-a resemnat și m-a ajutat să-mi pregătesc întoarcerea în sălbăticie. Aveam o mulțime de bani de cheltuială, deoarece toate facturile de la spital fuseseră achitate de Médecine Internationale, care continuase să-mi plătească și salariul pe perioada cât am fost internat. Am cumpărat cadouri pentru toată lumea, inclusiv o sticlă de geneva (de dimensiuni normale) pentru Maurice.

Doar când ne aflam la poarta de îmbarcare și a auzit ultimul anunț pentru zborul meu, Chaz a devenit agitat. Rezistase eroic în timpul a ceea ce reprezentase pentru el o crucificare emoțională. Devenisem mult mai apropiați după ce fusesem la un pas de moarte, fapt pe care reușise să-l nege cu succes până în ultima clipă.

L-am bătut pe umăr.

— Nu-ți fie teamă, Chaz, mă voi întoarce întreg, îți promit.

— Așa ai spus și prima dată.

Zâmbi cu toți dinții.

— Și așa am și făcut, nu? Sărut-o pe Ellen din partea mea.

Ne-am îmbrățișat și n-am privit înapoi în timp ce mă îndreptam spre avion.

Curând după ce am decolat, mi-am amintit că uitasem să cumpăr un cadou pentru François. Din fericire, am putut îndrepta această gravă omisiune când am schimbat avionul în Cairo. Cu douăzeci și cinci de dolari i-am cumpărat o

imitație din plastic a Sfinxului. Singura problemă era că nu putea fi fumat sau băut, însă demonstra că mă gândisem la el.

Și, așa cum promisese la telefon când a primit jubilând vestea cum că-mi rezervasem bilete de avion pentru a mă întoarce, mă aștepta la aeroportul din Asmara.

Când am făcut primii câțiva pași, am simțit că mă sufoc. Nu mai era, așa cum fusese odată, o călătorie în necunoscut. Era o întoarcere la ceva foarte familiar.

François m-a îmbrățișat.

Deși am protestat susținând că-mi recăpătasem sănătatea și puterile, a insistat să-mi care bagajele până la mașină. Dar cel mai generos gest a fost acela că s-a abținut să fumeze, în semn de respect pentru puritatea elvețiană a plămânilor mei.

În timpul călătoriei, m-a pus la curent cu aproape toate evenimentele: schimbările de personal și chiar cu fapte minore petrecute în timpul absenței mele. A fost un fel de performanță, de bravură din partea lui faptul că nu a menționat niciodată numele Silviei.

Și, așa cum a demonstrat restul serii, dispariția ei era totală. Numele ei fusese eliminat din vocabularul tuturor.

— Ne-ai lipsit, a declarat François pe un ton surprinzător, fără umorul acid care îl caracteriza. Doar în lipsa ta ne-am dat seama cât de valoros ești. În orice caz, a mai spus el, bătându-mă pe umăr, o dată cu întoarcerea ta suntem din nou în formație completă. Am reușit să-l aduc și pe individul acela australian.

— Cum e tipul? am întrebat.

— Ca doctor, de primă mână. Ca om, zero. Aparent, zvonul potrivit căruia modestia nu-l caracterizează pare întemeiat. Nu este atât de irezistibil pe cât se crede, dar, când a sosit, Denise era într-o asemenea criză emoțională, încât s-a convins pe sine însăși că el reprezintă răspunsul la toate rugăciunile ei. Altfel, ego-ul lui ar fi murit de malnutriție. A urî aceeași persoană la unison cu alții este de natură să-ți ridice moralul.

Ca de obicei, observațiile de natură socială ale lui François erau perfect adevărate.

Toată lumea mă aștepta și berile locale St. George nu lipseau; un suflet generos a oferit ultimul sfert de sticlă de whisky de la duty-free.

Pe rând, m-au îmbrățișat toți. Excepție a făcut un tip musculos care abia de mi-a întins mâna când s-a prezentat cu un accent australian:

— Doug Maitland junior. (De parcă l-aș fi cunoscut pe Doug Maitland senior.) Îmi pare rău că n-am fost aici când ai încasat-o, amice, a început el modest. Aș fi putut să te scap într-o clipită.

— Ești chirurg neurolog?

— Nu, ortoped, dar știi ce înseamnă capul și, din câte am auzit, nu a fost ceva prea serios. Oricum, amice, e bine să te avem printre noi.

Ia stai un pic, m-am gândit. Nu cumva își închipuia că fusese acolo înaintea mea? François trebuie să fi căutat mult prin lista sa de oameni pentru a descoperi un asemenea personaj.

Mi-a făcut bine să-i văd pe toți. Chiar și taciturna Marta m-a sărutat cu sete, ca și Aida, profund mișcată de parfumul pe care i-l adusesem.

Reușisem să călătoresc câteva mii de mile de la Zürich, evitând orice gând legat de ceea ce mă adusesese de fapt acolo.

François nu schimbuse aranjamentele pentru dormit cât timp fusesem plecat. Mi s-a dat o lanternă, iar Gilles m-a ajutat să-mi car lucrurile în baraca numărul unsprezece. Mi le-a depus în fața ușii și am intrat singur. Era umezeală înăuntru, dar, așa fusese întotdeauna. Nu acordasem atenție acestor detalii ale climei.

Am aprins lanterna și am îndreptat-o spre pat. Era aranjat: un cearșaf curat și o pătură strânsă la picioarele patului. Cu doar trei luni înainte ne aflam acolo, făcând dragoste, iar acum eram singur, iar ea parcă nici n-ar fi existat. M-am îndreptat spre dulapurile confecționate în

grabă, special pentru noi. Am deschis sertarele din partea dreaptă. Hainele mele se aflau unde le lăsasem. Am deschis și în partea cealaltă. Ale ei se aflau încă acolo. Doar bătăile inimii, vocea și persoana ei lipseau.

Cum naiba aveam să dorm acolo în acea noapte?

Răspunsul era – cu greu.

În absența mea, câteva noi relații apăruseră în cadrul grupului. Se părea că al nostru coleg australian ni se alăturase cu un simț al proprietății mai mare chiar decât cizmele sale. Aproape imediat începuse să facă demersuri pentru a obține bungalow-ul unsprezece pentru el și Denise. „Ce mama mă-sii.” „Locul stă gol. Niciunul dinăștia doi nu se mai întoarce.”

La care François răspunsese, „Când voi fi convins de lucrul ăsta, voi lua în considerare atribuirea lui”.

Când Doug Maitland junior a „aterizat”, a fost cazat împreună cu bietul Gilles. Asta a reprezentat cel puțin o ciocnire între civilizații. În punctul culminant al relației lor, el și Denise alegeau se pare cele mai nepotrivite momente pentru a-i cere lui Gilles să plece.

M-am oferit imediat să mă mut înapoi în vechea mea baracă, dar François a fost categoric:

— Asta nu va fi o lecție pentru australian. Dar, dacă vrei cu adevărat să-l ajuți pe Gilles, ar fi generos din partea ta să-l lași să împartă baraca unsprezece cu tine.

— Bineînțeles, am răspuns. Mi-ar părea rău să-i ofer antipodeanului ăluia vreo satisfacție.

Datorită felului în care s-au aranjat lucrurile, ambele părți și-au afirmat victoria. Ceea ce mi-a mărturisit François este unul din secretele artei de a conduce.

Evident că șifonierul a trebuit să fie golit pentru hainele lui Gilles. Asta i-a acordat lui François dreptul de a da lucrurile Silviei cuiva care avea nevoie de ele.

Nu mi-a luat mult să mă resincronizez în ceea ce privește

rutina. Pacienții se schimbaseră, dar nu și bolile. Exista încă multă suferință nejustificată.

Continuam să pierdem bolnavi pe care, în circumstanțe obișnuite, i-am fi tratat pe loc și i-am fi trimis acasă să trăiască până la adânci bătrâneți.

Într-o seară, înainte de a ne așeza la cină, François m-a abordat separat:

— Apropo, Matt, mâine este marți.

— Mă bucur să aud asta – mai ales că astăzi e luni. M-aș fi îngrijorat dacă ar fi fost altfel.

— Haide, Matthew, doar știi ce facem eu și Maurice în fiecare marți după-amiază.

— Mda, așa-i. Mi-am adus brusc aminte. E ziua cataractei, nu-i așa?

— Da, și aș vrea să ni te alături.

— De când ai nevoie de ajutor la o procedură pe care ai efectuat-o probabil de o mie de ori?

— De acum.

Întinse mâinile în față și am observat malformația care, fie era de dată recentă, fie nu o remarcasem până atunci.

— Care ar fi problema? am întrebat, oferindu-i posibilitatea să poată cere orice detaliu dorea.

— Haide, Matthew. Pune diagnosticul. Arată ca artrita reumatoidă, și asta și este.

— Oh, îmi pare rău.

— E în regulă. Am avut timp să mă obișnuiesc cu gândul. Din fericire, îmi place să predau și, sincer îți spun, sunt nerăbdător să trăiesc printre luminile strălucitoare ale Parisului. Până atunci, există o soluție a problemei chiar aici.

— Care anume?

M-a privit drept în ochi și a zâmbit:

— Tu *mon cher*. De mâine începi să studiezi pentru a-mi lua locul ca chirurg de cataractă.

— Lui Doug n-o să-i placă, am remarcat eu.

— Ei bine, mie nu-mi place Doug, așa că suntem chit. Este o operație simplă, iar organizația noastră a specializat

întotdeauna medici care nu sunt chirurghi în această procedură oftalmologică. Nu-ți fie teamă, nu ți se va cere să faci transplant de cornee sau altceva de genul ăsta.

Nu știam cum să reacționez. Îmi dădeam seama că ceea ce făcuse François era foarte greu pentru cineva asemeni lui.

— Matthew, de ce ești atât de trist? a întrebat.

— Ei bine, știu că te va șoca ce-ți spun, dar chiar te plac.

— Mersi, dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu spune nimănui. Nu vreau să-mi deteriorez imaginea.

— La naiba, cum ne-am descurca fără tine?

— Foarte bine, cred. Toți ar descoperi un lider de primă mână în persoana ta.

M-am întors în baracă în seara aceea frământat de gânduri. În ziua precedentă îmi fusese milă de mine însumi. În seara aceea aveam însă ceva mult mai important la care să mă gândesc: să-mi fie milă de François.

Cataracta reprezintă, probabil, cea mai frecventă cauză a orbirii în întreaga lume și este fenomenul cel mai studiat... Cel mai adesea apariția ei se datorează, probabil, radiațiilor solare...

N-am reușit să adorm și am bântuit toată noaptea prin sala de mese goală, reîncălzind un rest de cafea rămas din seara precedentă, străduindu-mă să-mi reîmprospățez cunoștințele pentru noua mea specialitate chirurgicală.

În locuri precum Eritreea, incidența acestei boli este de cel puțin douăzeci de ori mai mare decât în Europa sau America. Din această cauză nicio echipă nu trebuie să-și asume răspunderea dacă nu are un chirurg oculist capabil.

În ziua următoare, François era din nou el însuși, fără urmă de autocompătimire. Sunt sigur că era conștient de faptul că-l observam cu alți ochi, studiindu-l nu atât ca doctor, cât ca lider. Încercam doar să-mi imaginez cum ar fi fost dacă aș fi putut să-mi dau seama ce sarcină incredibil de dificilă și complexă avea de dus la îndeplinire.

În ceea ce privește tehnica chirurgicală, nu erau probleme. Întreaga procedură dura cel mult treizeci de minute, sub anestezie locală. Inciziile erau directe, dar delicate. În timp ce-l asistam am început să-mi dau seama de ce François hotărâse să se retragă și l-am respectat și mai mult pentru aceasta.

Marțea următoare, cu propriile mele mâini, am redat vederea la cinci orbi. A fost cea mai incitantă experiență a vieții mele. Un bătrân și-a văzut pentru prima dată nepoții. O femeie și-a văzut fiul adult pe care nu-l mai văzuse de când era băiețel. Și când mă gândesc că François avusese asemenea experiențe în fiecare săptămână de când lucra în domeniu. N-am putut să nu mă gândesc la cât de trist trebuia să se simtă pentru că nu mai putea practica această meserie.

În momentul în care mi-a încredințat controlul total al operației, zvonurile au început să circule. Mă afluam într-o situație delicată: nu mai eram unul dintre subalterni, dar nici șef.

Singura persoană care se mai simțea bine în compania mea era Gilles, care părea extrem de fericit că redevenisem colegi de cameră.

Datorită superiorității mele evidente, mi s-a încredințat o lampă cu kerosen pentru a putea lucra noaptea, fapt ce a declanșat un val de invidie la adresa mea. (Nu am nicio îndoială că Doug a cerut și el una în dimineața următoare.) Bineînțeles, faptul că aveam lumină i-a permis și lui Gilles să-și continue studiile ornitologice.

Într-una dintre seri, în timp ce mă uitam peste niște rapoarte, iar Gilles era adâncit în cercetările sale, i-am privit chipul în lumina tremurătoare a lămpii și mi s-a părut oarecum schimbat. Atunci mi-a venit în minte gândul de-a dreptul uimitor că – spre deosebire de ceilalți din această oază aflată în mijlocul deșertului – era mai fericit.

— Spune-mi, se datorează faptului că ai scăpat de australianul acela stupid?

— Ce-ai spus, Matthew?

— S-a întâmplat ceva cât timp am fost plecat?

— Ei bine, mi-am luat o mică vacanță. Am zburat până în Kenya.

— Oh, ai prieteni acolo?

— De fapt, pot spune că am. Unii care au lucrat cu părinții mei.

— Cu ce s-au ocupat?

— Părinții mei au fost misionari medicali. Au murit când eram copil. Oricum, chiar și înainte de moartea lor am locuit mai mult cu o mătușă și un unchi în Franța; îi vedeam doar când veneau pe-acasă. Nu am înțeles niciodată de ce nu m-au luat cu ei. Totuși, când, i-am vizitat pe prietenii lor, aceștia mi-au spus cât de greu i-a fost mamei mele să mă părăsească. Nu mi-am imaginat niciodată că ar fi putut să-mi ducă dorul.

A lăsat cartea jos și și-a scos ochelarii.

— Au fost uciși în timpul atacului Mau Mau din 1950. De atunci am fost copleșit de tristețe. Asta până când am ajuns aici. Acum fac ceea ce făceau și ei și am înțeles pentru ce și-au sacrificat viețile. Am vizitat școala care le poartă numele și am depus niște flori pe mormintele lor.

A tăcut o clipă, înainte de a continua.

— Cred că, atunci când voi fi terminat ce am de făcut aici, voi pleca în Kenya pentru a le continua munca.

Am fost mișcat de faptul că mi se confesase. Acum era rândul lui să pună o întrebare.

— Matthew, pot să te întreb ceva? M-am gândit mult la chestia asta.

— La ce anume?

— La micul tău pian.

Trebuia să vină vorba despre asta, mai devreme sau mai târziu.

— Ce-i cu el?

— Am observat că nu mai cânti. Ai renunțat dintr-un motiv anume – dacă nu sunt indiscret?

— Nu, e în regulă, am mințit eu. Pur și simplu nu am timp.

Mi-am dat seama că nu l-am convins.

— Lumea spune că te pricepeai foarte bine.

— Probabil că așa era – odată.

A simțit că nu eram dispus să-mi deschid mai mult porțile sufletului. Cu toate acestea, în timp ce se băga în pat, nu s-a putut abține să nu remarce:

— Păcat!

— Ce anume? am întrebat, simțindu-mă puțin stânjenit.

S-a întors și mi-a aruncat o privire mioapă, fără ochelari.

— Am stat într-o cameră în care cânta un mare pianist și n-am auzit niciodată o notă.

De când François îmi spusese că voi conduce întreg „spectacolul”, aveam ocazional momente de neîncredere când mă întrebam dacă voi reuși s-o fac fără a-l avea alături. Apoi, treptat, m-am regăsit și am așteptat cu nerăbdare plecarea sa, pentru a putea pune în practică unele din ideile personale, mai ales programul pentru sănătatea populației pe care-l pregăteam de mult.

În timpul săptămânii care preceda numirea mea oficială, am ținut neapărat să am o conversație particulară cu fiecare medic. I-am asigurat că nu se va schimba nimic în activitatea lor, decât dacă vor dori. (Ca de obicei, Maitland a reprezentat excepția. A cerut să facă el operațiile de cataractă. L-am refuzat.) A fost o ușurare să aflu că echipa era mulțumită de faptul că fusesem ales. Fiecare, în felul său, mi-a promis că mă va ajuta să trec peste dificultățile primelor zile. Formau o echipă minunată, devotamentul lor fiind dublat de experiență. François alesese bine.

În ziua în care s-a imbarcat, șeful nostru a refuzat orice manifestare și a insistat să menținem clinica deschisă ca de obicei. În noaptea precedentă, ignorasem sfatul medicului și băusem al naibii de mult, așa că ar fi putut interpreta mahmureala noastră din dimineața aceea ca expresie a

tristeții provocate de plecarea sa.

Următoarele optsprezece luni au fost dedicate construcției. Într-un fel, a-l avea pe François la Paris s-a dovedit un avantaj. Era mai aproape de cei care trăgeau sforile și, ca un fin diplomat, a reușit să ne facă rost de fonduri pentru echiparea sălilor de consultație cu aparatele de aer condiționat, atât de mult așteptate.

François a realizat un miracol cu finanțarea grandioasei mele Campanii pentru sănătatea populației. Eram hotărât să las în urma mea ceva, un semn oricât de modest, pentru îmbunătățirea stării de sănătate a acelor oameni îndelung și greu încercați. Am realizat acest lucru prin vaccinarea fiecărui copil pe care l-am putut găsi împotriva varicelei și poliomielitei.

După datele mele, am vaccinat aproape patruzeci de mii de copii, am pregătit douăzeci și patru de asistente și am înființat două clinici mobile pentru popularizarea noțiunilor de bază în ceea ce privește igiena.

Treptat, ne-am transformat într-o adevărată familie pe care – în ciuda faptului că eram total nepregătit – trebuia să o guvernez asemeni unui patriarh. În acel an am sărbătorit Crăciunul după tradiția ortodoxă, în satul Aidei. Am „combătut” cu litri de *zigini*, suportând toate urmările care au decurs din aceasta.

În toată această perioadă, nu am avut decât o singură problemă. Doug Maitland, puternicul Tarzan australian, n-a rezistat. Nici nu se uscaser bine cerneala de pe CV-ul său că, în mod ciudat, clima a început să-i afecteze o rană mai veche, căpătată la un joc de rugby. Curând acest lucru a devenit, ca și persoana lui, intolerabil. Deși plecarea lui ne perturba programul de lucru, i-am dat preavizul de cincisprezece zile.

Cu subtilitatea care-l caracteriza, mi-a reamintit de importanta sa contribuție.

— Uite ce e, amice, mi-am făcut treaba în gaura asta de șobolani, și mă bazez pe tine pentru o nenorocită de recomandare.

Retragerea sa grăbită a însemnat pentru mine o activitate pastorală susținută cu Denise. Am încercat s-o consolez, accentuând faptul că merita pe cineva mai bun decât îngâmfatul ăla nenorocit.

— Nu s-a terminat, a protestat ea cu încăpățănare. Îl voi vizita în Melbourne.

— Bineînțeles că așa vei face, am spus, încercând să par convingător.

Gilles putea să moară fericit. Le comunicase deja primilor doi oameni, la micul dejun, marea sa veste. În clipa în care m-a văzut, a început să freamăte de nerăbdare. Ceea ce exprima chipul său nu putea însemna decât un singur lucru.

— L-am văzut, Ibisul Nordic Pleșuv. L-am văzut în dimineața asta! Poți să-ți imaginezi ce-am simțit, Matthew?

— Nu, am răspuns sincer. Felicitări.

Eritreea este o țară unde nimic nu pare a se sfârși vreodată. Seceta începuse în 1968 – cu peste zece ani în urmă – și părea că nu se va mai termina. Ca și războiul civil. EPLF se refăcuse după atacul sovietic din 1978, dar niciuna dintre părți nu dădea vreun semn că și-ar fi pierdut dorința de a lupta sau că rezolvarea conflictului va avea loc în viitorul apropiat. Foametea rămânea o realitate.

Această lipsă de finalitate s-a răsfrânt, în mod inevitabil, și asupra personalului meu. Cozile din fiecare dimineață au continuat să fie la fel de lungi. Echipa care se ocupa de răniți, extrăgea gloanțele din corpurile soldaților în fiecare zi și în fiecare noapte.

Înainte de Crăciun, mi-am dat seama că toți doreau să se întorcă acasă. Aveam din ce în ce mai puțin succes în încercările de a le ridica moralul, străduindu-mă în același timp să mi-l mențin pe al meu.

Contractele lor se apropiiau de sfârșit și, niciunul dintre ei nu a făcut cerere de prelungire (dacă nu-l pun la socoteală pe Gilles, care intenționa să-și continue munca în Kenya).

Din perioada pe care o petrecusem împreună în Elveția, fratele meu învățase cum să câștige un conflict de idei cu mine fără a părea că mă contrazice. Recunoscuse că balanța psihicului meu înclină cu precădere spre altruism și nu invocase niciodată familia noastră – nici măcar pe micuța mea nepoată, Jessica – drept motiv pentru a mă întoarce acasă.

În schimb, mi-a atras în mod subtil atenția asupra legăturii între noile date ale geneticii și proiectul medical pe care-l conduceam.

„Imaginează-ți doar,” îmi scria. „într-o zi nu va mai trebui să ne preocupăm de vindecarea unor boli precum diabetul, pentru că ele nu vor mai exista. În loc de insulină prin noile tehnici se vor înlocui genele care determină sintetizarea ei în mod natural. Nu vrei să iei parte la așa ceva?”

Am fost din nou păcălit.

Cred că Chaz și-a dat seama că a reușit în momentul în care i-am cerut să-mi trimită mai multe materiale.

În timpul ultimelor șase luni ale contractului meu, am trimis cereri pentru un doctorat în biologie moleculară la numeroase universități. Domeniul meu special de experiență pare să fi făcut o impresie pozitivă, deoarece toate m-au acceptat.

M-am decis să merg la Harvard, pur și simplu pentru a nu-mi petrece tot restul carierei mele medicale explicând oamenilor de ce nu am făcut-o. Acolo am avut privilegiul de a studia cu Max Rudolph și cu succesorul său, Adam Coopersmith.

Noaptea de dinaintea plecării mele s-a transformat în tradiționala beție, cu discursuri ironice și declarații dulcege. Mă încerca deja nostalgia, dar m-am străduit să ascund

acest sentiment.

Cu un zbor programat atât de devreme, nu aş fi avut timp a doua zi dimineaţă să-mi iau rămas-bun cum se cuvine de la cele mai importante persoane – pacienţii. După ce mi-am făcut bagajele şi am terminat de împachetat cărţile, m-am strecurat afară şi am vizitat numeroasele focuri de tabără aprinse de cei care urmau să fie consultaţi în dimineaţa următoare.

Vorbind tigrina aproape la fel de bine ca engleza, puteam să schimb impresii cu pacienţii. Am recunoscut o femeie însărcinată pe care o tratam, al cărei prim copil murise de dizenterie.

I-am urat tot norocul din lume cu noul ei copil. Mi-a mulţumit pentru atenţie. Am sărutat-o de la revedere şi m-am întors în baracă.

Gilles aştepta nerăbdător să mă întorc.

— Hei, Matthew, erai pe cale să uiţi asta, a spus el, ridicând claviatura mea tăcută.

— E în regulă, am spus. Nu-mi mai trebuie.

— Dar ce să facem cu ea? Ar fi păcat s-o aruncăm pur şi simplu.

Am fost de acord cu acest lucru şi i-am sugerat să i-o dăruiască din partea mea femeii însărcinate care stătea lângă unul din focurile aflate în preajmă. Mi-am dat seama că nu-şi putea imagina ce-ar putea face *aceasta* cu ea. Privi apoi partea bună a lucrurilor şi spuse:

— Poate îi va inspira copilul să devină un virtuoz.

— Mai ştii.

Am zâmbit şi am intrat înăuntru.

Îmi lipsesc încă oamenii, pacienţii, chiar şi peisajul dezolant. Când mi-am luat la revedere de la prietenii mei din Eritreea m-am simţit foarte trist şi ruşinat că-i părăsesc pentru a mă întoarce într-un loc unde puteam să-mi pun picioarele pe masă, să deschid o sticlă de bere şi să mă uit la *Wild World of Sports*.

Cu aproximativ două luni înainte de a pleca, am primit aprobare pentru un spital cu douăzeci și patru de paturi și o sală de operații foarte bine echipată. Poate că nu înseamnă mult față de nevoile de acolo, dar reprezenta măcar un început. Și, dacă am rămas cu ceva din experiența trăită în Eritreea, acesta este sentimentul că am reușit să *schimb ceva*.

- ERICH SEGAL -

PARTEA A TREIA
New York 1981

15

Se spune că un absolvent care a intrat în laboratorul de inginerie genetică de la Harvard cu douăzeci de ani în urmă, nu a mai ieșit niciodată. Unii susțin că ar fi încă acolo, cu ochii lipiți de un microscop, căutând disperat o anume genă fugitivă. Există ceva adevăr în această poveste, deoarece, din momentul în care un cercetător se dedică unor astfel de studii, o parte din el rămâne pentru totdeauna legată de lumea aceea fantasmagorică, unde nu există nici zi, nici noapte, nici schimbări de anotimpuri și unde timpul pare să stea pe loc.

Când am ajuns la Harvard, domeniul era încă la început. Trecuseră mai puțin de douăzeci de ani de când Crick și Watson descoperiseră structura ADN-ului, oferind o cheie care, în timp, avea să deschidă drumul spre fiecare secret al celor șaptezeci și cinci de trilioane de celule ale corpului.

Cu toate acestea, existau deja vizionari care erau convinși că toate bolile vor fi într-un final vindecate prin introducerea versiunii corecte a genei depistată a fi în neregulă.

M-am numărat printre acești dedicați entuziaști. Eram convins că acest lucru poate fi realizat, trebuie să fie realizat și, chiar dacă niciunul dintre noi nu va mai închide un ochi toată viața – va fi realizat.

Mi-am petrecut primii patru ani după întoarcerea mea din Africa fixat în fața sintetizatorului de ADN, căutând combinația moleculară perfectă care ar putea fi folosită pentru a face o tumoare să regreseze.

Căutarea obsesivă a unei singure gene îmi amintea de Gilles, care îngheța la ora cinci în fiecare dimineață, scrutând orizontul pentru a zări o clipă o pasăre rară. Obsesia mea de a eradica boala mă ținea treaz toată noaptea.

Poate un om supraviețui doar cu pizza? Ani de zile, filosofii au dezbătut acest subiect. În ce mă privește, am testat acest lucru în mod empiric. Știam că în Eritreea un om poate supraviețui doar cu *injara* și cu alte câteva produse. Mult

mai hrănitoare era dieta constând dintr-o bucată plată de pâine, brânză topită și felii de roșii.

Unii ar putea să se întrebe despre relevanța acestui studiu științific. Răspunsul este acela că, atunci ești total legat de un anumit tip de ADN, nu mai pierzi timpul cu mâncatul la o anumită oră. Pizza este tot ce îți permiți.

Proiectul pentru dizertația mea era, deloc surprinzător, din domeniul neurobiologiei. Când ai fost împușcat în cap nu exagerezi afirmând că în minte îți vine foarte des problema creierului. Astfel am ajuns să studiez emisferele cerebrale, explorând căile neurale, navigând printre sinapse pentru a vedea ce aș putea descoperi în acest încă puțin cunoscut domeniu. Acest Eden interior era, de asemenea, un loc unde câteodată monștrii ies pentru a-și arăta tumorile distrugerii. Am devenit din ce în ce mai dedicat distrugerii acestora.

După ce mi-am terminat cercetările în biologie moleculară în 1984, am rămas la Harvard ca asociat postdoctorat. Cred că inerția a avut un cuvânt important de spus în luarea acestei decizii. Laboratoarele sunt cam la fel peste tot, iar Bostonul părea un loc la fel de potrivit ca oricare altul pentru a mânca pizza.

În afară de asta, în rarele ocazii când am luat masa în oraș, mi-am condus tovarășii spre North End, vechiul cartier italianesc al orașului, unde nu prea aveai ocazia să vezi vreo pancardă sau să auzi vreo vorbă în limba engleză.

De fiecare dată când am mers acolo, m-am așteptat să o văd pe Silvia. Câteodată aveam impresia că-i aud vocea sau că o zăresc trecând pe lângă mine. Mă grăbeam s-o ajung din urmă doar pentru a constata că, din nou, mintea îmi juca feste.

Chiar și în acea perioadă mai visam noaptea că reapărea, doar pentru a mă trezi din nou singur. Bănuiesc că nu numai dorința mea de a mă dedica științei mă ținea închis în laborator.

Când am început să-mi public studiile, am primit numeroase propuneri de la diverse institute, care mi-au trezit dorința de a mă muta. O ofertă deosebit de atractivă a venit din partea Școlii Medicale Cornell, din Manhattan.

În această perioadă, convins de faptul că mă transformam într-un „bătrân burlac cârcotaș”, Chaz era aproape disperat. Dorea să mă mut oriunde, sperând că, în drumul de la un microscop la altul, aș putea întâlni o stewardesă drăguță cu care să trăiesc fericit până la adânci bătrâneți. Ellen, care era la fel de îngrijorată de letargia mea sentimentală, exprimă aceeași speranță într-un mod puțin mai subtil:

— În Boston, femeia potrivită există dacă o poți găsi. În New York, chiar dacă încerci s-o eviți, te va găsi ea *pe tine*.

Chaz a insistat asupra infinitelor oportunități culturale pe care le oferea New York-ul – teatre, concerte, opere și altele asemenea. Ca să nu mai menționez convingerea lui că postul pe care-l voi ocupa va atrage cele mai bune și mai inteligente femei.

Până la urmă m-am decis să plec. Era timpul pentru o schimbare. Depășisem, în fine, sentimentul de vinovăție legat de faptul că locuința mea avea mai mult decât o încăpere. Am fost extrem de norocos; am găsit un apartament cu adevărat drăguț pe East End Avenue, cu vedere spre râu, care m-a inspirat să încep să fac jogging (greutatea mea părea să avanseze mai repede decât cariera).

Locul era ideal situat, iar prețul surprinzător de rezonabil, deși se afla pe piața imobiliară de șase săptămâni. Doamna Osterreicher, femeia în vârstă care îl vindea, era extrem de pretențioasă în ceea ce privește persoana care avea să locuiască în apartamentul pe care ea îl împărțise atâția ani cu soțul său psihanalist.

Dintr-un anumit motiv (disperare?) mi-a zâmbit în clipa în care am intrat și, se pare că în mod special, s-a oferit să-mi arate ea însăși apartamentul.

Totuși, nu a fost în stare să intre în biroul soțului său, și a

rămas stânjenită la ușă, în timp ce eu admiram rafturile de lemn ce îmbrăcau pereții de la dușumea la tavan, pline cu literatură de specialitate și beletristică în diferite limbi europene.

— Dacă vă interesează vreo carte, doctore... a început ea timidă, dar nu a putut termina propoziția.

— Nu le luați cu dumneavoastră? am întrebat, răspunzând cu o simpatie instantanee tristeții din vocea ei.

— Plec în Florida la fiica mea. Ei au deja foarte multe cărți.

S-a oprit când a observat privirea mea fixată asupra pianului.

Era un „parlor grands” din mahon, din acelea care se fabricau înainte de război, finisat de-a dreptul magnific, cu clape din fildeș. Nu știu de ce, dar am fost convins că este încă perfect acordat.

— Cântați? am auzit-o întrebând.

— Pe vremuri.

Se afla acum lângă umărul meu. Zâmbind cu căldură a făcut un gest spre instrument.

— Îmi veți face onoarea, doctore?

Tonul ei era rugător.

Am rămas paralizat pentru o secundă, prins la mijloc între dorința copleșitoare de a cânta – pentru mine și pentru ea – și certitudinea înfiorătoare că încă nu eram în stare.

Am privit în jos, spre claviatură și, brusc, m-am văzut în vârful acelor stânci din Mexic, care îi tentează pe temerari să-și riște viețile. Imaginea clapelor alb-negre mă amețea. Inima a început să-mi bată cu putere. M-am retras încet de pe marginea stâncilor imaginare.

— Îmi pare rău, am murmurat. N-am mai exersat de mult.

În ciuda dorinței mele arzătoare de a scăpa, m-am chinuit să fiu politicos și am rămas cât de mult am putut. A continuat să vorbească, dar nu am auzit nimic din ceea ce spunea. Când s-a ivit primul prilej favorabil, am șters-o.

M-am întors la spital, unde mă aștepta deja un mesaj din

partea agentului imobiliar: „Doamna Osterreicher ar dori să includă și pianul în prețul pe care îl veți oferi pentru apartament. Lua-ți-l înainte s-o ducă la balamuc.”

Nu există niciun cuvânt care să exprime exact opusul coșmarului. „Coșmar de zi” e impropriu spus, deoarece am trăit aceeași fantezie senzitivă în timpul somnului din aceea noapte.

Eram în fața pianului doctorului Osterreicher. Camera era întunecată, ora târzie, iar eu stăteam singur în fața pianului. Apoi am început să cânt. Era ușor, la fel de lipsit de efort precum respirația. De la lipsitul de simț artistic Preludiu în mi major, am trecut în mod natural prin restul *Clavecinul bine temperat*, partituri, sonate, interpretând ca un profesionist *arta fugii*. Apoi am luat-o de la început cu Preludiul în do major, într-o perpetuă călătorie prin operele complete pentru pian ale marelui maestru.

Atât trupul, cât și sufletul îmi erau pline de dragoste. Nu numai că puteam cânta din nou, ci eram unit cu muzica. A fost cel mai fericit moment al vieții mele.

Apoi m-am trezit. Dacă plăcerea visului fusese deosebită, durerea realității era mult mai profundă. Știam atunci că nu voi putea cânta niciodată la acel minunat pian.

În dimineața următoare am sunat-o pe doamna Osterreicher spre a-i mulțumi pentru hotărârea luată de a-mi vinde mie apartamentul și pentru generoasa ofertă legată de pian, pe care, din nefericire, nu o puteam accepta. Mi-a răspuns politicos că înțelege, dar mi-a lăsat impresia că i-am frânt inima.

Și astfel m-am mutat din Boston în iunie, când serile erau încă destul de răcoroase pentru a tenta un alergător începător.

Am găsit chiar și o menajeră care să-mi adune ciorapii de pe jos și să facă o oarecare curățenie. Deseori ajungeam acasă și descopeream că-mi lăsase în cuptorul cu microunde

o cină bogată, însoțită de o admonestare:

*Dragă doctore, sănătatea începe acasă.
A dumneavoastră, Mary Beth.*

Contractul meu prevedea existența a doi asistenți personali în laborator, care, în mod categoric, m-au ajutat să pun la punct lucrarea mea. Trei după-amieze pe săptămână lucram ca neurolog pediatru. Deși în cele mai multe cazuri era vorba doar de a pune un diagnostic și nimic mai mult, mi-a făcut plăcere relația personală cu tinerii mei pacienți. Privindu-i, îmi ziceam că activitatea de cercetare avea o motivație importantă.

La sfârșitul anilor optzeci, ingineria genetică ajunsese în sfârșit la niște rezultate concrete. În ce mă privește, dezvoltasem o tehnică pentru activarea celulelor ucigașe specifice T, care distrugeau anumite tumori la șoareci.

Asta nu înseamnă că munceam nonstop. Vreau să spun că, o dată pe an, mă duceam într-un loc exotic precum Acapulco, Honolulu sau Tokio (colegii mei știu într-adevăr cum să aleagă locurile pentru convențiile lor). Trebuia să merg, deoarece devenisem președinte.

Aceste întâlniri mi-au oferit ceea ce era considerată viață socială în acei ani: aventura scurtă, ocazională. Bănuiesc că unele dintre acele femei reprezentau partide reale. Nu am dus însă lucrurile mai departe deoarece, indiferent ce calități deosebite aveau, nu erau Silvia.

Pe atunci lucram cu toții contracronometru. French Anderson, unul dintre pionierii domeniului nostru, exprimase cel mai bine sentimentul de urgență pe care îl simțeam: „Întrebați-l pe pacientul care are cancer și căruia i-au mai dat doar câteva luni de trăit. Întrebați-l pe pacientul cu SIDA al cărui trup este străbătut de frisoane... *Graba* pornește din compasiunea pentru semenii noștri care au nevoie de ajutor *acum*.”

Dar pentru ca sectorul nostru medical să capete aripi, birocrății din Washington trebuia să găsească curajul de a ne permite să încercăm metodele de terapie pe ființe umane.

Au fost invocate tot soiul de argumente morale și medicale. Noțiunea de „amestec în lucrarea lui Dumnezeu” era una dintre obiecțiile de ordin doctrinar. Mai exista, de asemenea, o teamă justificată. Corpul deține cel puțin o sută de mii de gene, și am fi putut să activăm din greșeală una nepotrivită, lucru ce ar fi putut duce la un coșmar neoplasmic.

Până aveam să găsim pe cineva de la FDA dispus să riște, lupta noastră rămânea o dramă fără act final. Deliberările reușeau întotdeauna să depășească subiectul, până când deveneau academice, iar între timp pacientul murea. Cineva trebuia să-i oblige să ne lase să intervenim cât mai exista timp. Simțeam că era de datoria mea să fac acest lucru.

L-am cunoscut pe Josh Lipton, un puști adorabil, ciufulit, de unsprezece ani, când era pe patul de moarte. Fusese transferat de la Huston, unde meduloblastoma care creștea în creierul său fusese atacată fără succes prin chimioterapie, radiologie și chirurgical. Mai avea cel mult câteva săptămâni de trăit.

Deși fuseseră epuizate toate armele științei medicale, atât Josh, cât și părinții săi continuau să lupte. Și, în timp ce el se agăța cu tenacitate de viață, ei căutau alte metode posibile, fiind dispuși să încerce și alternativele oferite de terapiile neortodoxe ale „clinicilor pentru disperați” de peste granița cu Mexicul.

Am decis să fac cerere către Washington pentru a-l trata pe Josh. Am acceptat doi experți internaționali pentru a se constata dacă băiețelul se afla în afara sferei ajutorului medical cunoscut. Și, deoarece nu ar fi provocat nicio altă durere sau înrăutățire a stării sale, cei doi au cerut guvernamentalilor să-mi permită să încerc procedura mea, care – cel puțin în experimentele de laborator – reușise să încetinească creșterea tumorii.

Guvernul a dezbătut problema în amănunt, în timp ce viața lui Josh se scurgea cu fiecare minut. L-am examinat într-o după-amiază târzie și mi-am dat seama că următorul document adăugat celor anexate fișei sale va fi certificatul de deces.

Cu toate că nu-l cunoșteam personal, l-am sunat pe președintele comisiei, doctorul Stephen Grabiner, și l-am abordat direct:

— Vrei să citesc aprobarea FDA la înmormântarea lui, fir-ar să fie? Te rog, doctore, riscă. Capul meu este în joc, nu al tău. (Era de fapt capul lui Josh, dar în febra unor astfel de bătălii, pacienții se trezesc de multe ori dați deoparte.)

Ceva părea că se petrece la celălalt capăt al firului. O inimă a informat o minte, care a trezit o voință.

— Punct lovit, doctor Hiller. Am să văd dacă pot convinge comisia în timpul weekendului.

Este curios ce detalii triviale îți amintești în legătură cu evenimentele importante. Era aproape ora trei dimineața marți, 14 martie 1991. Ne aflam în laborator și eram pe cale să încercăm o nouă delicată culinară, o pizza cu somon afumat pe care o comandasem special la Le Mistral, când am primit un telefon. M-am gândit că, la acea oră din noapte, nu putea fi vorba despre ceva lipsit de importanță.

— Hei, Matthew, sunt Steve Grabiner. Îmi pare rău că te deranjez atât de târziu, dar știu că n-ai fi vrut să aștept până dimineață. Nu te voi plictisi cu amănunte: ai primit permisiunea s-o faci o *singură dată*. Nicio altă remarcă sau promisiuni viitoare. Îți voi trimite prin fax confirmarea.

Am rămas fără replică.

— Doctore Grabiner – Steve – ce pot să spun?

— Ei bine, îmi poți spune că ești absolut sigur că nu există niciun pericol ca totul să se transforme într-un spectacol de groază.

— Ei bine, nu pot, știi lucrul ăsta.

— Din acest motiv am de gând să beau un pahar foarte

mare de scotch și să mă duc la culcare. Noapte bună, bătrâne prieten.

În timp ce schițam o listă cu membrii echipei care trebuia treziți, a început calvarul. Îmi asumasem responsabilitatea unei vieți omeneste într-o călătorie spre necunoscut. Cu toate că părinții lui Josh îmi juraseră că nu-și vor face false speranțe, nu puteam suporta gândul ce-ar fi însemnat eșecul meu pentru ei.

Timpul era atât de prețios, încât am sunat-o pe asistenta de gardă a lui Josh pentru a-i convoca părinții care trebuia să-și dea consimțământul. Mi-a răspuns că domnul și doamna Lipton se aflau în camera fiului lor.

În mod obsesiv conștient de fiecare fir de nisip care se scurgea în clepsidră, am străbătut în goană curtea și am sărit în liftul ale cărui cifre luminoase se schimbau extrem de încet în acea noapte.

Când am ajuns pe palierul unde se afla Josh, m-am năpustit în camera lui. Barbara și Greg Lipton așteptau pe coridor. Plutea un sentiment de sărbătoare în aer, care mi se părea extrem de prematur.

— Oh, doctore Hiller, este o veste atât de minunată, a spus Barbara agitată.

— Vă mulțumesc, doctore, s-a exprimat mult mai sobru tatăl. Ne-ați oferit încă o șansă.

Știam că partea cea mai grea a muncii mele era aceea de a păstra măcar încrederea, dacă nu puteam înlătura total îndoiala. O replică bună, dar pe care n-o puteam lua în considerare. Ei, ca și mine, trebuia să fie pregătiți pentru eșec.

Băiatul se trezise deja, și am schimbat câteva cuvinte prietenoase în timp ce Resa, asistenta mea principală de la laborator, pregătea aparatura.

L-am întrebat pe tânărul meu pacient dacă știa despre ce era vorba.

— Tata spune că e o altă metodă, un nou medicament sau

așa ceva.

— Nu este chiar un medicament, am explicat. Este doar o modalitate prin care încercăm să rearanjăm celulele în sângele tău, astfel încât să se întoarcă în tine și să facă praf tumoarea aia o dată pentru totdeauna.

A încuviințat dând din cap somnoros, în timp ce luam o seringă din tavă. Am apucat brațul maltratat al băiatului și am încercat să găesc o venă care nu fusese distrusă. Am introdus acul cât de blând am putut și am recoltat sânge.

Resa a plecat grăbită spre laborator, unde alți doi asistenți așteptau să înceapă procesul încet, complicat și încă nedemonstrat, prin care celulelor T le era indusă atacarea tumorii.

În jurul orei șase dimineața, aparatele din laboratorul meu zumzăiau și stimularea începuse. Toate acestea aveau să dureze ceva timp. Neavând nimic de făcut, mă plimbam de colo-colo prin laborator. Resa a fost singura care a avut curajul să mă apostrofeze.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Matt, nu găsești altceva de făcut? Enervezi pe toată lumea.

Tocmai atunci a sunat telefonul. Era Warren Olivier, reprezentantul presei în spital.

— Hei, Hiller, ce se întâmplă?

Nu aveam niciun chef să-mi fac publice anxietățile, așa că am încercat să-l duc cu vorba, dar omul a continuat să insiste:

— Ce este chestia aia? Am auzit că ai primit aprobarea din partea băieților din D.C. Asta-i o știre trăsnet, omule. Trăsnet.

— Numai dacă reușesc.

— O să reușești, nu-i așa? Și, chiar dacă nu va fi așa, tot putem scoate ceva din faptul că ai fost primul căruia i s-a acordat permisiunea.

Am încercat să-mi păstrez calmul și mi-am adus aminte că meseria lui era aceea de a face loc în coloanele ziarelor unui

fapt ce devenea o specialitate medicală.

— Îmi pare rău, Warren, sunt foarte ocupat în acest moment.

— Bine, dar să nu uiți că sunt aici, Matthew. Și că formăm o echipă. Tu ești omul din interior, iar eu cel din exterior.

Am închis, curmându-i vorbăria goală și am jurat să nu fac echipei mele de laborator ceea ce-mi făcea Warren mie. Le-am spus că plec din spital ca să iau micul dejun și că mă voi întoarce peste câteva ore. Nu și-au ascuns mulțumirea.

Trei zile mai târziu, terminasem transferul genelor, iar noile celule erau gata de a fi introduse în sistemul sanguin al băiatului. Deși, în mod oficial, nimeni nu știa ce avea să se întâmple, se simțea o tensiune palpabilă chiar și pe coridorul unde se afla rezerva pacientului.

Părinții stăteau de-o parte și de alta a pernei lui Josh, ținându-l de mâini, în timp ce eu introduceam licoarea vrăjită – după cum am numit-o de dragul băiatului – în venele sale. Mă străduiam să par încrezător.

— Cum știu celulele exact unde să se ducă, doctore? m-a întrebat Barbara când am terminat. Nu există posibilitatea să se piardă în diferite părți ale corpului?

Aceasta era versiunea de coșmar.

— Ei bine, am răspuns evaziv, fiecare are o adresă ADN specifică. Sper ca virusul meu să aibă codul corect.

Pacientul nu a manifestat nicio reacție imediată, nici pozitivă, nici negativă.

Intrasem în faza de așteptare sub supraveghere.

În zilele care au urmat, nu am părăsit spitalul, decât pentru a alerga și a-mi lua corespondența. Îl vizitam pe Josh de aproximativ șase ori pe zi, verificându-i semnele vitale, examinându-i ochii etc.

La un moment dat, tatăl m-a luat deoparte și a încercat să obțină câteva informații.

— Cum stăm, doctore?

— Este mult prea devreme pentru a-ți putea spune ceva, Greg.

— Atunci de ce continui să-l examinezi?

Cum puteam să-i răspund că doream doar să aflu dacă fiul lui mai este în viață?

La sfârșitul celei de-a cincea zile, l-am dus pe Josh la radiologie pentru prima sa scanare de după infuzie. Ne-am înghesuit cu toții în jurul lui Al Redding, radiologul, în timp ce-și înregistra observațiile pe o microcasetă.

— Tumoare măsurată la unu-punct-cinci cu doi cu doi, care, comparată cu citirea anterioară de pe paisprezece, nu indică nicio creștere netă.

Murmure printre cei prezenți.

— Te-am auzit bine, Al? am cerut eu să aflu pentru a fi absolut sigur că nu mi-am imaginat. Sugerezi că tumoare nu a mai crescut?

— Cred că tocmai asta am raportat, Matthew, a răspuns Redding indiferent, în timp ce se dădea la o parte pentru ca eu să pot privi mai îndeaproape.

În acel moment, m-a cuprins un val de speranță. Cu toate acestea, n-am avut curajul să mărturisesc nimănui, nici măcar părinților, a căror reacție a fost total opusă celei a radiologului nostru precaut.

Barbara a oftat încetișor.

— Ați reușit, doctore. Nu mai crește.

— Nu putem fi încă siguri, am avertizat-o. Și, în afară de asta, atâta timp cât mai persistă o urmă de tumoare, există permanent riscul unei hemoragii. Nu am scăpat încă. Poate fi doar o remisie temporară. Între timp, am de gând să mai fac o infuzie cu noile celule pe care le-am creat.

Eram optimist. Optimist într-un mod prevăzător.

Scanarea făcută peste patru zile nu a evidențiat doar o situație staționară, ci o reducere de douăzeci și cinci la sută în dimensiunea tumorii. Devenea din ce în ce mai greu să-mi ascund bucuria, mai ales când, la sfârșitul celei de-a doua

săptămâni, Josh a putut să se ridice în pat și să-și legene picioarele stând pe marginea acestuia.

— Joci tenis, puștiule? l-am întrebat în dimineața în care-i administram cea de-a treia infuzie.

— Puțin, mi-a răspuns.

— Ei bine, noi doi ar trebui să stabilim o dată pentru un meci.

— Când? s-a întors băiatul, în mod evident conștient de ceea ce întreabă.

— Imediat ce te poți ține pe picioare.

— Bine, doctore.

A zâmbit. De data asta am putut să disting optimism în ochii săi.

Miracolul s-a produs trei nopți mai târziu. Îmi terminasem vizitele și m-am gândit să-l vizitez pe Josh. Am cotit pe coridor și nu mi-am putut crede ochilor: la capătul celălalt, pacientul meu se plimba cu părinții săi. *Fără să se sprijine de niciunul dintre ei.*

Era o priveliște incredibilă și m-am simțit copleșit. M-am grăbit spre el.

— Cum te simți? am întrebat cu respirația tăiată.

— OK, doctore. Marfă.

— E mai mult decât OK, e minunat, a zis Greg fericit.

Nu-l mai văzusem vreodată exteriorizându-și sentimentele, atât de deschis.

Nu am stat să sărbătorim, ci am cerut o programare. Am rugat pur și simplu o asistentă să-l informeze pe radiolog că vom aduce copilul sus pentru o scanare. Nu ne-au făcut să așteptăm.

Rezultatele erau senzaționale. Tumoarea se micșorase până la jumătate din dimensiunea sa anterioară și nu mai exercita presiune asupra creierului.

Flegmaticul Al Redding își dădu frâu liber emoțiilor și-mi strânse mâna viguros.

— *Mazel tov*, Matt. Ai reușit.

— Nu, Al. Josh merită toate laudele.

Întors în biroul meu, i-am sunat pe toți oamenii importanți din viața mea: mama, Malcolm, Chaz și Ellen au fost entuziasmați. În momentul în care am așezat receptorul în furcă, telefonul a sunat zgomotos.

— Acum care mai e povestea, Matthew? a întrebat nerăbdător Warren Olivier. Acești reporteri se află în slujba contribuabililor. În caz că ai uitat, programele noastre de cercetare costă bani. În plus, datorez o favoare tipului de la *New York Times*. Haide, insistă. Intră în joc. Spune-mi, ai ceva semnificativ de raportat?

— Nu încă, am răspuns, gândindu-mă că un singur succes nu este o dovadă științifică suficientă. Orice ți-aș spune ar putea provoca speranțe false.

— Ai spus cumva *provoca*? Vrei să spui că-mi ascunzi ceva pozitiv? Pentru numele lui Dumnezeu, Matthew, *spune*.

Eram înfrânt, și, împotriva convingerilor mele, am fost de acord să cobor în biroul lui Olivier pentru a acorda un interviu de un sfert de oră și a oferi câteva informații.

Jurnaliștii erau toți profesioniști, majoritatea doctoranzi. Deși impresionați de ceea ce le povesteam, m-au asigurat că știrea nu va fi transformată în ceva senzațional.

Publicitatea nu însemna nimic pentru mine. Cu o singură excepție. M-am întrebat dacă subiectul va fi preluat de ziarele italiene.

16

Era clar că nu aveam scăpare. Se părea că presa pusese mâna pe toate numerele la care puteam fi găsit. Singura posibilitate era să-mi închid pager-ul, să intru la un film ca să mă ascund. Sau la un concert.

În timp ce frunzăream numărul de duminică al *New York Times*, am studiat multitudinea de oferte muzicale. Am știut din primul moment la care din ele mă voi duce.

În acea după-amiază, la Carnegie Hall, Roger Josephson, soțul vechii mele prietene Evie, cânta Mozart, Chopin și Frank. Fără îndoială că ea avea să se afle în public. Aș fi putut nu numai să mă pun la curent cu noutățile ei, ci și să i le împărtășesc pe ale mele.

Am reușit să obțin un bilet la capătul îndepărtat al primului rând. Josephson se mai îngrășase de la nuntă, iar părul său avea șuvițe argintii. Distincția pe care i-o confereau se potrivea cu maturitatea sporită a tehnicii sale muzicale. Se părea că se apropie de adevărata virtuozitate.

Ca un fost acompaniator, nu am putut să nu remarc îndemânarea pianistei, o mexicană atractivă pe nume Carmen de la Rocas. Cei doi cântaseră cu siguranță multă vreme împreună, așa cum o demonstrau frazeologia sofisticată și rubato-ul imaginativ.

În timpul pauzei am căutat-o pe Evie, dar era aglomerație și, în plus, ar fi putut fi una dintre acele soții prea emotive ca să fie de față și se refugiază în cabina soțului.

Roger și partenera sa au cântat la final o emoționantă bucată de Chopin, câștigând aplauzele furtunoase ale publicului.

De obicei nu am curajul să fac așa ceva, dar în starea de euforie în care eram am mers la intrarea artiștilor, m-am prezentat ca un prieten al familiei Josephson și am intrat fără nicio problemă.

Cabina violonistului era plină de lingușitori și admiratori, manageri, reporteri și alte persoane. Am ezitat să mă avânt

în acea grămadă și m-am ridicat pe vârfurile picioarelor pentru a vedea dacă o pot repera pe Evie de la distanță. În acel moment, pianista mexicană s-a apropiat și m-a întrebant cu un zâmbet fermecător:

— Vă pot ajuta cu ceva?

— Mulțumesc, am răspuns. Sunt un vechi prieten al doamnei Josephson și mă întreb...

— *Eu* sunt doamna Josephson, a răspuns ea cu o sclipire de posesivitate latină.

Mi-a trebuit cam o secundă să-mi revin.

— Dar... ce s-a întâmplat cu Evie? am întrebant eu complet lipsit de tact.

— Sunt divorțați de câțiva ani. Nu citești ziarele?

— De fapt, am fost plecat din țară pentru o vreme, am explicat eu pe un ton conciliant pentru a mă justifica că nu eram *au fait* cu ultimele schimbări din lumea muzicii. Cred că e mai bine să plec.

— De ce nu aștepți? Trebuie să vină să le ia pe fete.

Era o veste și bună, și proastă. Mă aflam pe punctul de a mă întâlni cu o foarte bună prietenă de care odată fusesem nedespărțit. În același timp îmi era dat să aud că anii care trecuseră nu fuseseră prea blânzi cu ea.

— Nu, nu-mi vine să cred.

Vocea de mezzo-soprană, tonul vesel, timbrul ca un clopoțel îi aparținea lui Evie, care la prima vedere arăta la fel ca în urmă cu douăzeci de ani. Părul negru tuns scurt, ochii mari, căprui deschis, erau luminoși ca întotdeauna. Avea obrazul îmbujorat, poate de vântul acelei zile de martie sau de surpriză.

Fără a ține seama de cei din jur, ne-am grăbit să ne îmbrățișăm. Mirosea a flori de primăvară.

— Unde dracu' ai fost în ultimii douăzeci de ani? a întrebant ea, continuând să mă strângă în brațe cu putere.

— E o poveste lungă, Evie, m-am eschivat eu. Abia m-am întors la New York și aflu că s-au petrecut niște schimbări în viața ta.

— Da, se poate spune și așa, a încuviințat ea amuzată. Vino să le cunoști pe două dintre cele mai importante.

S-a apropiat de două fete, îmbrăcate în pulovere albastre. Vorbeau cu o femeie hispanică, care s-a dovedit a fi o doică temporară. Arătau ca niște miniaturi ale mamei lor și cu siguranță aveau farmecul ei.

Lily, de treisprezece ani, și Debbie, de unsprezece, au reacționat cu entuziasm când m-a prezentat Evie.

— Acesta este vechiul meu prieten, pianistul genial de care v-am povestit.

— Vrei să spui cel care a devenit doctor? a întrebat Lily.

— Și care a plecat în junglă și nu s-a mai întors? a întrebat sora ei.

— Aproape corect, a răs mama lor.

— De unde știi că am fost în Africa?

— Am metodele mele, a răspuns Evie glumind. De fapt, te-am urmărit mai îndeaproape decât îți închipui. Am o sursă secretă.

— Care?

— I se spune *Michigan Alumnus*. Fratele tău a făcut treabă bună cu informarea asupra activităților tale. Familia ta trebuie să fie foarte mândră.

A privit cu atenție partea stângă a frunții mele.

— Abia se vede, a spus ea. Cred că ai avut noroc.

— Se poate spune și așa, am răspuns eu, vrând să sune ambiguu.

— Ce te aduce la New York?

Mi-am dat seama imediat că fratele meu fusese mai discret în ceea ce privește cele mai recente mișcări ale mele.

— Ei bine, cred că ar trebui să spun Cornell Medical School. Sunt profesor acolo.

— Chiar așa? a exclamat ea încântată. Medicina s-a dovedit a fi ceea ce ți-ai dorit?

— Vrei să-ți răspund cu da sau nu... sau să vă duc pe tine și pe fete să mâncăm în oraș?

— Oh, da, au exclamat ele.

— Ești sigur că nu ai planuri mai importante? a întreat Evie cu o scîlipire în ochi.

— Absolut.

Apoi m-am adresat fetelor:

— Vă place Ceainăria Rusească?

Au aprobat pline de entuziasm.

Evie a captat cumva atenția fostului ei soț și au schimbat semne care reprezentau clar transferul autorității asupra copiilor și am ieșit.

O dată ajunși în stradă, fetele au luat-o înainte, ceea ce mi-a permis să-i spun mamei lor:

— Hei, îmi pare rău că nu ți-a reușit căsnicia.

— N-aș spune asta, Matthew. Avem două fete minunate și nu le-aș schimba cu nimic.

— Totuși, să le crești de una singură... ești singură, nu?

— Ne aflăm în New York, a răspuns ea. Sunt puține femei singure.

Era în toane bune. Intuiam că voi putea afla partea mai puțin plăcută a despărțirii sale de Roger când vom fi singuri, dar deocamdată ajunsesem la Ceainăria Rusească, unde atenția avea să se îndrepte către *blini* cu smântână și ceai din *samovar*.

Trecuse atâta timp de când nu ne mai văzusem, încât aveam de vorbit despre multe lucruri importante. După cum mă așteptam, ea a făcut din fete subiectul principal și din opțiunea lui Roger pentru femeia mexicană unul secundar. Vorbea destul de calm în fața fetelor, care evident trăiseră totul clipă de clipă.

Motivul meu de laudă a fost clinica din Eritreea, fără să zăbovesc prea mult asupra poveștii cu glonțul, pentru a nu le întrista pe fete. Despre Silvia am hotărât să vorbesc altă dată, căci mi se părea un subiect foarte nepotrivit pentru urechile copiilor.

Evie părea la fel de încăpățanată ca întotdeauna. Chiar și acum, la două decenii de la prima noastră întâlnire, nimic nu mă făcea să-mi schimb părerea despre ea. Era puternică,

vioaie, optimistă, pregătită să accepte binele cu recunoștință și răul fără autocompătimire.

După divorț își modificase planurile privitoare la carieră, dar Roger fusese destul de generos pentru a o angaja la Julliard, unde dădea lecții particulare, preda violoncel la studenții din anii terminali și cânta cu diverse grupuri de cameră din zona metropolitană.

Deși aveam în mod clar o scuză acceptabilă, mă simțeam vinovat de faptul că lipsisem din viața ei în vremuri de criză în care prietenia noastră i-ar fi fost de ajutor.

— Cum îți petreci verile? am întrebat eu, încercând să îndrept discuția spre subiecte neutre.

— Ei bine, fetele sunt cu Roger și... — îi venea greu s-o spună – cu Carmen. În ultima vreme m-am dus la Aspen la Festivalul de Muzică. Acum, spune-mi tu mie pe unde te ascunzi?

Eram descumpănit.

— Ce vrei să spui?

— Cum o cheamă, cu ce se ocupă, câți copii aveți?

— Despre ce vorbești, Evie?

— Despre ce-aș putea vorbi? Despre soția ta.

— Care soție?

— Soția pe care se pare că o au jumătate din bărbații normali din New York.

— Îmi pare rău dacă te dezamăgesc, dar eu nu am.

A căzut pe gânduri o secundă, neștiind cum să reacționeze la ceea ce i se părea a fi o anomalie. Bănuiam care va fi următoarea întrebare și am simțit-o străduindu-se să o formuleze cu delicatețe.

— Oh, nu a reușit?

— Uh, am replicat evaziv. O să-ți povestesc altă dată.

— Dacă nu e prea dureros pentru tine.

— O, nu e, am spus eu neconvingător, cel puțin pentru Evie, care încă mai putea să-mi ghicească gândurile.

Mi-am concentrat atenția asupra fetelor. Voiam să le cunosc mai bine. Aveam impresia că nu le plăcuse după-

amiaza petrecută cu tatăl lor.

Erau drăguțe și, din câte îmi dădeam seama, se adaptaseră situației create de eșecul căsniciei părinților. Era clar că mama lor își petrecuse câțiva ani grei purtându-le de grijă. Acum se aflau în faza în care puteau trăi fără a avea tot timpul unul din părinți alături. Bravo, Evie.

După ce fetele au dat gata porțiile de *Charlotte Russes*, am agățat un taxi și le-am dus acasă. Spre bucuria mea am descoperit că locuiau ceva mai jos de mine, în legendara Beauchamp Court.

— Clădirea în care stați e celebră, le-am spus eu fetelor. Oamenii au poreclit-o „Carnegie Hall East”. Se spune că este singurul bloc din New York unde fiecare apartament are frigider, congelator, cuptor și un Steinway.

— Da, a spus Debbie. Mamei îi place.

M-am uitat la Evie și ea a zâmbit.

— Acesta este unul din avantajele câștigării custodiei. Nu s-a pus problema cine ia apartamentul. Nu numai că trăiesc alături de atâția muzicieni, a zâmbit ea cu răutate, dar am satisfacția că nu l-a putut avea Carmen. Și l-a dorit foarte mult.

— Oh, dar s-ar putea să-l aibă, a chicotit Lily.

— Ce-ai spus, dragă? a întrebat Evie.

— E cam complicat, dar Carmen a spus că dacă domnul Sephardi va obține slujba din Londra, reședința lui va fi scoasă la vânzare, iar ei vor fi primii pe listă.

Am văzut-o pe Evie reacționând cu un zgomotos, dar nerostit, „Rahat”. Ca să-i fac pe plac am mințit-o și i-am spus că m-aș lupta și eu pentru a-l obține. Fetele păreau încântate de această idee.

— Acum spune-mi ce mă interesează mai mult. Ce faci din punct de vedere muzical în momentul ăsta?

Am bâjbâit după un răspuns.

— În acest moment trec prin toate concertele de pian ale lui Mozart...

— Minunat, a exclamat Evie.

Apoi am adăugat timid:

— Doar că îl las pe Daniel Barenboim să le cânte. Adică sunt atât de ocupat în laborator încât nu pot decât să ascult CD-urile. Oricum, asta e o poveste lungă, și putem vorbi despre ea data viitoare... care sper să fie curând.

În lift am văzut-o pe Evie schimbând priviri cu fiicele sale și am observat semnele lor aprobatoare de a continua ceea ce îmi propunea.

— Știi, Matt, eu și fetele am dori să te invităm la cină.

— Ar fi grozav.

— În ce zi ți-ar conveni, Matt?

— Ei bine, eu sunt propriul meu șef, așa că alegeți voi.

Apoi am trecut prin operațiunea complicată de a ne pune de acord în privința datei. Fetele aveau ore de muzică luna. Evie preda marțea și joia până la zece și jumătate. Eu aveam seminarii luna și joia după-amiaza.

Ziua pe care am ales-o era aproape peste două săptămâni, lucru care mi-a convenit deoarece aveam nevoie de timp să-mi pun ordine în gânduri.

Regăsirea lui Evie s-a soldat cu un șuvoi de amintiri. De ocazii ratate, de șanse pierdute. N-ar fi trebuit să permit ca noi doi să ne îndepărtăm.

Un lucru era sigur. Acum că ne regăsisem, prietenia noastră avea să înceapă exact de acolo de unde o lăsasem. Și de această dată fără întreruperi.

17

Dacă ești un excentric toată lumea remarcă când te porți cât de cât normal.

Două săptămâni mai târziu, când am plecat de la laborator la cinci și jumătate, anunțând că nu mă voi mai întoarce până a doua zi, au început bârfele.

De fapt, răul fusese deja făcut de dimineață, când am apărut cu o tunsoare decentă. Nu era niciun Congres Medical, nici vizitatori din Washington, așa că de ce dracu' ar vrea șeful să arate frumos și prezentabil?

Păstrasem detaliile secrete chiar și față de secretara mea, Paula. O pusesem să noteze acea seară drept „cină 7:30” cu precizarea să-mi amintească să „iau păpușile”.

În ultimele zile petrecute în Africa străbătusem satele învecinate în căutarea a ceea ce știam acum că sunt cei mai buni artizani. Am achiziționat figurine ale diverselor personaje locale, pentru ca atunci când voi deveni nostalgic, să le pot privi și să-mi amintesc cine sunt și ce reprezintă pentru mine.

M-am uitat la populația Eritreei mele miniaturale și am încercat să aleg daruri pentru fete.

Mai întâi m-am gândit să le duc figurine reprezentând fete de vârsta lor. În cele din urmă am ales două care însemnau cel mai mult pentru mine: o pereche de muzicanți bătrâni, cântând la instrumente indigene – unul la un fel de tobă, celălalt la o vioară cu gâtul lung.

Din motive inexplicabile, am hotărât să nu-i ofer lui Evie o păpușă. Cred că nu voiam ca ea să facă parte din ceea ce lăsasem în urmă. În consecință, i-am cumpărat flori. Mi-am amintit că-i plăceau narcisele.

„Carnegie Hall East” a dovedit că-și merită reputația. Când am intrat, am recunoscut un celebru pianist împreună cu soția sa îndreptându-se evident către un concert (nu al lui, altfel ar fi plecat mai devreme). Liftierul italian a vorbit nonstop despre muzică în timp ce își ducea clienții către

destinațiile lor. Chiar și cu mine, bănuind că sunt vreun muzician.

După ce a aflat care îmi era destinația, mi-a spus că doamna Josephson era o „doamnă minunată. O excelentă muziciană. Dar și mai important, era minunată ca mamă.” (Oare își împărtășea părerile despre chiriași tuturor vizitatorilor, sau era Evie mai specială?) A mai menționat, „Și soția mea este o mamă excelentă, dar din păcate nu cântă la niciun instrument”.

În cele din urmă am ajuns la etajul la care locuia Evie.

Nu m-a surprins să aud Concertul nr. 3 pentru pian al lui Rahmaninov (*live*) venind din apartamentul vecinului ei, în schimb m-a mișcat mirosul puternic de roșii și usturoi ce se strecura pe sub ușa lui Evie. În mod ciudat m-a impresionat și m-a făcut să mă gândesc la o adevărată cină acasă, nu la restaurant sau cu semipreparate la microunde. Abia așteptam să mă alătur lor ca și cum am fi fost o adevărată familie.

Debbie a deschis ușa și m-a informat că mama ei fusese reținută la întrunirea de la facultate și că ajunsese acasă doar cu câteva minute înainte.

— Poți reveni puțin mai târziu? a sugerat cu amabilitate. Nu suntem încă gata.

— Debbie, s-a auzit vocea dezaprobatoare a lui Evie, adu-l pe Matthew în bucătărie în secunda asta.

— Bună, a zâmbit ea când am intrat. După cum tocmai ți-a spus ospătărița șefă, sunt puțin în întârziere. Vrei să deschizi sticla de Chianti?

În timp ce Lily a răzuit parmezanul, Evie a turnat pastele într-o strecurătoare. Șorțul îi acoperea rochia simplă, dar frumoasă, pe care eram sigur că n-o îmbrăcase pentru orele de la școală. Camera era plină de arome și îmi amintea zilele noastre de studenție, când preparam cina și stăteam apoi trei o jumătate de noapte cântând.

Ne-am sărutat și mi s-a părut că lui Lily nu i-a plăcut acel gest de afecțiune, spre deosebire de Debbie. Părerea mi-a fost

confirmată de zâmbetul ei când am mângâiat-o părintește pe păr.

Când fetele au terminat de pus masa în bucătărie, am scos cadourile, pe care le-au despachetat fascinate. Aceasta a declanșat o discuție care a durat aproape toată seara.

Amintirile de la Adi Shuma pe care le-am împărtășit îmi erau la fel de vii în memorie ca și în urmă cu șase ani, deoarece trăiau încă înăuntrul meu: șirurile nesfârșite de pacienți care stăteau toată noaptea (uneori chiar mai mult) doar pentru a-l vedea pe doctor. Ciudata adunătură de personaje altruiste care-și sacrificaseră slujbele ușoare și bine plătite de acasă pentru a ajuta victimele foametei, sărăciei și războiului civil. Experiențele mai profunde care mi-au schimbat definitiv atitudinea – cum ar fi sentimentul de vinovăție că mă puteam bucura de o masă ca aceea.

Fetele erau bine educate. Au servit și au strâns masa ajutându-și mama. Cu toate acestea, au ignorat îndemnul ei de a-și face temele. Evie a trebuit să-l formuleze ca pe o poruncă:

— Cred că voi, domnișoarelor, ar trebui să vă faceți *devoirs*, altfel nu veți mai avea vreme să vorbiți la telefon.

La această amenințare au cedat amândouă. Totuși o Debbie șovăitoare a mai tras de timp întrebând-o pe mama ei dacă îi permite să revină și să „ascult ce cântați voi”.

— Nu a vorbit nimeni despre asta, s-a apărut Evie ușor jenată. Matthew a avut o zi lungă și poate că vrea să stea și să se relaxeze.

Pentru a sublinia cele spuse, s-a întors către mine și m-a întrebat:

— La ce oră începi programul la spital?

Subiectul era mult mai convenabil pentru mine.

— De fapt, uneori petrec nopți întregi la laborator.

Afirmația mea le-a impresionat neplăcut pe fete.

— Adică nu dormi deloc? a întrebat Debbie mirată.

— Oh, întotdeauna trag câte un pui de somn ghemuit pe canapea, am răspuns eu repede.

— De aceea nu ești căsătorit? a întrebat Debbie cu inocență.

Evie s-a făcut roșie ca focul în timp ce punea lucrurile la punct.

— Destul, domnișoară. Ești liberă.

— Bine. Ne vedem mai târziu, sper.

— Doamne, sunt drăguțe, am râs eu. Le-aș fi lăudat în continuare dacă nu ar fi dispărut roșeața lui Evie. Cum poate Roger să stea departe de ele?

— Oh, se descurcă el, a răspuns ea, fără să-și ascundă nemulțumirea. Cred că și-a planificat și turneele din est pentru a coincide cu vacanțele lor, astfel încât fetele să fie cu el – sau mai degrabă cu ei. Poate că ți-ai dat seama, Carmen nu este tocmai personajul meu favorit. Are trei copii pe care îi neglijează sistematic. Știi și tu cum sunt artiștii.

— Îmi pare rău, Evie, am spus eu cu compasiune. Nu e corect. Vreau să spun că și tu ar trebui să ai ocazia de a merge în turneu.

— Poate când fetele vor fi suficient de mari. Trebuie doar să aștept. Acum tu... am aflat despre ocupațiile tale medicale. Spune-mi cum stai cu muzica?

Nu-mi făcusem iluzii. Știam că acest subiect va fi abordat. În fond, el întreținuse legătura noastră, fusese limbajul nostru comun. Pot doi pești sta de vorbă fără să pomenească cuvântul *apă*?

Deși petrecusem ore întregi gândindu-mă cum să-i dezvălui (cum să o numesc?) îndepărtarea mea de muzică, nu găsisem niciodată cuvintele potrivite. Și ce explicație rezonabilă i-aș fi putut oferi? Trauma provocată de împușcătură? Era plauzibil conform studiului psihanalitic pe care-l citisem. Dar era oare cazul meu? Și, apoi, cât mai puteam evita să vorbesc de consecințele aventurii mele cu Silvia, care mă transformaseră în ceea ce eram acum.

Sau, mai exact, în ceea ce nu eram.

Nu dezvăluisem acest lucru nimănui. Abia acum, deschizându-mi inima către ea, am început să înțeleg

dimensiunea tăcerii dureroase pe care o trăisem în toți acești ani.

Mi-am dat seama, în timp ce vorbeam, că Evie era singura persoană căreia îi puteam împărtăși toate aceste lucruri.

Am început cu acea după-amiază de la Crans.

— Doamne, Matt, a șoptit ea cu compasiune după ce a aflat tot. Trebuie să fi fost devastator. Cum poți suporta?

De câte ori îmi pusesem și eu această întrebare în anii care urmaseră? Cum am suportat acel prim moment în care am înțeles că ea dispăruse?

După o lungă tăcere a rostit:

— Beethoven. La el m-a dus gândul. Deși nu auzea, a reușit să compună. A putut compune *Oda Bucuriei*, auzind-o doar în mintea sa. Probabil te simțeai incapabil de a te exprima.

— Te rog Evie, nu exagera. Nu sunt un geniu. Muzica n-a avut de suferit pierzându-mă.

— Dar ești, Matt, a spus ea cu vocea atât de convingătoare încât nu am mai avut replică.

Timp de câteva minute s-a așternut tăcerea. Apoi m-a privit cu seriozitate și mi-a spus:

— Povestește-mi tot. Te rog, Matt, nu te teme.

Am vorbit până noaptea târziu. Despre Silvia. Despre Paris. Despre Africa. Despre dispariția ei definitivă.

Evie doar a ascultat.

Când am tăcut, s-a uitat la mine și a spus:

— Și acum ești îndrăgostit de ea.

— Nu știu. Cred că este încă prezentă în mintea mea.

— Tot timpul?

— Bineînțeles că nu. Din când în când. De exemplu când aud o bucată muzicală pe care i-o cântam. Nu mai e chiar așa o problemă.

— Mie nu mi se pare, a răspuns ea îngrijorată. Dar la naiba, Matt, de ce mai suferi după atâta timp? Vreau să spun, crezi că ea se mai gândește la tine?

— Nu știu, m-am eschivat eu. Apoi am adăugat: Puțin

probabil. În cele din urmă am rostit: Cred că nu. Deloc.

— Fii sigur de asta, a spus Evie supărată. Dumnezeuule, muzica era ca aerul pentru tine. Cum ai lăsat-o să-ți fure însăși rațiunea ta de a fi?

Nu-i puteam răspunde la asta, deși ea insista.

— Haide, Matt. Sunt eu, vechea ta prietenă, Evie. Privește-mă în ochi și spune-mi dacă poți trăi fără muzică.

Cum să-i spun că nu puteam? Probabil că ea își dăduse seama.

Și-a pus mâna peste a mea și a spus că ăsta e cel mai rău lucru care i se poate întâmpla unui artist.

I-am reamintit că eram doctor.

— Asta nu te face mai puțin artist, a replicat ea cu înflăcărare.

— Mulțumesc, am șoptit. Asta înseamnă ceva când vine din partea ta.

S-a gândit un moment și apoi a întrebat:

— Ai mai încercat de atunci? Vreau să spun, să cânti ceva simplu, ca Menuetul în Sol?

— Evie, s-a dus. Fiecare notă. Chiar și pauzele dintr-o frază. M-am obișnuit mai mult sau mai puțin cu asta. Știi, ca medic, am salvat vieți. Asta a fost un fel de privilegiu. Crede-mă, dacă ar trebui să aleg...

— Dar de ce, Matthew? De ce trebuie să fii pedepsit astfel?

Într-un fel, regretam că-i spuseseam, deși eram conștient că, dacă drumurile noastre nu s-ar fi întâlnit din nou, n-aș mai fi putut supraviețui multă vreme.

18

Mi-am făcut reproșuri pentru că stătusem atât de mult. Evie trebuia să se scoale devreme ca să pregătească copiii pentru școală. Eu nu aveam asemenea obligații. Fusesem atât de prinși în discuție încât nu observasem cum trece timpul.

Când am ajuns acasă a trebuit să mă lupt cu impulsul ridicol de a o suna, cum făceam pe vremuri, pentru a-i spune „mulțumesc”.

Nu voiam – sau nu puteam – să adorm, așa că am stat și m-am gândit la un pretext pentru o altă întâlnire. (Poate să le invit pe Evie și pe fete la un concert, la o plimbare cu bicicleta prin parc duminică dimineața și apoi la o gustare la Tavern on the Green.) În timp ce căutam soluția, mi-am dat seama că oricare ar fi fost ne transforma într-o pseudo-familie. De ce nu mă gândisem să o invit pe Evie singură la o cină?

Oare îmi era teamă de implicarea emoțională? Dar atunci, idiotule, cum ai numi comunicarea sufletească pe care ai avut-o cu ea astă-noapte? Nu te puteai implica mai mult decât.

Am avut un dialog imaginar cu Chaz, care m-a întrebat sarcastic:

— Care mai e problema *acum*, frățioare – ți-e frică să fii fericit?

Răspuns: da.

— Dar e ușor, Matt, a continuat Chaz. Este prietena ta de peste douăzeci de ani. Acesta nu este un nou început, ci o continuare normală. De ce nu te relaxezi și nu lași lucrurile să curgă?

Câteodată fratele meu avea dreptate, mai ales în imaginația mea. Așa că i-am urmat sfatul.

În dimineața următoare am sunat-o pe Evie și i-am mulțumit. Și-a disimulat și ea sentimentele. S-a mulțumit să-mi spună că fetele mă plăcuseră cu adevărat și că o

imploraseră să mă mai invite.

— Poate vrei să vii la petrecerea de ziua Mozart, de duminică într-o săptămână? În fiecare an în onoarea lui se adună o grămadă de prieteni și colegi de-ai noștri. Oricine vrea are ocazia să cânte.

Suna puțin stresant, dar ea m-a liniștit repede.

— Cine nu cântă, face pe spectatorul. Ai putea să stai, să asculți și să ierți greșelile de neiertat.

— Greșeli?

— Sigur, e o adevărată amestecătură de muzicieni. Cea mai bună prietenă a mea, Georgie, predă vioara la departamentul nostru de la Julliard. Soțul ei este contabil. Un om simpatic, dar un neîndemânatic în ale pianului. Ți-ar plăcea să vii?

— Desigur, *tu* ce vei cânta?

— Ei bine, eu m-am înscris la cvintet, însă voi cânta și altceva dacă vor vrea ei.

— Pare distractiv. La ce oră vrei să te iau?

— Opt e bine?

— E bine. Să aduc ceva?

— Poți lua o sticlă de vin alb; eu voi aduce lasagne.

— Grozav. Abia aștept.

Luigi ne-a dus la petrecere – trei etaje mai jos – cu viteză mică, folosindu-se de scurta călătorie pentru a conversa cu mine.

— Domnul este pianist, da?

— Cine ți-a spus? am reacționat eu speriat.

Evie s-a eschivat de responsabilitate. Luigi mi-a dezvăluit:

— Este evident. Nu cari niciun instrument. La ce altceva ai putea cânta, dacă nu la pian?

— Ei bine, puteam cânta la altceva, am glumit eu.

Interlocutorul nostru a stat pe gânduri o jumătate de secundă și s-a decis:

— Nu, nu cred.

Discuția s-a încheiat. Ajunsesem.

Nu prea mă simțeam la largul meu la petreceri, motiv pentru care am fost întotdeauna bucuros că știam să cânt. În toate ocaziile, exceptând probabil înmormântările, eram inevitabil solicitat să cânt.

De data asta puteam conversa, întrucât subiectul mi-era familiar. Mai mult, m-am simțit ușurat că sunt „pensionat” când l-am cunoscut pe criticul muzical de la *New York Times*. Tipul s-a legat de tot, inclusiv de capodopere (noroc că i-a plăcut lasagna lui Evie, altfel îl pocneam).

Repertoriul bătrânului Amadeus a fost cântat cu mult entuziasm pe corzi. Apoi s-a ajuns la cvintete, care mie îmi plac în mod deosebit. Mi-bemol a fost bucata gazdei noastre, contabilul filarmonic. Evie mi-a spus că repetase pentru asta tot anul.

În vreme ce ceilalți participanți își ocupau veseli locurile, acordându-și instrumentele și pălăvrăgind, el s-a ridicat nerăbdător și a privit audiența. Dintr-un motiv necunoscut privirea lui s-a oprit asupra mea.

— Salut, a zâmbit el cu nervozitate. Nu ești tu un prieten al lui Evie? Eu sunt Harvey. Nu-mi aduc aminte numele tău.

M-am prezentat din nou. Era în mod cert foarte agitat din cauza momentului său de glorie.

— Matt, am observat că tu nu cânți, dar poți citi o partitură?

— La ce te gândești? am răspuns cu amabilitate.

— Ai putea de data asta să-mi întorci paginile?

— Desigur, Harvey, cu plăcere.

Evie purta o discuție aprinsă lângă bolul cu puncti, dar privirile noastre s-au întâlnit. A zâmbit ca și cum ar fi spus „Distrează-te. Nici eu nu am plănuit asta.”

Apoi am început, cu Harvey muncind ca Hercule pentru a ține pasul cu muzica. M-am simțit ca atunci când, internist fiind, priveam un medic deosebit de neîndemânat cârpăcind o operație simplă. Tânjeam să intervin, și să-l scot pe Mozart din mizerie. Și totuși, în ciuda slabei interpretări a lui Harvey, îmi făcea plăcere să mă aflu din nou în preajma

unei claviaturi.

Slavă Domnului, calvarul a luat sfârșit. Evie și câțiva colegi de facultate au urcat pentru a cânta un cvintet de coarde. Trecând pe lângă mine m-a sărutat și mi-a șoptit:

— Ai făcut o treabă excelentă, Matt.

— Mersi, am râs și i-am răspuns la sărut.

Nu știi dacă era o scuză pentru gestul meu, dar în orice caz îmi făcusem din Harvey un prieten și i-am promis să-i mai întorc paginile dacă va mai cânta în seara aceea (te rog, Doamne, nu).

Ținându-se de cuvânt, Evie nu a pomenit nimic despre trecutul meu de pianist. Era destul de clar însă că se confesase unui prieten sau doi despre viitorul meu ca... partener. Mi-am dat seama de asta, deoarece aproape toți cei cu care am vorbit au elogiat-o atât ca om cât și ca muzician, fără ca eu să le cer așa ceva. Un bărbat și-a exprimat părerea potrivit căreia Roger „a fost un mare idiot să renunțe la așa o fată. Mai devreme sau mai târziu Carmen îl va adăuga la colecție, iar el se va întoarce în genunchi”.

Am stat până târziu. Luigi plecase acasă. Când ne-am întors la Evie, Bob, tura de noapte, a așteptat răbdător să vadă dacă trebuie să mă ducă jos. Nu eram sigur ce voia Evie, dar slavă Domnului ea era sigură.

— Nu prea am avut ocazia să stăm de vorbă în seara asta. De ce nu intri puțin?

— Bine, am răspuns, și Bob a dispărut.

— O să fac niște cafea și o s-o bem în studio, a sugerat ea. Fără cofeină sau obișnuită?

— Pentru mine fă una obișnuită. O să mă duc pe la laborator mai târziu.

— La ora asta?

— M-am obișnuit să trec pe acolo, pentru a mă asigura că băieții care lucrează în „tura de cimitir” sâmbăta își fac treaba.

Am intrat în studio și am aprins lumina. Era un paradis pentru un muzician. Pereții pe care nu se aflau cărți erau antifonați cu plută, pentru cazul în care cineva avea de gând să cânte indiferent de oră. Biblioteca părea să conțină toate cărțile care fuseseră scrise vreodată despre violoncel.

Aparatura muzicală era așezată lângă fereastră, pentru a putea privi râul în timp ce ascultai muzică. Se mai afla acolo și un magnific Steinway.

Evie a intrat în studio cu tava de cafea exact când făcusem un pas către instrument. Și-a demonstrat încă o dată delicatețea și n-a făcut nicio remarcă.

Am luat tava, am pus-o pe masă și am luat-o în brațe.

Ne-am îmbrățișat strâns pentru o clipă. Apoi ne-am sărutat, nu ca prieteni, ci ca doi oameni care erau pe punctul de a deveni iubiți. Mi s-a părut cât se poate de normal. M-am desprins din îmbrățișare și am închis ușor ușa, pentru ca sunetele primei noastre nopți de dragoste să rămână în studio. Camera de muzică.

M-am născut a doua oară în noaptea aceea. Știam că mă voi trezi și Evie va fi lângă mine. Nu doar acum, mâine sau ziua următoare, ci toată viața. Voi deschide ochii, voi întinde mâna și o voi atinge. Pentru prima oară am simțit intimitatea eternității.

Nu o văzusem niciodată în costum de baie, așa că trupul ei reprezenta o noutate pentru mine. I-am văzut sânii și pentru prima oară i-am sărutat.

Evie s-a dovedit de o tandrețe și o senzualitate mult peste ceea îmi imaginasem. Cum reușisem să-mi stăpânesc această dorință pe care o simțisem întotdeauna pentru ea?

La răsăritul soarelui ne-am simțit contopiți cu natura.

Eram îndrăgostit.

Apoi a trebuit să ne strecurăm. Fetele încă dormeau, așa că era momentul să facem ordine. Evie a fugit în camera ei în timp ce eu m-am îmbrăcat și am aranjat studioul astfel încât

să arate ca și când m-aș fi hotărât să rămân acolo în ultima clipă. (M-am îndoit serios că Lily și Debbie vor înghiți povestea asta, dar mi-am zis că prezența mea nu le va deranja.)

Am luat împreună micul dejun, ca o familie și când s-au dus în camerele lor, pentru a face ceea ce fac ele sâmbătă dimineață, Evie și cu mine ne-am zâmbit.

— Ei bine, s-a petrecut destul de repede, a râs ea.

— Faptul că ne cunoaștem de douăzeci de ani nu ne situează, totuși, în categoria celor grăbiți. Nu crezi?

Privirea ei a spus totul, cuvintele nu-și aveau rostul. Singura întrebare era: ce urmează acum?

Am băut cafeaua prefăcându-ne că răsfoim ziarele de duminică când în realitate amândoi eram nerăbdători să discutăm despre viitorul nostru împreună.

— Te duci acasă? a întrebat ea.

— Până la urmă. Adică mai devreme sau mai târziu va trebui să-mi schimb măcar cămașa.

— Și după aceea?

— Nu știu. Tu la ce te gândești?

— Ei bine, Matt, am început ceva. Cum propui să continuăm?

— Procedând la fel, Evie. Problema e că în apartamentul meu abia are loc violoncelul, și mă întreb unde vor sta fetele.

— Atunci de ce nu te-aș invita să stai aici pentru... hai să spunem o săptămână?

— Dar fetele?

— Ei bine, asta poate fi o problemă, a zis ea zâbind. Nu cred că te vor mai lăsa să pleci.

Și exact asta s-a întâmplat.

O săptămână a devenit o lună, apoi două, apoi trei. Într-o seară, Debbie, care nu avea obiceiul de a spune lucrurilor pe nume, a întrebat fără să se înroșească:

— Matthew, pot să-ți spun tată?

Am privit-o pe Evie în timp ce i-am răspuns.

— Depinde dacă mama ta îmi va permite să-i spun doamna Hiller.

Mă hotărâsem de mult timp, și abia așteptam momentul prielnic s-o întreb.

— Ei bine, mamă, o să spui da?

Evie radia.

— Doar dacă tu și sora ta vreți să fiți domnișoare de onoare.

— Asta înseamnă că vom purta rochii noi? a strigat Lily de unde se afla.

— Da, draga mea, i-a răspuns Evie. Asta înseamnă o mulțime de lucruri noi.

O săptămână mai târziu judecătorul Sydney Brichto ne-a făcut o vizită acasă și ne-a declarat soț și soție în prezența fetelor. Doamnă de onoare a fost Georgie, violonista, iar asistentul meu, doctorul Morty Shulman, mi-a ținut verigheta. Ca o favoare, soțul lui Georgie, Harvey, a cântat (ceea ce voia să fie) Marșul Nupțial.

Nu a mai rămas decât să ne înștiințăm părinții. Domnul Webster a strigat felicitările atât de tare, încât le-am fi putut auzi din Iowa și fără telefon.

Chaz a fost foarte impresionat.

— Îmi pare rău, ai pierdut ceremonia. Sper că nu ești supărat.

— Nu. Cu condiția să nu pierd și petrecerea.

— Va avea loc de Crăciun, când o să vă facem o vizită ție și mamei.

— Atunci nu sunt supărat. Felicitări, Matt, te-ai dovedit mai deștept decât îmi închipuiam.

19

Pentru prima oară în viața mea simțeam că trăiesc. Mi-am dat seama de asta la o lună după căsătorie. Cum putusem să irosesc atâția ani? Exceptând perioada din Africa, nu aveam idee cum este să trăiești alături de cineva zi de zi. M-am întrebat dacă, obsedat de muncă cum eram, voi face față ca soț. Evie, convinsă că eram în stare, mi-a acordat încredere pentru a-i dovedi că are dreptate.

Tot ea m-a învățat cum e să fii părinte. Curând am început să merg la școala fetelor, să discut problemele lor cu profesorii lor ca și cum aș fi făcut asta dintotdeauna. (Implicarea lui Roger se rezuma la semnarea verificării semestriale a cunoștințelor.) Într-un fel, învățasem atât de mult observând-o pe Evie (nu mai pomenesc experiența „creșterii” lui Chaz), încât nu plecam de la zero în sarcina cea mai dificilă a vieții.

Mi se părea că eu și Evie eram împreună dintotdeauna. Ea știa instinctiv cum să trăiască la persoana întâi plural.

Una dintre distracțiile ei favorite era vizitarea supermarketului nonstop în drum spre casă, venind de la un concert. Aceasta prelungea în mod plăcut orele pe care le petreceam împreună.

Într-una dintre aceste escapade nocturne, Evie a abordat un subiect nou.

În timp ce arunca veselă în cărucior role de șervețele de bucătărie, a spus cu seninătate:

— Te-ai gândit vreodată că nu sunt prea bătrână pentru a avea încă un copil?

— De ce ți-ai dori asta? am replicat cu naivitate. Ai deja doi copii grozavi.

— Ei bine, n-ar fi frumos dacă tu și cu mine am încerca să mai facem unul, al nostru?

M-am oprit brusc și m-am gândit. Propriul meu copil? Unul la conceperea căruia să contribui eu însumi? După ce

adusesem pe lume o mulțime îmi aminteam, desigur, bucuria provocată părinților de nașterea micuților.

În timp ce îmi aștepta răspunsul, Evie a lăsat să cadă în coș un test de sarcină.

— Stai o secundă, am protestat, punând-o la loc în raft. Îmi lași un răgaz de gândire?

— Sigur, în regulă. Era doar o idee.

În vocea ei am simțit dezamăgirea. Propria mea experiență cu privire la paternitate nu fusese atât de strălucită încât să îmi doresc s-o repet. Mi-am zis că, în ciuda acestui fapt mă voi gândi, împreună cu o persoană pe care o iubeam cu adevărat.

— Hai să așteptăm o lună sau două, am spus, simțindu-mă atât vinovat cât și ușurat în timp ce treceam pe lângă raionul de legume.

Între timp, eram ocupați să devenim o familie.

Uneori chiar îmi plăcea „războiul dintre generații”.

Într-o seară Lily a anunțat un nou început în viața ei socială. Intervenise Paul. Îl întâlnise pe acest „divin” Horace Mann junior la o petrecere, cu trei săptămâni în urmă și ne-a anunțat pe un ton foarte natural că urma să-și petreacă întreg week-end-ul la casa de la țară a părinților lui, în East Hampton.

— Ei bine, a reacționat Evie, depășind ceea ce sunt sigur că era o criză de apoplexie. E cam brusc, Lily. Matt și cu mine trebuie să discutăm despre asta. Și, bineînțeles, va trebui să vorbim cu domnul și doamna...?

— Hollander, dar n-are importanță.

— Are pentru că atunci când voi vorbi cu el va trebui să știu cum îl cheamă, am replicat eu.

— La cine te referi? a întrebat ea.

— La domnul Hollander, tatăl lui Paul.

— Îmi pare rău, Matthew, dar nu e cazul să te amesteci. Toți cei importanți din clasă vor merge și mama îi cunoaște de ani de zile.

M-am uitat la Evie. Mi-a aruncat acea privire specială care spunea: îi cunosc și nu-mi plac.

— Ascultă, Lily, am spus eu împăciuitor. Îmi pare rău că n-am fost aici mai de mult pentru a-ți supraveghea creșterea. Acum pentru că sunt, îmi revine responsabilitatea de-a ști de cine ești însoțită.

— Însoțită! Doamne, din ce secol vii? Oamenii nu mai au însoțitori.

— În acest caz, a spus mama ei imitându-i tonul ultimativ, nu o să te duci.

Neașteptându-se la o asemenea rezistență, fata s-a grăbit să contraatace:

— Tu ai pus-o să facă asta, Matthew, nu-i așa?

— Nu, nu el, a răspuns Evie.

— Atunci de ce de când a apărut el totul a devenit la fel de strict ca în Evul Mediu? Omul ăsta n-are experiență ca tată.

— Încetează să-i spui „omul ăsta”, a strigat Evie, pierzându-și calmul. Este un tată mai bun decât ar fi putut vreodată fi tatăl tău biologic. Poate pentru că n-a fost aici eu m-am dovedit mai îngăduitoare decât ar fi trebuit. Dar acum nu mai ești copil.

— Ah, deci ai observat, a remarcat ea pe un ton ironic. Atunci n-are rost să discutăm despre asta.

— Ei bine, am găsit în cele din urmă un lucru asupra căruia suntem toți de acord, a conchis Evie. Deocamdată îți sugerez să te duci să-ți faci tema la matematică. Eu și Matt vom sta de vorbă și, dacă trecem la etapa a doua, vom suna familia Hollander și vom vedea cum vom proceda.

— Vrei să mă faci de răs în fața prietenilor mei? a întrebat Lily.

— Doar dacă ascultă la telefon, am răspuns eu. În orice caz, dacă eu și mama ta suntem de acord cu...

Am căutat un cuvânt mai moale.

— Aspectul polițienesc, a propus fiica noastră.

— Dacă așa vrei să-i spui. Apoi vom vedea cum se integrează în activitatea ta școlară și vom lua o hotărâre.

— Și, până atunci eu ce trebuie să-i spun lui Paul?

— Spune-i că dacă este un tip așa matur cum l-ai descris, ne va înțelege îngrijorarea și va aștepta decizia noastră.

— Nu, trebuie să-i dau un răspuns în seara asta.

— *Pourçoi?* am întrebat eu.

— Pentru că așa trebuie.

A ieșit din cameră.

— Până la urmă, Evie, am încercat eu să glumesc, trebuie să-i oferim lui Paul șansa unei alte întâlniri, în caz că Lily nu ajunge.

Un strigăt a izbucnit din spatele ușii lui Lily. Era o voce pe care nu o mai auzisem în această casă, o voce de femeie, nu de fată.

— Stați să audă prietenele mele despre asta, ne-a spus ea pe un ton amenințător. Stați să afle ce părinți antediluvieni am.

— Așteaptă, am zis eu plin de admirație. Antediluvieni este un cuvânt grozav. De unde l-ai învățat?

— Tu, Matthew, a spus ea, îndreptând un deget de vrăjitoare către mine, nu ești decât omul cu care trăiește mama mea. Dacă ai fi rămas să dormi în laborator ne-ar fi fost tuturor mai bine.

S-a îndepărtat pentru a-și înștiința colegile despre crimele mele împotriva umanității.

Eu și Evie am stat acolo neștiind dacă să râdem sau să plângem.

Per total, înfiorătorul război de gherilă dintr-o cameră în alta a durat până aproape de miezul nopții, Lily reînarmându-se la telefon între lupte. Abia după ce i-am promis că „o să ne gândim serios” s-a dus la culcare.

— Ce ar trebui să facem? m-a întrebat Evie neajutorată.

— Ei bine, am spus eu, gândindu-mă în perspectivă, n-aș discuta acum despre încă un copil.

Apoi a venit potopul.

Vara următoare am fost invitat să țin un discurs la

adunarea anuală a Societății Internaționale de Neurologie, care avea loc la Roma. Am refuzat. Evie a ghicit imediat motivul.

— De ce te temi, Matthew? Te gândești că Silvia ar putea fi de față?

— Evie, nu mi-e frică să o întâlnesc, dacă la asta te gândești.

— Atunci ți-e teamă că n-o s-o întâlnești.

— Nu mi-e frică de nimic, la dracu'. Lasă-mă să-ți spun ce vreau să fac.

— Bine, te ascult, a spus ea nerăbdătoare.

— Ei bine, după părerea mea, Italia nu e doar o țară. Vara se transformă într-un centru muzical. Sunt un milion de concerte diferite: opera de la Termele lui Caracalla, arena din Verona, oricare vrei. De ce v-aș priva pe voi, și pe mine, de această incredibilă experiență? Hai să stăm acolo măcar o lună.

În vreme ce ea mă îmbrățișa, am scăpat brusc un mârâit.

— La naiba.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

— Trebuie să fac rost de un discurs.

Subiectul preferat era evident. Punctul meu forte consta în prezentarea celor mai noi rezultate ale procedurii care dăduse roade în cazul lui John Lipton și, de atunci, în alte șase cazuri.

Evie m-a ajutat să-mi pregătesc discursul. A insistat chiar să fac o repetiție în cameră înainte de a-l prezenta în fața publicului.

Cu infinita sa înclinație spre senzațional, presa italiană a preluat cercetările mele și m-am trezit asaltat de reporteri. Mă întrebam dacă cei de la *La Mattina* se aflau printre ei.

Mărturisesc, de asemenea, că atunci când fetele se aflau la cumpărături, m-am dus la recepția hotelului și am răsfoit prin cartea de telefoane.

Inutil să mai spun că nu am găsit numărul ei.

Pregătisem o surpriză specială pentru fete. Visul de o viață al lui Evie era să viziteze Veneția. În consecință, am aranjat să petrecem acolo toată săptămână înainte de a reveni acasă. Evie a fost profund impresionată de acest gest.

Orașul legendar, cu străzi lichide, a depășit așteptările noastre. Am ascultat coruri cântând muzica sacră a lui Giovanni Gabrieli în catedrala San Marco, și în aceeași seară concertul de orgă Albinioni cântat sub minunatul tavan pictat de Tiziano, în biserica Santa Maria della Salute.

De la sublim la ridicol. După-amiaza următoare, traversând piața mare, am auzit surprins orchestrele din cafenelele învecinate cântând cele mai răsuflute melodii pop.

Am realizat brusc că eram atât de fericit cât are dreptul să fie un om. Instinctiv mi-am sărutat fetele și mi-am îmbrățișat soția iubitoare.

Ziua următoare am vizitat Gran Teatro La Fenice. Clasica sală roșu-purpuriu a operei era locul interpretării *La Traviata*. Prima mea întâlnire cu Silvia. Am stat multă vreme în spatele ultimului rând, privind scena goală și am simțit, într-un fel, căzând cortina de final. Eroina nu va mai apărea, când mă așteptam mai puțin, în teatrul memoriei mele. Nu voi mai fi ostaticul timpului. *Finita la commedia*.

Un incident aparent monden a devenit punctul de cotitură.

Evie nu era o persoană frivolă. Îi păsa prea puțin de înfățișarea ei, în sensul că arăta bine tot timpul, dar nu se străduia să-și îmbunătățească condiția fizică. Cu toate acestea, când eram la hotel Danielli, am fost surprins să o găsesc studiindu-se în oglinda mare.

La început nu m-a remarcat și a continuat să-și răsucescă gâtul, încercând să-și privească propriul spate în timp ce se ciupea de talie.

Știam exact la ce se gândea.

— Arăți bine, Evie. Ești frumoasă.

A roșit, rușinată.

— Nu mi-am dat seama că ești...

S-a oprit, și apoi a vorbit la obiect.

— Nu trebuie să mă flatezi, Matthew. Știi că am exagerat cu pastele.

— Nu ai...

— M-am îngrășat cu aproape două kilograme.

— N-am observat, am spus eu drăgăstos.

— Ei bine, *m-am* îngrășat. Și trebuie să fac ceva din punctul ăsta de vedere înainte de a te îndepărta. Măine dimineață mă scol devreme și mă duc la jogging.

— Unde vrei să faci jogging în Venetia?

— Mi s-a spus că în zori Piața San Marco este la fel de populată ca Central Park. Vrei să vii cu mine?

— Desigur.

La șase dimineața m-am dat jos din pat, am băut rapid o cafea și ne-am grăbit către piață, unde ne-am alăturat unui grup – fără îndoială americani – de fanatici ai joggingului, în costume colorate tipător.

În timp ce mă târam, m-am uitat la fața transpirată a lui Evie. Ea chiar mă iubește, am gândit. Vrea să rămână atrăgătoare pentru mine. Nu vrea să îmbătrânească. Cred că nu-și dă seama că una dintre cele mai importante calități pe care le are este faptul că frumusețea ei se situează dincolo de timp.

Din acel moment am fost doritor să îmbătrânesc alături de soția mea. Vreau să spun că învățasem deja diferența dintre un *coup de foudre* care afectează o tânără de douăzeci de ani și dragostea profundă care marchează un adult printr-o osmoză lentă și puternică.

Acest fel de sentiment durează pentru că se adaptează schimbărilor. Mi-o imaginam pe Evie cu părul cărunț; știam că va ține la mine chiar și atunci când eu îl voi fi pierdut pe-al meu.

Pasiunea matură nu este neschimbarea, este maturizarea.

Atunci am realizat că în imaginația mea, Silvia, la fel ca nimfele sculptate în poezia lui Keats, nu se schimbaseră față de

ultima oară când o văzusem. Visând-o cu ochii deschiși, ea rămăsese pentru totdeauna tânără.

Cum putea realitatea lui Evie să concureze cu perfecțiunea fără vârstă a Silviei? Mi-a venit un gând ciudat.

Dacă, în ciuda neșanselor, aș fi trecut pe lângă Silvia într-un moment al acestei ultime luni, cum aș fi putut s-o recunosc? Eu aș fi căutat o frumusețe zveltă de douăzeci și cinci de ani, ori ea avea copii mari. Poate că acum părul ei negru era presărat cu fire argintii, iar fața ușor ridată. Poate că, asemeni lui Evie, mai pusese câte un kilogram ici și colo.

Precedenta mea obsesie fusese fixată pe o persoană care dispăruse. Pe Silvia mi-o aminteam ca nemaieexistând.

Am apucat mâna lui Evie. A încetinit și s-a oprit din alergat.

— Hei, tigrule, a șoptit ea cu respirația tăiată. Ar fi mai bine să te pui în formă.

— Ai dreptate, am rânjit eu. Mai ales cu o nevastă tânără ca tine.

Îmbrățișați, am pornit spre hotel. Piața San Marco era inundată de lumina soarelui, iar inima mea de dragoste.

20

Anii următori ne-au adus liniștea *Simfoniei Pastorale* a lui Beethoven. Am fost foarte fericiți. Pentru multă vreme.

Apoi, din senin, a venit nenorocitul de telefon de la Nico Rinaldi. Spre exasperarea mea, tocmai când credeam că am eliminat-o definitiv, Silvia a reapărut în viața mea.

Trebuia spus un nu categoric. Ar fi fost mai ușor pentru noi toți. Totul s-ar fi terminat ușor și nedureros. Ca un glonț în creier.

Și totuși, o parte din mine și-a manifestat curiozitatea. Cum era ea acum? Ce devenise? Și recunosc cu greu acest lucru, ceva din mine voia să-mi testez imunitatea față de ea.

Trebuia să vorbesc cu Evie.

Știam pe de rost orarul ei. În acel moment se afla în toiul orelor sale de la Julliard. Am sunat-o imediat.

— Matt, ce s-a întâmplat? Era îngrijorată. Este vorba despre fete?

— Ele sunt bine, am liniștit-o.

— Tu ești în regulă?

Am început să-i povestesc ceea ce tocmai se întâmplase.

Reacția sa când a auzit numele Silviei a fost un involuntar „Oh”. I-am explicat rapid motivul întâlnirii noastre iminente.

Evie a reflectat o secundă, apoi a spus încet:

— Este îngrozitor. Crezi că o poți ajuta?

— Poate, nu știu. Dar nu mă simt prea bine în legătură cu asta.

— De ce? Vreau să spun, acum este un simplu pacient, nu?

Am întârziat cu răspunsul.

— *Nu-i așa*, pentru numele lui Dumnezeu?

— Desigur, am rostit eu încercând să par convingător.

— Atunci de ce te temi, Matt? *Mă* iubești, nesăbuitule. Uite, totul o să fie bine. O s-o vindeci. Apoi tu vei fi definitiv vindecat de ea. Fii tare. Te sun mai târziu.

A închis. Nu puteam decât să sper că voi fi la fel de încrezător ca Evie.

De ce am acceptat?

Ce aveam de câștigat dacă o vedeam?

Scuze? Vreun fel de despăgubire spirituală?

Sau (nu mă situez deasupra unui asemenea sentiment) o inconstiență dorință de răzbunare? Acum situația se inversase: Silvia era doctorul rănit, iar eu posesorul leacului.

În tot acest timp știusem că este în viață; citisem ziarele. Dădusem peste diverse informații care anunțau că era bine, că era măritată, că avea doi copii, că a cunoscut bucuriile vieții de familie. Oare a încercat vreodată să afle ce se petrecuse cu mine?

Intensitatea crescândă a mâniei mele m-a surprins. Nu crezusem niciodată că puteam să găzduiesc un asemenea resentiment.

Ușa biroului meu s-a deschis.

— Domnul și doamna Rinaldi, a anunțat inutil secretara mea.

În mod ciudat, l-am privit întâi pe el. Cred că voiam să aflu ce a preferat ea în locul meu.

Înalt, umeri lați, frunte înaltă. Amândoi cheleam, dar lui acest lucru îi conferea distincție.

Nico își folosea șarmul cu îndemânare: strângere de mână puternică, voce sigură și nuanțată, control complet.

— Doctore Hiller, a spus privindu-mă direct în ochi, mulțumesc că ne-ați primit așa repede.

— Luați loc vă rog.

Oare mi-a scăpat un mic tremur în voce?

În cele din urmă am privit-o pe ea.

Încă mai era foarte frumoasă. Strălucirea ochilor avea aceeași intensitate, încă lumina orice cameră în care intra. În ciuda bolii și a trecerii timpului, părea că nu-și pierduse din farmec.

Mi-a evitat privirea chiar și când a murmurat:

— Mă bucur să te revăd.

Atunci mi-am dat seama: îi e frică de mine.

Nu e mai puțin adevărat că în această femeie – încântătoare chiar și amenințată de umbra morții – am recunoscut persoana pe care o iubisem cu atâta pasiune.

Și, asemeni cuiva care stă pe un țârm privind curentul puternic al râului, am simțit că-mi pierd echilibrul.

S-au așezat unul lângă altul în fața biroului. Rinaldi o ținea de mână.

Chiar și după atâta timp, nu puteam să nu urăsc faptul că o ținea de mână. Era posesiv, firește. Îmi amintea că, deși îmi cereau mie ajutorul, ea îi aparținea. În acest timp ea stătea pasivă, fără să spună nimic. Încă îi era greu să mă privească.

Niccolo a preluat inițiativa.

— Ei bine, doctore Hiller? Presupun că ai avut posibilitatea să răsfoiești dosarul soției mele?

— Da, domnule Rinaldi. Am avut.

— Și?

— Sunt sigur că nu-ți spun o noutate. Tumoarea este foarte avansată.

A părut că ia aceasta ca o critică implicită și a simțit nevoia să se apere.

— Am fost prudent, doctore. Am crezut că bisturiul chirurgului reprezintă un risc prea mare. A făcut chimioterapie și raze. În majoritatea cazurilor acestea dau rezultate.

Idiot credul, am strigat tăcut către el. Ce drept ai să judeci ce tratament este potrivit pentru ea? De ce n-ai adus-o la mine când au descoperit tumoarea?

Pentru a le demonstra că citisem dosarul, am făcut câteva comentarii. Apoi am trecut la procedura standard care cerea să-i verific fundul de ochi cu un oftalmoscop.

Inutil să mai spun, că executasem această manevră de rutină de un milion de ori din primele mele zile ca internist.

Niciodată nu-mi dădusem seama de intimitatea pe care o implică. Dar acum nu era vorba de un pacient obișnuit, ci de

Silvia.

— Dacă nu vă supărați, doamnă Rinaldi, vreau să arunc o privire.

Ea a încuviințat în tăcere.

M-am ridicat, mi-am luat instrumentul și am înaintat către ea. Când m-am apropiat, parfumul cunoscut a adăugat un plus de realitate la ceea ce părea un vis. Apoi m-am aplecat pentru a-i examina pupilele. Erau aceeași ochi pe care îi privisem în timp ce făceam dragoste, acum o jumătate de viață.

Inevitabil frunțile noastre s-au atins. N-a scos o vorbă. M-am întrebat dacă prin suprafața pielii sale străbat aceleași amintiri senzuale. Mi-am amintit ce simțeam atingându-i trupul și am fost surprins constatând că pot retrăi acele senzații după atâta timp.

Probabil că am întârziat consultând-o. Reveria mea a fost întreruptă de vocea nerăbdătoare a lui Niccolo Rinaldi.

— Care este părerea dumneavoastră, doctore? a întrebat el pe un ton tăios.

Nu i-am răspuns direct; terminându-mi examinarea m-am ridicat și m-am retras în spatele biroului meu. Aceasta era ultima șansă de scăpare, și eram decis s-o folosesc.

— Doamnă și domnule Rinaldi, m-am gândit îndelung și cred cu adevărat că pentru toată lumea implicată ar fi mai bine să vă trateze un alt doctor.

— Dar sunteți... a început el să protesteze.

— Nu mă refer la altă metodă, deoarece cea genetică este singura dumneavoastră posibilitate. Există alți doctori care o fac la fel de bine ca mine. Colegul meu, doctorul Chiu, din San Diego...

Silvia l-a privit pe Nico cu o panică neputincioasă. Părea că vrea să-i spună ceva, dar el a redus-o la tăcere printr-un gest.

— Mă ocup eu de asta, a spus el în italiană.

S-a ridicat în ceea ce era probabil o încercare inconștientă de a mă intimida.

— Acum, domnule Hiller, fără a intra în detalii, pot înțelege reținerea dumneavoastră de a accepta acest caz. Vă respect sentimentele în această problemă. Apoi a început să se agite, apropiindu-se de biroul meu ca de un podium. Pe de altă parte, știm cu toții că ați fost un pionier în acest domeniu. Ați făcut această treabă de cele mai multe ori, iar performanțele dumneavoastră sunt cele mai bune.

S-a apropiat de biroul meu, fixându-mă cu o privire întunecată.

— Îi puteți refuza asta *Silviei*?

Pumnul său drept a lovit involuntar biroul, în clipa aceea ea a rostit înfricoșată:

— Nico, cred că ar fi mai bine să plecăm.

El a ignorat-o, hotărât să mă convingă. Tonul său a devenit rugător. I-am auzit vocea aproape încându-se când a spus:

— Te rog.

O iubea, era clar.

În clipele următoare am tăcut cu toții, gândindu-ne la ale noastre și întrebându-ne ce voi face eu. În cele din urmă m-am auzit spunând:

— Bine... bine, domnule Rinaldi.

Am respirat adânc și am început să vorbesc normal:

— Nu pot spune că-mi place ce văd. Există o tumefiere a nervului optic, indicând o presiune intracranială, datorată unei tumori. Dar nu trebuie să vă spun eu asta, și dumneavoastră sunteți doctor. Vreau să mai fac o scanare MRI.

— De ce, pentru numele lui Dumnezeu? a întrebat Nico.

Mi-am ridicat capul și i-am oferit o privire rece care spunea: *pentru că eu conduc operația.*

— O să sun la spital pentru a face aranjamentele. Vă convine un moment anume?

— Nu, suntem la dispoziția dumneavoastră, a redevenit el politicos.

— Mulțumesc. Acum trebuie să vă reamintesc că tumoarea

este periculos de mare – chiar și pentru terapia genetică.

— Dar veți încerca să o tratați? m-a întrerupt Nico.

Am așteptat o secundă înainte de a răspunde, pentru a mă asigura că înțelege atenția pe care o acordasem întrebării lui.

— Da, dacă nu există contraindicații în testele de sânge. Însă nu trebuie să ne facem iluzii deșarte.

Am făcut o pauză, apoi am întrebat cu mai multă blândețe:

— S-a înțeles?

A răspuns Nico.

— Da, doctore. Dar presupunând că nu există, hm, probleme, cât de curând putem începe?

— Sora ar putea lua acum niște sânge. Asta ar însemna că putem începe când avem rezultatele. Vă sfătuiesc să rămâneți în New York. Cu o tumoare vasculară malignă există întotdeauna pericolul unei hemoragii. Cu cât mai puțină mișcare, cu atât mai bine.

— Fără îndoială, a aprobat el. Avem un apartament în New York și o soră medicală care stă tot timpul la noi. Din păcate, eu trebuie să plec în Italia peste câteva ore, dar mă voi întoarce cel târziu poimăine. De altfel pot fi contactat oricând la telefon.

— Bine, am spus, întrebându-mă în sinea mea cum poate fi atât de încrezător să mă lase singur cu Silvia.

După ce au plecat, am rămas la birou cu capul în palme, întrebându-mă de ce naiba am acceptat.

Am fost tentat să anulez consultațiile cu ceilalți pacienți, dar n-am făcut-o ca să nu rămân singur cu gândurile mele. Și astfel, următoarele câteva ore mi le-am pierdut în necazurile altora.

La ora trei a sunat telefonul. Era Evie.

— Cum a fost? a întrebat ea.

— Bine. E foarte bolnavă.

— Îmi pare rău. Dar tu cum te-ai simțit?

— Mi-a părut rău pentru ea, am răspuns, ceea ce era o

parte din adevăr.

— Simt că avem multe de discutat. Ce-ar fi să ne întâlnim la Ginger Man și să luăm o cină liniștită?

— Bună idee. Am un seminar la patru și jumătate.

— În regulă. Debbie are balet, iar Lily lecții de vioară. Până le iau și le pregătesc cina, va fi aproape ora opt. Atunci vei fi sigur liber.

— Absolut. Dacă nu începe Zimmerman una dintre megatoratoriile lui. Te sun eu când se termină.

A răs.

— Ne vedem mai târziu.

Am închis și am încercat să mă cufund în muncă, scriind note de lectură și dictând rapoarte. Deoarece cerusem să nu fiu deranjat, am ignorat telefonul care suna. După vreo cincisprezece minute, secretara a intrat:

— Știu ce-ai spus, Matt, dar doamna Rinaldi este foarte nerăbdătoare să-ți vorbească.

— Bine, fă-mi legătura.

— Bună. Te deranjez?

— E-n regulă, Silvia. Ce e?

— Pot să te văd? Poți veni la mine acasă?

Aveam de gând să invoc programul meu aglomerat, dar a insistat:

— Chiar trebuie să-ți vorbesc.

M-am uitat la ceas. Dacă îl convingeam pe Morty Shulman să țină seminarul, aveam la dispoziție două ore și ajungeam la timp la întâlnirea cu Evie. Am propus ora cinci. Ea a acceptat.

Era o după-amiază de februarie deosebit de caldă. Simțeam nevoia să iau aer și să-mi adun gândurile, așa că am mers pe jos până la apartamentul lor gândindu-mă tot timpul la ceea ce aveam să aud și la ce îi voi putea povesti lui Evie.

O servitoare italiană îmbrăcată în alb-negru a răspuns la ușă, mi-a luat haina și m-a condus pe terasa mare care

dădea în Central Park. Silvia se legăna într-un șezlong, îmbrăcată gros, cu genunchii acoperiți cu o pătură.

M-a prezentat Carlei, sora medicală, care ședea lângă ea. Femeia s-a ridicat respectuoasă. I-am spus că rezultatele testului de sânge erau bune și că îi programasem scanarea la ora zece a doua zi dimineață. Sora s-a retras discret.

Am privit-o pe Silvia și am întrebat:

— De ce m-ai sunat?

— Când a plecat Nico m-am simțit brusc speriată.

— De ce anume?

— De moarte.

Vocea ei trăda frica.

— Silvia, îți promit că voi face tot posibilul pentru a te ajuta.

S-a uitat la mine.

— Știu asta. Iar acum că ești lângă mine mă simt mai bine... Matthew.

Privirea ei, și în special felul în care mi-a rostit numele mi-au confirmat că nu mă înșelasem. Cel puțin o dată, cu multă vreme în urmă, fusesem centrul vieții ei.

— Poți să rămâi puțin?

M-am așezat lângă ea.

— Îmi pare rău că ăsta a fost motivul, a spus ea încet. Dar mă bucur să te revăd.

Nu am răspuns. Am simțit că discuția se îndreaptă spre zone interzise relației medic-pacient. Ea a insistat.

— Îți amintești finalul operei tale preferate de Gluck – când Orfeu își pierde iubita și cântă aria „Ce mă voi face fără Euridice”? Exact așa m-am simțit eu când te-am pierdut pe tine.

Analogia ei corespundea perfect cu ceea ce simțisem eu. Oare încotro se îndrepta?

— Am multe lucruri să-ți spun, Matthew.

Aș minți dacă aș spune că nu ardeam de nerăbdare să aflu ce se întâmplase atunci. Dacă nu întrebam, aș fi închis ochii neștiind cum putea să mă fi iubit într-un moment, iar în

celălalt să mă părăsească.

— Ascultă, vreau să-ți spun ceva, a rostit ea tulburată.
Am așteptat.

— Tu ai fost dragostea vieții mele.

Deși îmi imaginasem asta de cel puțin un milion de ori, nu crezusem vreodată că o s-o aud spunând-o. Vorbele ei m-au luat prin surprindere, înceteșându-mi gândurile. Acum trebuia să știu.

— Atunci de ce, Silvia? De ce te-ai măritat cu el?

Și-a ferit privirea.

— Este foarte greu de explicat. Nu vei înțelege niciodată.

Se vedea că era tristă, așa că mi-am ales cuvintele cu grijă.

— Silvia, ce s-a întâmplat de fapt după ce am fost împușcat?

O sclipire de mânie i-a traversat privirea. Numai gândul la acel incident părea să-i provoace durere.

— A fost groaznic, Matt. Încercarea de a te aduce la spital în viață a fost un adevărat coșmar. Eram sigură că vei muri și vina îmi aparținea. Dacă aș fi pornit mașina când ai început tu să mă strigi... M-am învinovățit întotdeauna pentru ceea ce ți s-a întâmplat. Singura mea amintire din toată acea călătorie ești tu zăcând, în timp ce eu nu puteam face altceva decât să opresc sângerarea. Următorul lucru pe care-l știu este că François și Gilles te ridicau de pe șosea. În clipa în care ai fost în siguranță, în grija lor, mi s-a părut că cerul s-a prăbușit peste mine. M-am dezintegrat pur și simplu.

Și-a îngropat fața în mâini și a început să plângă încetisor.

Eram impresionat de durerea ei. Nu mă gândisem niciodată ce coșmar trebuie să fi fost pentru ea drumul acela lung de întoarcere.

— Cred că știu ce s-a întâmplat apoi, am spus repede.

S-a oprit din plâns și m-a privit fix.

— François nu avea pe nimeni capabil să opereze o plagă împușcată, așa că a trebuit să mă aduci, înapoi, în Europa. Singurul mijloc de a mă scoate din Eritreea era unul dintre

elicopterele lui Nico de la Marea Roșie. Și l-ai sunat, nu-i așa?

— Da.

— Iar prețul pentru a-mi salva viața a fost...

Ea a încuviințat dând din cap.

— Dar ăsta e șantaj. Doamne, dacă măcar mi-ai fi spus.

— Matthew, nu înțelegeți? N-am putut. M-am simțit obligată. Mai ales că ți-a salvat viața.

M-am holbat la ea, abia reușind să cred că ceea ce dorisem toată viața să cred era adevărat. Deci, mă iubise. Tristețea ei profundă mă făcea să doresc să o iau în brațe și să o consolez.

Și în acel moment i-am iertat tot.

21

Am stat împreună fără să vorbim, privind soarele care apunea.

Începusem să mă simt nelalocul meu și nerăbdător să plec.

Silvia a spus oftând:

— Acum nu va mai fi așa de greu, Matt. Dacă mor, cel puțin te-am mai văzut o dată.

— Dar n-o să mori, Silvia, am insistat eu. N-o să te las. Ți-am spus.

M-a privit.

— Într-un fel, când spui asta te cred. Câți oameni ai vindecat în afară de puștiul acela, Lipton?

Ah, deci îmi urmărise cariera.

— Ei bine, mâine o să-ți aduc un exemplar al ultimului meu articol din *New England Journal*.

— Nu, vreau să-mi povestești personal.

— Josh va absolvi liceul la anul. Kate tocmai a avut al doilea copil. Donna Cohen și Paul Donovan duc o viață perfect normală, iar echipa de bowling a lui Sven Larsson a ajuns în sferturile de finală ale campionatului național.

— Asta-i tot?

— Nu, tehnica mea a dat rezultate pe grupuri în Denver și San Diego. Dar și tu ești medic, Silvia. Știi că nu există un procentaj de reușită sută la sută.

Am sperat că nu va mai pune întrebări, și așa a fost. Involuntar, mi-am privit ceasul.

— Trebuie să pleci? a întrebat ea pierdută. N-ai nici măcar timp să bei ceva?

— Îmi pare rău. Am o altă întâlnire.

Mi-am amintit că-i promisesem lui Evie că o sun după opt.

— Nu poți s-o amâni câteva minute?

Chemase deja îngrijitoarea care aștepta ordinele ei.

— Tot vin alb, Matthew?

— Bine, am capitulat, supărat pe mine pentru că cedasem.

Servitoarea a reapărut repede cu o sticlă de Puligny-Montrachet și două pahare.

Poate din cauza nuanțelor apusului, mi s-a părut că obrazul Silviei căpătase mai multă culoare. Ne-am dezvăluit treptat amintirile și am început să pomenim de clipele fericite. Și erau destule. Cincisprezece minute au devenit o jumătate de oră. Apoi ea a spus:

— Vrei să mănânci înainte de a pleca?

De data asta puteam refuza cu ușurință, dar am rămas din proprie voință.

Am stat în salonul înalt, decorat cu tablouri de Renoir, Cézanne și Seurat care îl făceau să pară o anexă a Jeu de Paume.

Devenea din ce în ce mai greu să limităm discuția la trecut.

— L-ai mai văzut pe François? am întrebat eu.

— Sincer, da. Într-un fel a pățit-o.

— Ce vrei să spui? Are două mii de medici care lucrează în treizeci și cinci de țări.

M-a privit și a zâmbit.

— Acum nu numai că își încheie nasturii de la cămașă, dar poartă chiar cravată și sacou.

— Oh, am râs eu. Astea chiar că sunt apucături mic-burgheze.

— Am luat cina cu el la Paris, anul trecut, a continuat ea. A încercat să stoarcă o donație de la Nico. La sfârșitul serii noi eram cu câteva milioane de dolari mai săraci, iar el avea un teren de spital în Gabon.

— Apropo de spitale, în ce te-ai specializat?

A răspuns pufnind:

— Am renunțat la medicină de multă vreme. Dar asta e o altă poveste.

— Spune-mi-o, am spus eu. Sunt curios să aflu ce-a putut să se întâmple cu incredibilul tău idealism. Vreau să zic că te purtai minunat cu copiii. Nu pot uita acea sub-acută pe care ai diagnosticat-o în prima noastră după-amiază în Eritreea.

— Ei bine, Matthew, asta a fost în Africa. Italia este altceva.

— Adică?

— Medicina și căsnicia sunt greu de conjugat. Nu puteam face ca mama mea care conducea *La Mattina* din casă. Apoi, Nico avea nevoie de mine seara, și bineînțeles și copiii.

Am început să mă întreb dacă era aceeași Silvia pe care o cunoșteam. Îmi era greu să-mi ascund dezamăgirea. Și ea a simțit.

— Îmi pare rău, Matthew, dar tu întotdeauna te-ai așteptat la prea mult din partea mea. Nu poți face o Maica Tereza dintr-o milaneză răsfățată care a trăit întotdeauna cum a vrut ea.

— Haide, Silvia. Știu cine erai. Cea pe care tu ai uitat-o.

— Bine, doctore, a spus ea, ridicând mâinile. Păstrează-ți iluziile. Oricum, încă sunt implicată. Sunt administrator al unui spital. La anul voi fi președinta Crucii Roșii italiene.

Pagerul meu a sunat pe neașteptate. Cristalul lichid afișa: SUNĂ-ȚI SOȚIA. 55-1200.

M-am scuzat rapid și am format numărul.

— Ești bine? a întrebat Evie. Unde ești?

— Am avut o urgență, am replicat evaziv. (Îi voi explica totul când voi ajunge acasă, mi-am zis în ghid.) Sunt pe drum acum.

— Vino cât de repede poți. O să pregătesc ceva până ajungi.

— E-n regulă, am mâncat ceva. Vreau doar să te văd.

— Te aștept, Matt.

M-am întors către Silvia.

— Mă tem că trebuie să plec.

— Sigur, înțeleg. Adevărul e că te-am reținut prea mult. Măine cânti la pian pentru mine?

M-a străbătut un fior.

— Îmi pare rău Silvia, am spus impacientat. Chiar trebuie să plec.

În timp ce ne îndreptam către ușă, m-a luat de mână.

— Nu-ți poți închipui ce minunată a fost seara aceasta. Mulțumesc pentru tot.

Am pornit încet către casă, copleșit de gânduri.

— E târziu, a spus liftierul. O urgență?

— Da, Luigi, o urgență.

— Este dificil să fii doctor, nu-i așa?

— Da, am răspuns cu un ton care speram să evite continuarea discuției.

Din nefericire, eu eram unul dintre partenerii de discuție preferați și întotdeauna urca cu liftul încet.

— Doamna Hiller este încă trează, m-a informat el.

— De unde știi?

— Am auzit-o repetând.

Asta cel puțin dovedea inteligență, deoarece Evie repeta doar ziua. Singurul motiv pentru care ar fi cântat noaptea, cu excepția unui concert, era nevoia de a se descărca.

Cine naiba ar fi putut-o învinui pentru că era nervoasă?

Se făcuse aproape ora unsprezece. Cânta încă atunci când am intrat în apartament.

— Am ajuns, am strigat în timp ce mă îndreptam către studio.

Acompaniamentul de pian pentru sonata lui Frank în La se auzea din imensele difuzoare Bose, dar era clar că ea cânta mult mai tare.

Nu știu dacă m-a auzit când am intrat, dar nu a fost surprinsă când am sărutat-o pe ceafă.

— Cum a fost? a întrebat ea, încă prinsă de muzică.

— A fost o zi grea, am răspuns eu. Vrei ceva de băut?

— Da. Orice vrei și tu.

M-am întors cu două pahare de California Chardonnay. Evie nu a abandonat instrumentul. Atunci am înțeles că-l voia drept martor al discuției noastre. În cele din urmă a pus jos arcușul și a luat o înghițitură. Apoi m-a întrebat cu o indiferență studiată:

— Este încă frumoasă?

Am încercat să nu mă uit la ea când am spus:

— Da.

A ezitat un moment apoi a întrebat:

— Mai ești îndrăgostit de ea?

— Nu, am răspuns repede, poate prea repede.

A ridicat arcușul și a reînceput să cânte.

— Despre ce ați vorbit?

— Despre trecut.

— Ceva anume?

— Am avut dreptate. Nico a forțat-o să se mărite cu el.

— Norocul meu, a spus ea, fără să zâmbescă.

Apoi a cântat o lungă bucată muzicală. Am simțit că se pregătește să-mi spună ceva important și n-am greșit.

— Vrei să-mi spui ceva? m-a întrebat.

Am stat o clipă pe gânduri, apoi mi-am adunat curajul pentru a spune:

— Da. Am petrecut seara cu ea.

Nu și-a putut ascunde durerea provocată de sinceritatea mea. De ce dracu' nu-i spuseseam la telefon?

— Sunt obosită, a zis ea. Vreau să mă culc.

Cinci minute mai târziu, a stins lumina și s-a întins în pat. O clipă m-am gândit s-o iau în brațe. În timp ce ezitam, s-a întors cu spatele la mine. Am murmurat:

— Te iubesc, Evie.

N-a reacționat. Mi s-a părut că ațipise.

Am închis ochii însă n-am reușit să adorm. În cele din urmă mi-am pus halatul de baie și am mers în sufragerie să privesc de la fereastră orașul adormit.

Și m-am întrebat cum se vor termina toate acestea.

22

La zece patruzeci și cinci șoferul Silviei a sunat pentru a ne informa că se aflau la două străzi distanță de noi. Am trimis-o pe Paula să-i întâmpine.

Când au ajuns amândoi în secția mea, toate capetele s-au întors. Silvia era fără îndoială cel mai fermecător pacient pe care-l tratasem vreodată.

Deși timpul era foarte important și eram cu toții pregătiți de plecare, ea a insistat să facă un tur al laboratorului pentru a vedea diversele piese ale aparatelor pe care le foloseam să restructurăm AND-ul. Și, cel mai important, să cunoască oamenii care le manipulează, de parcă fermecându-i ar fi putut influența rezultatul.

Am prezentat-o mai întâi primului meu asistent, doctorul Morton Shulman, lăudându-l îndelung pentru profesionalismul său. Dacă vreodată nu voi fi disponibil, doream ca ea să aibă deplină încredere că lângă ea se află un medic la fel de priceput.

Resa i-a luat sânge. Apoi i-am arătat mașina care îl va „spăla”.

După aceea Mort și cu mine am însoțit-o la Radiologie, la etajul zece, și am stat acolo în timp ce era introdusă în uriașul aparat MRI.

Când ședința s-a încheiat, l-am rugat pe Morty să o ducă jos, la o cafea. Eu am rămas în „culise” pentru a discuta despre noile fotografii cu Al Redding. În timp ce mergeam spre lift, i-am spus Silviei:

— Doctorul Shulman este un povestitor minunat. Vezi să-ți povestească despre soacra sa.

Până să mă întorc, radiologul principal și asistentul său aveau deja pozele pe monitor și le studiau cu atenție.

— Nu vezi de multe ori așa ceva, Matt, m-a întâmpinat Al cu gravitate. E dată dracului. Vino să vezi.

Răul se vedea de la jumătatea camerei. Pata era atât de mare încât părea un defect al filmului.

— Cum de mai poate merge cu o tumoare atât de mare?

— Nu va mai merge mult, a remarcat radiologul pe un ton grav.

— Femeia asta o să moară în mai puțin de o lună.

Unul dintre rezidenți s-a întors atunci către mine și m-a întrebat respectuos:

— Doctore Hiller, care sunt șansele ca terapia să dea rezultate la un pacient aflat într-un stadiu atât de avansat?

Nu aveam chef să-mi împărtășesc gândurile altcuiva, așa că m-am eschivat spunând:

— Aș vrea să o studiez singur câteva minute. E-n regulă, Al?

— Dă-i drumul, a aprobat el. Eu și băieții o să coborâm să mâncăm ceva.

M-au lăsat în cameră cu imaginea creierului Silviei răvășit de o excrescență atât de mare încât doar un miracol ar fi putut-o salva.

Am simțit deodată realitatea acestui fapt. Era vorba de Silvia, prima mea iubire.

Doamne, am gândit eu. E încă tânără. Abia dacă și-a trăit jumătate din viață. Nu va putea să-și vadă copiii căsătoriți sau să se joace cu nepoții.

Exista oare șansa ca metoda mea să o salveze?

Mintea îmi era dominată de sentimente. Aveam nevoie de părerea obiectivă a cuiva pe care îl respectam.

Sincronizarea era perfectă. Era ora prânzului în New York, ceea ce însemna nouă dimineața pe Coasta de Vest. L-am prins pe Jimmy Chiu tocmai când își începea vizitele.

L-am salutat laconic și l-am rugat să-mi facă serviciul de a se uita pe pozele MRI pe care urma să i le trimit pe computerul de la teleradiologie al spitalului.

Jimmy îmi era prieten. Mi-a simțit graba și mi-a spus că urcă imediat să le studieze. Am scanat eu însumi filmul în aparatul care a trimis un facsimil digital al creierului Silviei la San Diego, pe monitorul din spitalul lui Jimmy.

M-a sunat peste câteva minute.

— Vreau să știu ce crezi, Jim. Poate un pacient, cu o asemenea tumoare, să fie tratat prin metoda retrovirusului?

— Vorbești serios? Tumoarea e atât de mare încât dacă nu o omoară, va provoca o hemoragie care-i va fi fatală.

— Totuși eu nu renunț.

Simțea că speram să se răzgândească.

— Haide, Matt, există limite. Trebuie să ne concentrăm asupra vieților care pot fi salvate. Apropo, îmi poți spune cine e?

— Îmi pare rău. Mulțumesc pentru ajutor, Jim.

Am închis repede. Nefiind nevoie să fac pe profesionistul stoic pentru nimeni, mi-am îngropat capul în palme și am plâns. *Silvia o să moară*, iar eu nu pot face nimic. Apoi treptat mi-am adus aminte că ea mă aștepta jos.

Am alergat la toaleta bărbaților, m-am spălat și mi-am recăpătat echilibrul.

Am găsit-o râzând. Morty Shulman o înveselea cu cele mai bune glume ale sale.

Ea m-a observat apropiindu-mă și s-a luminat la față. Mi-a făcut semn cu mâna să mă apropii.

— Voi doi, doctorilor, ar trebui să urcați pe scenă, a zâmbit ea. Vreau să spun că Matt ar putea fi un pianist de concert, iar Morty ar putea avea un spectacol de televiziune propriu.

Mai tânărul meu coleg m-a privit cu surprindere:

— Nu știam că ai cântat.

— Cam la nivelul umorului tău, am replicat eu, evitând întrebarea.

M-am așezat și m-am uitat la Silvia cu mai multă atenție decât o făcusem vreodată. Pentru prima oară vedeam o umbră a morții iminente pe chipul ei, și am bănuțit că și ea știa. Strălucirea ei de astăzi era doar un fel de ultimă înflorire înainte ca floarea să moară. A continuat totuși să vorbească despre planurile ei de viitor. Despre producțiile pe care le pregăteau la La Scala, de excursiile pe care avea să le facă în vara aceea cu copiii. Lucruri care nu mai erau posibile.

Eu și Morty am condus-o pe Silvia la mașină.

— Iisuse, ai văzut vreodată o limuzină mai mare? a remarcat el în timp ce mașina se îndepărta.

— Nicio tumoare mai mare n-am văzut, Mort. N-are nicio șansă.

— Nu, a spus el șocat. Nu această femeie frumoasă și vibrantă.

— Acum, Mort, o să-ți cer o mare favoare.

— Rahat, a continuat el supărat. Nu pot să cred.

— Taci și ascultă, i-am ordonat. De acum încolo Silvia e pacientul tău. Vei avea grijă de ea și vei face în așa fel încât să nu sufere o secundă. Mă auzi?

Această sarcină i-a produs cu siguranță durere.

— Dar, Matt, a venit atâta drum pentru a fi tratată de tine...

— Fă-o, Mort, i-am ordonat eu.

— OK, a aprobat el fără tragere de inimă.

— Bine, acum urcă la Paula și preia întregul meu program până te înștiințez eu. Voi amândoi asigurați-vă că Resa obține tot ajutorul de care are nevoie pentru a pregăti infuzia cât mai curând posibil.

Probabil că Morty credea că mi-am pierdut mințile.

— Am auzit bine? Acum îmi spui că nu mai e nicio șansă și imediat după asta îmi ceri să accelerăm întreaga procedură? Vreau să spun, băieții sunt deja obosiți. Poți să-mi spui de ce?

— Pentru că, om de știință neghiob, am reacționat eu cu furie, s-ar putea să mai existe un miracol.

23

Silviei îi dădusem ordine stricte ca atunci când ajunge acasă să tragă un pui de somn, întrucât activitățile de dimineață fuseseră obositoare.

Următoarele două ore am stat în biroul meu încercând să mă pregătesc pentru întrebările ei inevitabile despre scanare. Îi voi ascunde adevărul, deși n-am știut niciodată să mint. Speram ca începerea tratamentului să ofere puțină credibilitate minciunii mele.

În cele din urmă i-am telefonat. Silvia a insistat să trec pe la ea cât mai curând posibil deoarece „am o surpriză deosebită pentru tine”.

Zece minute mai târziu sunam la ușa ei. M-a luat de mână și m-a condus pe terasă, unde ceaiul ne aștepta.

— Stai jos, Matthew. Nu o să crezi ce ne-a adus soarta.

Nu era ușor să-mi păstrez sângele rece, mai ales de când știam cât de fragilă era.

— Ghicește ce e la Met în seara asta.

— Nu știu, am glumit eu. „Cei Trei Tenori”

— Nu, Matthew, fii serios. Care era opera „noastră”? *Traviata*, bine-nțeles. În seara asta cântă Gheorghiu și Alagna. După cum știi, în viața de toate zilele sunt amanți.

— Bănuiesc că ai o lojă și acolo, nu-i așa?

A răs.

— Întâmplător, am. Vrei să-mi permiți să mă duc și să mă însoțești în calitate de medic al meu?

— Da, la ambele întrebări, am răspuns eu bucuros că mai exista încă ceva care să-i aducă atâta fericire. Când se întoarce Nico?

— Mâine dimineață, a răspuns ea fără entuziasm. A sunat imediat după ce m-am întors de la spital.

— Pare un soț grijuliu.

— Da, a spus ea vag. Cred că mă iubește foarte mult.

— Dar copiii tăi? Știu că ai doi băieți. Viețile voastre sunt publice, m-am explicat eu. La ce școală merg?

— În Anglia, la Eton. Nimic nu s-a schimbat cu adevărat. Suntem mai paranoici ca niciodată în privința siguranței lor. Nico îi ține tot timpul sub supraveghere. Se pare că nu-i deranjează atâta timp cât nu le afectează viața socială. Sper să-i cunoști într-o zi. Sunt foarte diferiți. Cel mai mare, Gian Battista, este leit tatăl său, și nu există sport la care să nu fie bun. Din câte știu eu, nu a deschis o carte în viața lui. Și totuși, la fel ca Nico, este irezistibil. Evident era favoritul tatălui meu. Cred că viitorul dinastiei FAMA este asigurat.

— Presupun că a murit mulțumit.

— Da, asta și-a dorit. Apoi este micul meu Daniele, atât de timid și de silitor.

— O să fie doctor, am sugerat eu.

— Nu, nu cred. Este o fire prea sensibilă. O să fie poet, ceea ce va reprezenta o premieră pentru ambele noastre familii. Este atât de iubitor și de milos.

Puteam spune că are o slăbiciune pentru fiul ei mai mic.

— Cred că în alte vremuri s-ar fi făcut preot.

— Câți ani are? am întrebat eu.

— Împlinește șaisprezece în februarie.

Mi-am zis, îndurerat, că ea nu va mai fi prezentă.

— Tu câți copii ai? a întrebat ea.

— Soția mea are două fete din prima căsnicie. Le iubesc foarte mult.

— Da, îmi imaginez că ești un tată minunat, mai ales pentru fete. Ea cum e?

— Cine?

— Soția ta.

Nu știam de unde să încep sau dacă voiam să încep. Am răspuns simplu:

— Este violonistă.

— Oh. Trebuie să fie convenabil.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că voi doi cântați duete.

Mi-am simțit deodată intimitatea invadată și n-am răspuns. Cel mai înțelept lucru era să spun simplu da și să

schimb subiectul.

Silvia s-a scuzat spunându-mi că se duce să se îmbrace pentru seară.

— Cu siguranță ai telefoane de dat... pacienții tăi de la laborator.

— Da, am reacționat eu cu un profesionalism adecvat. O să verific la laborator să văd cum merg lucrurile.

Am format un singur număr.

— Da?

— Bună, Evie.

— Unde ai fost? Nu răspunzi la pager.

Adevărul este că renunțasem la el intenționat, ca la toate celelalte care nu erau legate de Silvia.

— Iartă-mă, am uitat. Ascultă, apropo de seara asta.

— Ai uitat că e joi, Matt? a bombănit ea. Am oră de master. N-o să vin înainte de zece și jumătate, cel mai devreme. Acum mă grăbesc să o iau pe Debbie. Era ceva special?

— Nu, voiam doar să-ți aud vocea.

— Ei bine, o auzi cum spune la revedere. Ne vedem mai târziu.

Silvia a reapărut îmbrăcată elegant.

— Cu siguranță se va repeta scena de la Paris, mi-am permis eu. Iar nu sunt îmbrăcat cum se cuvine.

— Nu fi prostuț. Vino, suntem în întârziere.

Am coborât. Mașina ne aștepta și am pornit spre Lincoln Center. Abia atunci mi-am dat seama ce risc îmi asumam. Opera era la cel mult o sută de metri de Julliard. Dacă exista un loc în oraș în care șansele de a da peste Evie erau cele mai mari, acela era.

Ca un făcut, când am oprit la un semafor pe Broadway, m-am uitat pe geam și am zărit-o la colțul străzii, cărându-și violoncelul. „La dracu”, am mormăit.

Silvia a simțit imediat ce se întâmpla.

— Nu-ți face griji, Matthew, nu se poate vedea prin

geamurile astea din afară. Apoi s-a întors și a privit din nou, remarcând: Violoncelul e aproape la fel de mare ca ea. Oh, e foarte atrăgătoare.

Nu am spus nimic în timp ce priveam chipul lui Evie.

Întotdeauna am considerat că minunata Silvia o întrecea pe soția mea, a cărei adevărată frumusețe era cea interioară. Și, totuși, în seara aceea Evie arăta mai bine ca niciodată. Probabil era aura de tristețe din ochii ei căprui. Am simțit un impuls puternic de a sări din mașină și de a o lua în brațe.

Oh, Evie, iartă-mă că te-am rănit.

Iubiți jucându-se de-a iubiți.

A fost probabil cea mai bună interpretare a *Traviatei* pe care am ascultat-o vreodată și totuși abia dacă eram mișcat. Opera își pierduse magia pentru mine. Nu mai simpatizam înfatuarea lui Alfredo, și nici nu mai credeam în sacrificiul Violettei. Am stat acolo impasibil până la aria finală. Partea care ne făcuse pe amândoi să plângem la Paris, cu atât de multă vreme în urmă, căpătase o nouă dimensiune, una personală: „Oh, Doamne, să mori atât de tânăr... atât de aproape de a găsi fericirea”.

Am privit-o pe Silvia și am observat că ea nu plângea.

Din contră, pe figura ei se așternuse o liniște ciudată. M-a luat de mână, singura dată în seara aceea și mi-a șoptit:

— Și eu am fost la fel de aproape de fericire.

O jumătate de oră mai târziu eram în fața casei ei.

— A fost o seară minunată, Matthew. Vrei să urci să bei ceva?

— Nu, Silvia. Nu pot.

— Te rog. Nico e plecat, este ziua liberă a infirmierei. Nu suport să fiu singură.

— Bine. Doar un minut.

Sus a devenit clar că nu fusese un capriciu din partea ei. În salon ne aștepta o cină bogată. Începusem să mă simt manipulat.

Servitoarea a turnat imediat șampania, pe care am băut-o

poate puțin prea repede.

În timp ce mâncam (am observat că nu a mâncat mai nimic), s-a aplecat deodată spre mine și a spus emoționată:

— Matthew, vreau să știi ceva. Orice s-ar întâmpla, îl părăsesc pe Nico. Mi-am dat seama că viața este prea prețioasă pentru a fi irosită în fantezii deșarte. Dacă mă vrei, doresc să fiu cu tine.

Te rog, Silvia, nu pleca. Am încercat să mă eliberez cât mai delicat și am spus pe un ton blând:

— Îmi pare rău. Este prea târziu... pentru amândoi. Nu poți face optsprezece ani de căsnicie să dispară, iar eu am pe cineva în viața mea care este foarte prețios pentru mine.

— Matthew, eu nu mai însemn nimic pentru tine?

— Silvia, tu ești și vei rămâne întotdeauna o amintire frumoasă.

M-am ridicat.

— Chiar trebuie să plec acum. Nu, te rog nu – ochii i s-au umplut de lacrimi.

M-am oprit prosteste în timp ce ea se apropia.

— Nu-mi poți refuza asta.

Și-a pus mâinile în jurul gâtului meu și m-a tras către ea.

Exact în clipa aceea ușa s-a deschis și a intrat Nico. Pentru o clipă am rămas cu toții paralizați.

— Bună seara, a spus el, reținându-și vizibil furia. Îmi pare rău că sosirea mea v-a deranjat. Apoi a rostit calm: Noapte bună, doctore.

— Nu, a obiectat Silvia furioasă.

Nico s-a întors și a contrazis-o:

— *Da.*

— Eu oricum plec, am spus. Noapte bună.

Încă în stare de șoc, am chemat liftul. O fracțiune de secundă mai târziu am auzit-o pe Silvia strigând:

— Nico, nu înțelegi...

A urmat un sunet înfundat ca și când ar fi căzut ceva. În secunda următoare ușa de la intrare s-a deschis și Nico, cenușiu la față, m-a chemat:

— Doctore, vino repede.

M-am grăbit să intru. Silvia era întinsă pe covor, nemișcată. Am înțeles imediat ce se întâmplase.

M-am aplecat asupra ei și i-am ordonat lui Nico:

— Cheamă o ambulanță. Repede.

În timp ce-l auzeam chemând frenetic ajutor medical, m-am uitat la Silvia și pentru prima oară am văzut un chip nu doar frumos, ci și liniștit. Așa mi-o voi aminti întotdeauna.

24

Douăzeci de minute mai târziu am ajuns la intrarea de urgență a spitalului. Mort Shulman aștepta. Au dus-o imediat pe Silvia la terapie intensivă, dar până când pacientul nu este conectat la diversele aparate de menținere în viață, rudele cele mai apropiate, chiar dacă era vorba de Nico Rinaldi, nu au voie să intre.

Eu aș fi putut, dar am ales să aștept afară, alături de el. M-a privit confuz.

— N-ar trebui să fii înăuntru?

— Acum este pacienta doctorului Shulman.

— De când?

— De azi-dimineață. Eu stau aici ca să-ți țin companie.

Asta l-a zăpăcit și mai tare.

— Ce dracu' s-a întâmplat?

— O hemoragie, cel mai probabil. Există întotdeauna această posibilitate și mi-e teamă că tumoarea a crescut considerabil de la ultima scanare.

A tăcut brusc și pe fața lui s-a așternut o mare tristețe.

— Îmi pare rău, Nico. Știu că îți va fi greu să auzi asta, dar ar fi mai bine dacă nu s-ar mai trezi.

Și-a acoperit fața cu o mână, a clătinat capul dintr-o parte în alta și a murmurat:

— Te înșeli, te înșeli. Trebuie să trăiască.

S-a oprit, străduindu-se să nu se lase doborât. Am încercat să-l consolez.

— Nico, dacă te ajută cu ceva, nu poți și nimeni altcineva nu poate face nimic.

— Nu, a obiectat împietrit. E vina mea. Trebuia s-o aduc la tine mai devreme, dar am ținut-o departe deoarece... E complicat de explicat. O iubesc atât de mult. Am iubit-o de când era o fetiță.

Mi-a părut rău pentru el.

Brusc, și-a întors capul spre mine.

— Sunt cu șaisprezece ani mai în vârstă decât ea,

Matthew. Eu trebuia să mor primul. Așa e firea lucrurilor, nu?

Stătea incremenit. A apărut o soră care ne-a întrebat dacă voiam ceva. El a gonit-o. Eu am cerut două cafele.

Instinctiv l-am luat pe Nico de braț și l-am dus către o banchetă îmbrăcată în plastic. Devenise deodată docil și părea că se împușinase la trup. L-am așezat. El a început să plângă în tăcere.

Apoi, dintr-o dată, s-a întors către mine și a spus fără răutate:

— Nu ai cunoscut-o cu adevărat. În adâncul ei era un copil, un copil speriat. Cum putea fi altfel după ceea ce s-a întâmplat cu mama ei...?

L-am ascultat, întrebându-mă unde vrea să ajungă.

— Când ai fost atacat în Africa, când ai fost împușcat, ea a fost îngrozită.

Oare unde ținea?

— M-a implorat s-o protejez, să ne căsătorim imediat.

Ce sens avea să discutăm asta acum? Ce importanță avea? L-am lăsat să vorbească. Voia să-mi spună ceva, așa că l-am ascultat.

— Era o oportunistă. În mintea ei, tu erai mai puternic. Tu țineai viața în mâini. Prima grijă a Silviei a fost întotdeauna propria ei supraviețuire. Asta a adus-o la mine în urmă cu douăzeci de ani, și la tine acum.

L-am privit un moment și apoi i-am spus cu blândețe:

— Nico, de ce vrei tu să știu eu toate astea? Nu schimbă nimic.

— Este important pentru mine ca tu să înțelegi. A fost a mea în viață și este a mea în moarte.

În momentul acela a apărut Mort Shulman. Era agitat, în mod clar neobișnuit cu rolul pe care trebuia să-l joace.

— Domnule Rinaldi, a spus el abia șoptit. Îmi pare rău...

Nico a coborât capul și s-a închinat.

— Pot să o văd, te rog?

— Da, desigur.

Mort îl conducea spre cameră, când brusc soțul îndurerat s-a oprit și s-a întors către mine:

— A fost extraordinară, nu-i așa?

Fără să mai aștepte răspuns, s-a întors și s-a îndepărtat.

Da, Nico. Chiar a fost.

EPILOG

Ploua. Mi-am ridicat gulerul și am lăsat picăturile să-mi ude fața.

Am coborât la East River și am început să mă plimb fără țintă. Alergători temerari au trecut pe lângă mine în ambele direcții, savurându-și masochismul. Eu am continuat să merg. Inima mă durea.

După aproximativ două ore sentimentul acela a început să apară treptat. Pentru prima oară în aproape douăzeci de ani eram liber, complet liber. Stafiiile care mă bântuiseră dispăruseră.

Se lăsase întunericul. Pager-ul a sunat. Am băgat mâna în buzunar și l-am scos.

Ecranul afișa un mesaj scurt: SOȚIA TA AȘTEAPTĂ.

Într-un târziu, ud și tremurând, am băgat cheia în broasca ușii de la intrare. Am pășit înăuntru și am auzit sunetele Sonatei în fa major de Brahms. Iubita mea soție cânta transpusă, cu privirea pierdută pe fereastră. Era cu spatele la mine.

Ca de obicei acompaniamentul de pian se auzea din difuzoare. Concentrarea lui Evie era atât de intensă încât nu mi-a sesizat prezența. Doar când am închis aparatul și-a dat seama că eram acolo. M-a privit. Înainte de a scoate un sunet, am ridicat degetul către buze în semn de tăcere.

A continuat să mă privească în tăcere în timp ce m-am dus la raft și am găsit o partitură de Brahms.

M-am așezat la pian, am aprins lumina și am dat paginile până am ajuns acolo unde rămăsese ea. Atunci m-am întors și i-am spus:

— Reluăm de la numărul unu nouă patru?

A aprobat dând din cap nevenindu-i să creadă.

Încet, am început să cânt alături de ea.

Nu era ușor, degetele mele își pierduseră îndemânarea. Dar, oricât de ciudat era, cântam. Singur am introdus tema a doua. Evie și-a ridicat arcușul și mi-a răspuns repetând ceea ce eu tocmai cântasem. Apoi ne-am alăturat și ne-am împreunat sentimentele în limbajul lui Johannes Brahms.

În mod miraculos și în același timp cel mai natural dintre acte, eram reuniți muzical. Și, în timp ce cântam, am încercat să înțeleg ce anume mi-a permis să evadez din închisoarea mușeniei mele. Mă lăsase să vorbesc din nou. Mă lăsase să cânt.

Ne-am oprit la marele acord Fa major.

— Evie... am început eu.

Ea m-a întrerupt:

— Să cântam al doilea pasaj.

A început un *pizzicato* lent, apoi a continuat cu lungi note plângătoare, peste care plutea pianul meu, îmbrățișând melodia ei.

Pentru câteva momente singurele sunete din lume erau acordurile relației noastre.

— Te-am iubit dintotdeauna, Evie, am spus eu încet. Vreau să spun, dintotdeauna. Din momentul în care ne-am întâlnit la școală. Am fost prea timid pentru a o exprima în cuvinte. Am încercat să-ți spun uneori în timp ce cântam.

— Da, știu, a spus ea cu lacrimile curgându-i pe obraji. Dacă m-ai fi auzit răspunzându-ți, nu m-ai fi lăsat să plec niciodată.

— Mai are, oare, importanță? am întrebat eu.

— Nu, Matt, a șoptit ea. Suntem împreună și asta e tot ce contează.

Secvența următoare a fost *allegro passionato*.

BESTSELLERURILE ULTIMULUI DECENIU

Celebrul autor ERICH SEGAL, al cărui prim roman, *Love Story*, l-a propulsat din anonim direct în fruntea topurilor literare americane, a publicat pînă în prezent opt cărți de mare succes, ce au stat la baza a tot atîtor filme de succes.

Faimosul scriitor s-a remarcat, de asemenea, prin cîteva lucrări deosebit de interesante despre clasici latini

și greci: Euripide, Platon, Aristofan, Plautus. Dar, pentru publicul larg, de referință rămîn creațiile sale de ficțiune, de o rară sensibilitate.

În romanul de față, medicul neurochirurg *Matthew Hiller* se confruntă cu cea mai dificilă situație din viața lui. Pacienta, pentru care el reprezintă ultima speranță, este chiar *Silvia*, singura lui dragoste, dispărută în ajunul căsătoriei lor.

Ca medic, el trebuie să forțeze imposibilul spre a o reda vieții. Dar, ca iubit abandonat, nu poate uita trecutul...

Peste toate acestea, Matthew nici nu îndrăznește să-și imagineze ce s-ar putea întîmpla dacă va reuși să o salveze...

O lectură plăcută, trepidantă, pe parcursul căreia cititorul se bucură și suferă alături de eroii cărții.

EDITURA LIDER
EDITURA CARTEA PENTRU TOȚI

Lei 89000